

PAŃSTWO 2.0

NOWY START DLA E-ADMINISTRACJI

10101
1001 11000 10001100 1100110
1110011011101000111011101 1111001
1011 000010000001 11001101111011
1110011011101 01100001011 0100111
01100001001 @ 11000100011001100110
1110011011101000111011101 1111001
11 000010000001 11001101111011
11100110111010110 0 11011 0100111
11 000010000001 110011011110111
1100110111010110 0 11011 01001110
1001 11000100011001100110 00
1011 101000111011101 11110010
00001 1100110111101
1100001011 0100
01 110

Ministerstwo
Administracji
i Cyfryzacji

Redakcja: Michał Boni, Minister Administracji i Cyfryzacji.

Zespół autorski: Agnieszka Boboli, Tomasz Jeruzalski, Małgorzata Olszewska, Renata Paleń, Andrzej Ręgowski, Anna Siejda.

Współpraca: Stanisław Dąbek, Rafał Poździk, Małgorzata Steiner.

STRESZCZENIE

Raport ma dwa cele. Po pierwsze, przedstawia syntetyczną informację na temat stanu realizacji projektów dotyczących informatyzacji i cyfryzacji wchodzących w zakres kompetencji nowo utworzonego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Po drugie, prezentuje kierunki dalszych działań w obszarze informatyzacji i cyfryzacji Polski, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz rozwoju i poprawy e-administracji.

Aktualnie administracja publiczna w Polsce realizuje kilkaset projektów informatycznych. Wśród nich, realizowanych przez ministerstwa i samorzady, 29 projektów jest na liście priorytetowej i uzyskało decyzją Ministerstwa Rozwoju Regionalnego finansowanie w ramach 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. MAC jest dla tych projektów instytucją pośredniczącą (IP), wskutek czego posiada on kompetencje do ich monitorowania. Pięć z tych projektów realizuje Centrum Projektów Informatycznych (CPI) podległe MAC. Pozostałe znajdują się w gestii trzynastu innych ministerstw i urzędów.

Część z tych projektów realizowanych jest zgodnie z harmonogramem i na podstawie dostępnych na tym etapie informacji, nie wydaje się by istniało zagrożenie dla osiągnięcia zakładanych w nich celów. Niemniej jednak w wielu występuje szereg problemów, takich jak opóźnienia, naruszenia ustawy zamówień publicznych, a także sprawy o charakterze korupcyjnym. Te projekty zostały zidentyfikowane, a MAC współpracuje blisko z Centralnym Biurem Antykorupcyjnym oraz Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, by zminimalizować straty związane z tymi trudnościami. Ponadto w toku przeglądu wszystkich projektów unaocznili się także głębszy rodzaj problemu, nie mniej istotny niż nieterminowa realizacja harmonogramów i zastrzeżenia do poprawności wydatkowania środków unijnych i budżetowych. W przypadku bardzo wielu przedsięwzięć cele i korzyści – nawet jeśli osiągnięte – nie zostały podporządkowane szerszej strategicznej wizji. Widoczny jest brak koncentracji na funkcjach i przyjaznych usługach dla obywateli, a dominuje orientacja na zakup sprzętu i technologii. Brakowało do tej pory możliwości wymiany danych zgromadzonych w „silosowych” systemach poszczególnych ministerstw i urzędów, wobec czego rozwijały one osobne niezależne rejestry, a także niezależne systemy autoryzacji, a obywatel czy przedsiębiorca wielokrotnie podawał te same dane potrzebne różnym instytucjom.

Celem informatyzacji powinno być ułatwienie, uproszczenie funkcjonowania, bądź obsługa tych dziedzin życia, gdzie konieczna jest bezpośrednia relacja państwo–obywatel, przy zagwarantowaniu najlepszej relacji nakładów do korzyści. O korzyściach wynikających z informatyzacji można mówić jedynie wówczas, gdy dokonuje się pomiaru jej efektów – mniej dokumentów, krótszy czas obsługi, niższe koszty funkcjonowania państwa i samorządu. Celem MAC jest dążenie do tego, by administracja była sprawna, przez co rozumiemy administrację jako sieć instytucji powiązanych Systemem Informacyjnym Państwa, wspierających obywatela w sposób dla niego „niewidoczny”. Sprawne państwo oznacza, że instytucje administracji publicznej i sektora usług publicznych oferują niezbędne usługi o jak najlepszej jakości, efektywnie, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych i działają w oparciu o ideę otwartego rządu.

Kompleksowe podejście do informatyzacji nie oznacza ani intencji, ani konieczności wspomaganie wszystkich funkcji, gdyż uzyskanie i utrzymanie takiego stanu byłoby zbyt kosztowne. Korzyści należy przy tym rozpatrywać nie tylko w kategoriach oszczędności finansowych, jakie uzyska państwo, chociaż nie sposób ich pominąć, ale przede wszystkim zaoszczędzonego czasu i wysiłku przedsiębiorców i obywateli. Takie kompleksowe podejście nazwalibyśmy na użytek tego raportu Informatyzacją Zintegrowaną. Całościowe podejście do informatyzacji powinno polegać na uczestnictwie wszystkich instytucji publicznych, których to dotyczy, w budowaniu, utrzymaniu i rozwoju Systemu Informacyjnego Państwa ze świadomością własnej roli i poczuciem odpowiedzialności za obsługiwaną funkcjonalność.

Informatyzacja Zintegrowana, to wizja działań opartych o cztery podstawowe zasady:

- Logiczny i skuteczny obieg informacji, dzięki któremu administracja będzie w stanie szybciej pomóc obywatelowi w realizacji jego obowiązków na rzecz państwa oraz wspierać go w realizacji jego aspiracji. **Informatyzacja musi być podporządkowana obiegowi informacji, a nie odwrotnie.**
- Sensowny obieg informacji jest w stanie zdefiniować i nadzorować tylko ten, kto tej informacji potrzebuje, by obsługiwać obywatela. Mówimy więc **o procesach w administracji publicznej i usługach jakie ona zapewnia, a nie o projektach informatycznych. Przy czym właścicielem każdego procesu powinien być nie informatyk, lecz merytorycznie zaangażowany urzędnik lub urząd**, który realnie odpowiada za kontakty na linii państwo–obywatel.
- **Przejrzysta i efektywna informatyzacja** to także taka, w której każdą złotówkę ogląda się ze wszystkich stron, nim zostanie wydana. Wszystkie wybrane i realizowane rozwiązania muszą gwarantować **najlepszą możliwą relację wyników do zaangażowanych nakładów.**
- **Państwo neutralne technologicznie**, które musi gwarantować, że dostęp obywatela nie może być ograniczony tym z jakiego korzysta systemu operacyjnego, a nawet z jakiego korzysta urządzenia (komputer, tablet, smartphone, czy urządzenia, które jeszcze nie istnieją). Dobór rozwiązania musi zapewnić, że państwo może zmienić usługodawcę rozwiązań informatycznych, jeśli współpraca z obecnym nie gwarantuje oczekiwanych korzyści dla obywateli. Państwo powinno stosować takie instrumenty, by nie stało się zakładnikiem konkretnego rozwiązania lub firmy go dostarczającej.

Te cztery zasady będą stanowiły podstawę wszystkich działań podlegających nadzorowi i kontroli MAC, który będzie dążył do **wdrożenia standardów zarządzania procesowego**. Chcemy, by takie podejście do informatyzacji obejmowało stopniowo coraz więcej instytucji administracji publicznej i samorządowej.

By osiągnąć ten cel, konieczne jest podniesienie kompetencji realizatorów, poprzez przekazywanie im niezbędnej wiedzy i kompetencji dotyczących zarządzania procesowego i wdrażania projektów informatycznych. Duża część nieprawidłowości w informatyzacji różnych dziedzin działalności i realizacji poszczególnych projektów ma swoje źródło w nieprawidłowym przydziale ról. W szczególności dotyczy to przedsięwzięć, w których działy informatyki przejmują wszystkie role, w tym tzw. „właściciela”, czyli podmiotu merytorycznie kompetentnego i prawnie odpowiedzialnego. To bierna postawa osób faktycznie odpowiedzialnych za dany obszar działalności państwa prowadzi najczęściej do błędnego definiowania wymagań oraz nieprawidłowego uzasadnienia biznesowego, jak również nadmiernych kosztów informatyzacji. Szczególną wagę przykładamy więc do szeroko zakrojonego programu szkoleniowego dla menedżerów odpowiedzialnych w instytucjach państwowych za sprawność działania. Chodzi przede wszystkim o to, aby zaszczepić świadomość w organizacjach uczestniczących w programie informatyzacji, iż o jakości programu (projektu) decyduje zaangażowanie nie informatyków, a ekspertów z danej dziedziny. To oni posiadają wiedzę nt. celów, jakie stoją przed instytucją. Uznając kluczową rolę ludzi w procesach informatyzacji, Minister Administracji i Cyfryzacji zdecydował już o powołaniu pełnomocnika ds. rozwoju kompetencji cyfrowych w administracji oraz uruchomieniu projektu „Nowoczesne kadry polskiej teleinformatyki administracji publicznej, narzędzia wymiany doświadczeń i podnoszenia kompetencji”.

Kwestią kluczową dla wsparcia rozwoju gospodarki oraz przeobrażeń cywilizacyjnych polskiego społeczeństwa jest rozwój Internetu szerokopasmowego. Bez sieci szerokopasmowych i dostępnych w nich usług gospodarka i społeczeństwo praktycznie nie mogłyby efektywnie funkcjonować. Według dostępnych szacunków, upowszechnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego zwiększy rolę e-handlu w generowaniu PKB i może przynieść do 2020 dodatkowe od 2,5% do 6% PKB.

Administracja państwowa bardzo dużo się nauczyła, zwłaszcza dzięki projektom unijnym, ale z drugiej strony ciągle za mało jest współpracy między departamentami i resortami. Dziś wiele dziedzin życia jest z informatyzowanych – tyle że brakuje między nimi odpowiedniego powiązania – to takie niekomunikujące się ze sobą „silosy”. Dotychczasowa analiza prowadzonych projektów informatycznych wykazała, że należy zmienić podejście do sposobu projektowania, organizowania i prowadzenia prac. To właściciele procesów muszą umieć zobaczyć cały ciąg działań i dopiero później nakreślić rolę informatyzacji w tym procesie. Bez świadomości, w jaki sposób chcemy służyć obywatelowi i jaką wartość dla obywatela osiągnąć – korzyści z informatyzacji się nie zmaterializują. Musimy także brać pod uwagę np. ograniczenia finansowe, które powodują, że projektom należy nadawać priorytety dzieląc je na te, które dla obywatela są kluczowe i te, które mogą lub muszą poczekać.

Stosowane do tej pory podejście do informatyzacji i szerzej cyfryzacji – mówiąc potocznie – „postawiło sprawy na głowie”. Dlatego potencjał cyfryzacyjny Polski nie jest wykorzystywany, a to nie pozwala nam odrabiać zaległości, ani pokonywać dystansu wobec innych (co pokazują wszelkie raporty międzynarodowe). **Kluczowe są dwie przyczyny: pierwsza – powiązana z brakiem koordynacji projektów informatyzacyjnych**, podtrzymująca „silosowy”, segmentowy charakter podejścia do procesów w tej dziedzinie, co owocuje brakiem synergii. **I druga – wynikająca z ciągłego niedoceniaenia wagi cywilizacyjnego przełomu**, jakiego cyfryzacja dokonuje, co prowadzi w konsekwencji do braku kompleksowości w rozumieniu tych zjawisk oraz prymatu spojrzenia wyłącznie technicznego nad szerszym, w którym zmiany technologiczne są narzędziami głębszych przeobrażeń i funkcji.

Dla harmonijnego rozwoju kraju, rozwoju e-usług i innowacyjności przedsiębiorstw potrzebne nam jest nie tylko tempo o wiele szybsze niż obecnie. Trzeba w sposób bardzo praktyczny – „postawić sprawy na nogach”. W praktyce „stawianie spraw na nogach” oznacza pragmatyczne porządkowanie zadań i procesów.

- W najbliższych dwóch latach należy wprowadzić wszystkie niezbędne korekty, by uspołnić budowane rozwiązania i systemy.
- Równocześnie, trzeba przygotować **strategiczne ramy oraz zawartość nowego programu operacyjnego, na lata 2014–2020, skupionego na realizacji celów POLSKI CYFROWEJ**, zgodnie z założeniami „Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „POLSKA 2030. Trzecia fala nowoczesności” oraz kierunkami ze „Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku”.
- Równolegle (do końca 2012 roku) **należy przygotować nowy PLAN INFORMATYZACJI PAŃSTWA**, który powinien powstać w zupełnie nowej formule, bardziej nastawionej na generalne cele i rozwój usług, niż poszczególne zadania informatyzacyjne o charakterze technicznym.

Raport ma następującą strukturę. Pierwszy rozdział przedstawia fundamenty nowego podejścia do informatyzacji i cyfryzacji w administracji publicznej. W rozdziale drugim zawarto syntezę podstawowych „grzechów”, popełnianych dotąd w projektach informatyzacyjnych. Szczegółowe informacje na temat projektów, stanu ich realizacji oraz korzyści z nich osiągniętych znajdują się w rozdziale 3 (oś 7 PO IG) oraz 4 (oś 8 PO IG). Informatyzacja i cyfryzacja są procesami – w rozdziale 5 proponujemy ścieżkę dojścia do spójnego i efektywnego Systemu Informacyjnego Państwa. W ostatnim rozdziale znajduje się lista korzyści planowanych w związku z realizacją planu najbliższych prac legislacyjnych rządu.

1. NOWE PODEJŚCIE, NOWA PERSPEKTYWA	1
Jak wykorzystać szanse?	1
Odpowiedź? Informacja i informatyzacja zintegrowana!	2
Trzeba działać!	3
Jak było, a jak być może?	4
Jakie efekty możemy osiągnąć?	5
Nowa filozofia, jasne zasady i reguły.	6
1.1 Utworzenie nowego Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji	7
1.2 Powołanie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji	9
2. SYNTETYCZNA OCENA REALIZACJI PROJEKTÓW INFORMATYCZNYCH	11
3. OCENA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH 7 OSI PRIORYTETOWEJ PO IG 2007–2012	16
3.1 Projekty nierozpoczęte, w fazie formalnej oceny i weryfikacji	17
3.1.1 Budowa platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej	17
3.1.2 Budowa elektronicznej administracji – zintegrowana elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania wyników kontroli państwowej	18
3.1.3 Budowa Centrum Informacji Gospodarczej Ministerstwa Sprawiedliwości (CIG)	18
3.2 Projekty już zrealizowane	19
3.2.1 Informatyzacja wydziałów ksiąg wieczystych Nowa Księga Wieczysta (NKW)	19
3.2.2 Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD)	20
3.2.3 Ogólnopolska sieć teleinformatyczna obsługi numeru alarmowego „112”	20
3.2.4 Zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją e-Usług dla obywateli i przedsiębiorców	22
3.3 Projekty realizowane zgodnie z założeniami i harmonogramem	22
3.3.1 System Informacyjny Statystyki Publicznej (SISP)	22
3.3.2 Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS (PUE)	23
3.3.3 Rozwój systemu informatycznego ZUS wspomagającego udostępnianie e-Usług	23
3.3.4 Emp@tia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego	24
3.3.5 Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z krajowym systemem zarządzania	24
3.3.6 TERYT2 – Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju	25
3.3.7 Infrastruktura e-Usług Resortu Finansów	26
3.3.8 System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej i portal „Polska Szerokopasmowa”	26
3.4 Projekty realizowane zgodnie z harmonogramem wymagające optymalizacji funkcjonalności	27
3.4.1 Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG)	27
3.5 Projekty wymagające korekt założeń projektowych i organizacyjnych	28
3.5.1 Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)	28
3.5.2 Geoportal 2	30
3.5.3 pl.ID – Polska ID karta	31
3.5.4 Budowa i wyposażenie Centrów Powiadamiania Ratunkowego	34
3.5.5 Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych (P1)	36
3.5.6 Platforma udostępniania online przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych (P2)	37
3.5.7 Budowa systemu usług elektronicznych Ministerstwa Sprawiedliwości	38
3.5.8 e-Deklaracje2	38
3.5.9 e-Podatki	39
3.5.10 e-Rejestracja	40
3.5.11 Program e-Cło	41
3.5.12 Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych	42
3.5.13 ePUAP2 – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej	42
3.6 Projekt systemowy WWPE – Projekt systemowy dla wspierania działań w zakresie budowy projektów informatycznych	48
3.7 Lista projektów rezerwowych	49
3.8 Syntetyczne zestawienie informacji o projektach w ramach 7 osi priorytetowej PO IG	51

4. OCENA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH 8 OSI PRIORYTETOWEJ PO IG 2007–2013	56
4.1 Projekty w ramach działania 8.1 (gospodarka elektroniczna)	56
4.2 Projekty w ramach działania 8.2 (wspieranie elektronicznego biznesu B2B)	57
4.3 Projekty realizowane na rzecz rozwoju Internetu	58
4.4 Projekty w ramach działania 8.3 (przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu)	59
4.5 Projekty w ramach działania 8.4 („ostatnia mila”)	61
4.6 Projekt systemowy „Działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu”.	63
4.6.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu–program „Polska Cyfrowa równych szans”	66
5. SPÓJNY I EFEKTYWNY SYSTEM INFORMACYJNY PAŃSTWA – JAK GO OSIĄGNĄĆ?	68
Dlaczego pojawiły się te problemy?	68
Co zrobić w perspektywie 2020?	69
5.1 Kierunek strategiczny – budowa Systemu Informacyjnego Państwa	70
Informatyzacja – cele i korzyści	70
Podejście całościowe – Informatyzacja Zintegrowana	71
Rozwój kompetencji	72
Neutralność technologiczna	72
Finansowy model utrzymania	73
5.2 Plany	73
Działania krótkoterminowe – <i>perspektywa 3 miesięcy</i>	73
Działania średnioterminowe – <i>perspektywa końca 2012 r.</i>	74
Działania długoterminowe – <i>perspektywa 2013–2020</i>	74
Działania o charakterze ciągłym	75
Dokumenty strategiczne i referencyjne	75
6. NAJBLIŻSZE PLANOWANE ZMIANY LEGISLACYJNE ORAZ INNE DZIAŁANIA	76
Prawo Telekomunikacyjne	76
Dywidenda cyfrowa	76
Ustawa o Świadczeniu Usług Droga Elektroniczną	76
Karta (Praw i) Wolności w Internecie	77
Otwarte zasoby	77
Krajowe Ramy Interoperacyjności	78
Wykonywanie zadań publicznych drogą elektroniczną	78
Centralny Wykaz Ubezpieczonych	79
7. KONKLUZJE	80

1. NOWE PODEJŚCIE, NOWA PERSPEKTYWA

Rzeczywistość cyfrowa przenika każdą tkankę naszego życia: prywatnego, publicznego, społecznego, biznesowego – staje się otoczeniem naturalnym, jak po rewolucji Gutenberga stał się druk. Co to dla nas oznacza? Dziś głównie młodzi, wykształceni, w dużych miastach w drodze do pracy lub do kina, na smartphonach robią przelewy i komunikują się z przyjaciółmi na portalach społecznościowych. Tymczasem proces cyfryzacji obejmuje stopniowo praktycznie całe społeczeństwo. Jak w tym kontekście powinno wyglądać państwo? Jak powinna wyglądać jego przyszłość? Część elementów tej układanki jest pewna – dostęp do szybkiego Internetu muszą mieć wszyscy, a zobowiązania obywatela wobec państwa powinny być regulowane tak wygodnie i sprawnie jak dziś załatwiamy swoje sprawy w relacji z biznesem. Tak, jak w przypadku kontaktów z firmami, identyfikuje nas numer klienta lub wręcz numer telefonu albo e-mail, tak w przypadku kontaktów z administracją, podpis elektroniczny lub profil zaufany powinny pozwolić nam załatwić wszystkie sprawy bez uciążliwego podawania wciąż tych samych danych. Uzyskanie dowodu rejestracyjnego czy potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych musi być dla obywatela tak samo łatwe w obsłudze jak dziś przelew w bankowości elektronicznej. **Sprawną, niewidoczną dla obywatela administracją – to nasz cel.**

Wielu elementów tej układanki jednak nie znamy. W najbliższych latach zmieni się zarówno rola, jak i sposób funkcjonowania instytucji państwa. Przed urzędnikami stoi wielkie i fascynujące zadanie: w roku 2030 administracja będzie musiała używać innych niż obecnie i dziś nawet trudnych do przewidzenia narzędzi do wykonywania swych zadań, do obsługi obywateli i współpracy z nimi. Wśród wielu kreatorów nowej rzeczywistości cyfrowej, jednym z najważniejszych był Steve Jobs. Zmienił nasz świat, bo nie tylko pozwolił wynalazkom wpływać na otaczającą nas rzeczywistość, ale wprowadził te wynalazki w styl naszego codziennego życia, tak by dawały nam korzyści przez prostotę, piękno i przyjazny charakter. To musi być wskazówka dla zmian w administracji, ale nie tylko – to musi być wskazówka dla usprawnienia państwa. To wszystko jest ważne także dlatego, żebyśmy jako społeczeństwo nie marnowali wielkiego kapitału i motoru wzrostu, jakim są ludzkie talenty.

Jak wykorzystać szanse?

Kiedyś barierą ograniczającą możliwości rozwoju Polaków – także finansową – był sam dostęp do Internetu. Z czasem czynnikiem różnicującym „wygranych” ery Internetu od „przeigranych” stała się dostępność „pod ręką”. Dziś widzimy dalszą ewolucję – kluczowa staje się umiejętność korzystania z możliwości współczesnych technik komunikacyjnych w połączeniu z indywidualną kreatywnością. W przyszłości, napędzany cyfryzacją potencjał Polski musi pomóc zniwelować dystans, jaki dzisiaj dzieli nas od wysoko rozwiniętych cyfrowo krajów.

Komunikacja elektroniczna, a w niej dostęp szerokopasmowy, pełni w gospodarce i życiu społecznym rolę czynnika umożliwiającego działanie i efektywne funkcjonowanie w sferach wykraczających daleko poza sam Internet. Komunikacja elektroniczna wraz z informatyką generują dziś w Polsce – w zależności od metodyki szacowania – od 3% do 5% PKB. Wydaje się – niewiele.

Jednak bez sieci szerokopasmowych i dostępnych w nich usług gospodarka i społeczeństwo praktycznie nie mogłyby efektywnie funkcjonować. Sama energetyka także nie wytwarza więcej niż 3–4% PKB, ale bez energetyki nie można sobie wyobrazić istnienia współczesnego świata.

Upowszechnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu zwiększy rolę e-handlu w generowaniu PKB i może przynieść do 2020 dodatkowe od 2,5% do 6% PKB. To kraje umiejętnie serfujące po falach informatyzacji zdobywają nowe przewagi konkurencyjne i tworzą warunki dla nowej wartości dodanej wzrostu gospodarczego, zarazem poprawiając jakość życia społeczeństw.

Specyfikę polskiego potencjału rozwojowego, także w dziedzinie cyfrowej tworzą:

- dynamicznie rosnący poziom wykształcenia Polaków,
- rosnące aspiracje, gdzie z potrzebą „posiadania” łączy się chęć poprawy jakości życia, czyli – „mieć, aby być”,
- rosnące umiejętności i kompetencje cyfrowe społeczeństwa, szczególnie młodej generacji, jednej z najaktywniejszych w Europie grup uczestniczących w życiu społecznym Sieci,
- zwiększający się dostęp do szerokopasmowego Internetu, szczególnie po osiągnięciu wszystkich założonych celów w tym okresie wykorzystania środków UE,
- rosnące znaczenie talentów i kreatywności w dziedzinie informatyki, co może z czasem przełożyć się na istotny wzrost innowacyjności polskich przedsiębiorstw.

Niestety jednak – rozwojowy potencjał Polski w niewielkim stopniu wzmacniany jest procesami cyfryzacji oraz dobrej i sprawnej informatyzacji administracji publicznej. Jakże są tego przyczyny? Kluczowe są dwie: **pierwsza powiązana z brakiem koordynacji projektów informatyzacyjnych, podtrzymująca „silosowy”, segmentowy charakter podejścia do procesów w tej dziedzinie, co owocuje brakiem synergii. I **druga, wynikająca z ciągłego niedoceniaenia wagi cywilizacyjnego przełomu**, jakiego cyfryzacja dokonuje, co prowadzi do braku kompleksowości w rozumieniu tych zjawisk oraz prymatu spojrzenia wyłącznie technicznego nad szerszym, w którym zmiany technologiczne są narzędziami głębszych przeobrażeń i funkcji.**

Odpowiedź? Informacja i informatyzacja zintegrowana!

Informatyzacja Zintegrowana, to wizja informatyzacji oparta o cztery podstawowe zasady:

1. Logiczny i skuteczny obieg informacji, dzięki któremu administracja będzie w stanie szybciej pomóc obywatelowi w realizacji jego obowiązków na rzecz państwa oraz wspierać go w realizacji jego aspiracji. ***Informatyzacja musi być podporządkowana obiegowi informacji, a nie odwrotnie.***
2. Sensowny obieg informacji jest w stanie zdefiniować i nadzorować tylko ten, kto tej informacji potrzebuje, by obsługiwać obywatela. Mówimy więc ***o procesach w administracji publicznej i usługach jakie ona zapewnia, a nie o projektach informatycznych. Przy czym właścicielem każdego procesu powinien być nie informatyk, lecz merytorycznie zaangażowany urzędnik lub urząd***, który realnie odpowiada za kontakty na linii państwo–obywatel.
3. ***Przejrzysta i efektywna informatyzacja*** to także taka, w której każdą złotówkę ogląda się ze wszystkich stron, nim zostanie wydana. Wszystkie wybrane i realizowane rozwiązania muszą gwarantować ***najlepszą możliwą relację wyników do zaangażowanych nakładów.***
4. ***Państwo neutralne technologicznie***, które musi gwarantować, że dostęp obywatela nie może być ograniczony tym z jakiego korzysta systemu operacyjnego, a nawet z jakiego urządzenia (komputer, tablet, smartphome, czy urządzenia, które jeszcze nie istnieją). Dobór rozwiązania musi zapewnić, że państwo może zmienić usługodawcę rozwiązań informatycznych, jeśli współpraca z obecnym nie gwarantuje oczekiwanych korzyści dla obywateli. Państwo powinno stosować takie instrumenty, by nie stało się zakładnikiem konkretnego rozwiązania lub firmy go dostarczającej.

Te cztery zasady będą stanowiły podstawę wszystkich działań podlegających nadzorowi i kontroli MAC. Aby osiągnąć ten cel MAC będzie dążył do **wdrożenia standardów zarządzania procesowego**. Chcemy, by takie podejście do informatyzacji obejmowało stopniowo coraz więcej instytucji administracji publicznej i samorządowej. By osiągnąć ten cel, konieczne jest podniesienie kompetencji realizatorów, poprzez przekazywanie im niezbędnej wiedzy o kompetencji dotyczących zarządzania procesowego i wdrażania projektów informatycznych.

Przez ostatnich 20 lat informatyzacja i cyfryzacja przechodziła różne fazy – od rozproszonych prób zrealizowania czegokolwiek po wysiłek synchronizacji ze standardami wyznaczanymi przez integrację europejską. Dopiero jednak zorientowanie informatyzacji na zapewnienie skutecznego obiegu informacji i służeniu obywatelowi da Polsce taką cyfryzację jakiej potrzebujemy.

Trzeba działać!

Co należy zrobić, by cyfryzacyjny potencjał Polski odpowiednio wykorzystać? **Informatyzacja zintegrowana to całościowe podejście, które pozwoli luźne inicjatywy ułożyć w kompleksową wiązkę działań.** Niezbędne kroki, które trzeba podjąć to:

- **Stworzyć realistyczną agendę działań zmierzających do zapewnienia relatywnie pełnej dostępności Polaków do szybkiego Internetu** (w tym mobilnego wykorzystującego nowe częstotliwości pozwalające uzyskać szybszy Internet), ze wskazaniem i podjęciem działań zmniejszających „e-wykluczenie”, co powinno prowadzić do stworzenia agendy z horyzontem czasowym powiązany z następnym okresem programowania środków UE.
- **Jasno określić cele stawiane projektom służącym budowaniu „e-administracji” tak, by były one zorientowane przede wszystkim na użytkownika/obywatela.** Wiele problemów wynika ze złożoności materii prawnej, ale informatyzacja prowadzona zgodnie z regułami w wielu przypadkach wymusi ich uproszczenie i ułatwi nawigację po labiryncie wymagań wobec obywatela. Podstawą będzie opis procesów i procedur administracyjnych przygotowany od samego początku we współpracy ze wszystkimi interesariuszami.
- **Uprościć i zintegrować systemy rejestrów publicznych**, od najważniejszych o charakterze referencyjnym poczynając (jak PESEL) przez inne, w nadmiarze dzisiaj funkcjonujące w różnych instytucjach. Połączenie rejestrów ma polegać na integracji informacyjnej, opartej na referencyjności poszczególnych atrybutów i (interoperacyjnemu) współdziałaniu odrębnych systemów rejestrowych. Wszystko to w celu przejrzystego i bezpiecznego udostępnienia danych, a także ochrony prywatności w trakcie realizacji przez obywatela różnych procedur administracyjnych, np. z wykorzystaniem dostępu do zinformowanych rejestrów urzędów stanu cywilnego. Zlikwiduje to nadmiar wymogów stawianych obywatelom dotyczących obowiązku przedstawiania danych. W uzasadnionych przypadkach tzw. „odmiejscowienie” pozwoli poprawić sprawność funkcjonowania administracji.
- **Wypracować jednolity model uwierzytelniania użytkowników** w systemach, w zgodzie z wymogami przepisów UE (również w odniesieniu do nowej dyrektywy mającej obowiązywać od 2013 roku) oraz z przyjaznym systemem obsługi dla obywateli i urzędników. Pozwoli to w stosunkowo krótkim czasie osiągnąć wysoki poziom uczestnictwa obywateli oraz podmiotów publicznych i biznesowych w zinformowanych procesach i korzystać z elektronicznych usług z wykorzystaniem różnych form podpisu elektronicznego, w tym profilu zaufanego na coraz bardziej masową skalę.

- **Dokonać przeglądu wszystkich projektów informatycznych pod kątem ich systemowej kompatybilności.** Technicznie proces ten określa się mianem spełniania wymogów interoperacyjności. W praktyce oznacza to czasem także konieczność przeprojektowania już realizowanych działań – bo wiele projektów wymaga wprowadzenia korekt poprawiających spójność tworzonych systemów.
- **Przygotować poszczególne segmenty e-państwa do pełnego uczestnictwa w świadczeniu w spójny sposób usług elektronicznych dla obywateli** (usług urzędów, biznesowych, sądowych, podatkowych, zdrowotnych, społecznych, ubezpieczeń społecznych np. ZUS oraz KRUS, edukacyjnych, etc.).
- **Radykalnie poprawić sprawność działania państwa w zarządzaniu kryzysowym** (system powiadamiania ratunkowego, system ostrzegawczy i analityczny pozwalający prognozować skalę kataklizmów, powodzi etc.) oraz wymianę informacji wewnątrz państwa w celu lepszego zarządzania administracją (z upowszechnieniem w administracji zastosowania elektronicznego obiegu dokumentów oraz bezpiecznego przekazywania danych, z rygorami ochrony prywatności).
- **Stworzyć warunki dla stałej poprawy i rozwoju kompetencji cyfrowych Polaków**, co powinno wiązać się z wdrażaniem istotnych cywilizacyjnie projektów, takich jak „CYFROWA SZKOŁA” (która stać się może cyfrową rewolucją edukacyjną, budującą nowe przewagi konkurencyjne polskich zasobów pracy w przyszłości), czy proces „CYFRYZACJI TELEWIZJI”.
- **Otworzyć publiczne zasoby:** informacji publicznej, nauki, treści edukacyjnych, dziedzictwa kulturowego. W przemysłanej formule oznaczającej m.in. przyjazność dla wszystkich grup użytkowników i zastosowanie standardów programowania aplikacji, co umożliwi dostawcom przygotowanie dla użytkowników w pełni interaktywnych rozwiązań.
- **Stworzyć model stanowienia prawa online** (co zapewni przejrzysty charakter wnoszenia uwag i śledzenia zmian), tak by w pełni odpowiedzieć na rosnące potrzeby społeczne funkcjonowania OTWARTEGO RZĄDU, nowej jakości konsultacji obywatelskich o charakterze w pełni przejrzystym i partnerskim oraz wyjście naprzeciw oczekiwaniom dotyczącym ram prawnych i instytucjonalnych dla demokracji partycypacyjnej.

Jak było, a jak być może?

Stosowane do tej pory podejście do informatyzacji, i szerzej cyfryzacji – mówiąc potocznie – „postawiło sprawy na głowie”. Dlatego potencjał cyfryzacyjny Polski nie jest wykorzystywany, a to nie pozwala nam odrabiać zaległości, ani pokonywać dystansu wobec innych (co pokazują wszelkie raporty międzynarodowe). **Trzeba w sposób bardzo praktyczny – „postawić sprawy na nogach”.**

Przykładowo, chcemy mieć w Polsce nowoczesny, elektroniczny dowód osobisty, ale jego użyteczność oraz moment wydania go obywatelom musi wieńczyć wieloletni, kompleksowo zaprogramowany proces uruchamiania oraz sprawnego funkcjonowania, różnych segmentów e-państwa.

W innym wypadku uzyskanie oczekiwanych korzyści będzie zbyt odległe w czasie względem poniesionych wydatków na wdrożenie dowodu osobistego. Tymczasem realizacja projektu „pl.ID” zainicjowana była z zupełnie odwrotnym podejściem – do wydanego dowodu stopniowo dodawane miały być kolejne usługi, w których potrzebne jest potwierdzenie tożsamości. Plany określały, że dopiero po wydaniu dowodu rozpocznie się budowa całościowego środowiska pozwalającego z niego korzystać. To tak, jakby chciał sprzedawać smartphona lub tableta bez możliwości korzystania z sieci, bez podstawowych aplikacji i bez sklepu z innymi programami lub plikami, z których użytkownicy mogliby chcieć korzystać.

W praktyce „stawianie spraw na nogach” oznacza pragmatyczne porządkowanie zadań i procesów.

- W najbliższych dwóch latach należy wprowadzić wszystkie niezbędne korekty, by uspołnić budowane rozwiązania i systemy.
- Równocześnie, trzeba przygotować **strategiczne ramy oraz zawartość nowego programu operacyjnego, na lata 2014–2020, skupionego na realizacji celów POLSKI CYFROWEJ**, zgodnie z założeniami „Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „POLSKA 2030. Trzecia fala nowoczesności” oraz kierunkami ze „Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku”.
- Równolegle (do końca 2012 roku) **należy przygotować nowy PLAN INFORMATYZACJI PAŃSTWA**, który powinien powstać w zupełnie nowej formule, bardziej nastawionej na generalne cele i rozwój usług, niż poszczególne zadania informatyzacyjne o charakterze technicznym.

Jakie efekty możemy osiągnąć?

Jakie jest uzasadnienie dla zadań tak formułowanych w raporcie „PAŃSTWO 2.0 NOWY START DLA E-ADMINISTRACJI”? Wdrożenie i przestrzeganie zasad ma doprowadzić do Zintegrowanej Informatyzacji.

Obywatele oczekują od administracji, że dzięki nowym technologiom stanie się **bardziej otwarta i dostępna**. Powinna dzięki swoim ogromnym zasobom informacji i wiedzy ułatwiać współpracę obywateli z władzą i samych obywateli między sobą. Urzędnicy korzystając z tych narzędzi sprawią, że nasze państwo będzie bardziej sprawne i bardziej przyjazne dla użytkownika. **To nie obywatel ma przynosić do urzędu zaświadczenia z różnych rejestrów, tylko urząd musi mieć do dyspozycji niezbędne dane poprzez zintegrowane rejestry.**

Potrzebna nam jest poprawa jakości administracji poprzez m.in. identyfikację i propagowanie dobrych wzorców, standaryzację, oceny, badanie i ocenę satysfakcji obywateli – użytkowników usług oraz przyjazność cyfrowego świata usług. Dotąd na większość projektów patrzono przez pryzmat technologii. Trzeba to odwrócić. Powinno patrzeć się na projekt przez pryzmat korzyści dla człowieka – człowieka w rozumieniu osoby prywatnej, przedsiębiorcy, czy urzędnika. Co należy zrobić, by urzędy mogły pracować z większą korzyścią dla obywateli? Dlaczego urzędnicy są tak ważni w powodzeniu reform, które mają poprawić jakość życia Polaków? Gdy administracja się informatyzowała, z reguły jako pierwsze padało pytanie: „a jaki kupujecie sprzęt?” Czas to zmienić. „Filozofię hardware’u” zmienić na „filozofię rozwiązań”. **Podstawą w myśleniu o projekcie ma być nie to, jaki sprzęt i jakie konkretne aplikacje zostaną wprowadzone – ale jakie korzyści uzyska obywatel użytkownik.**

Wiele już osiągnięto. Posiadając podpis elektroniczny lub profil zaufany można już elektronicznie zarejestrować małą firmę. Obywatele mogą w nieskomplikowanych sprawach majątkowych skorzystać z e-sądu, dostać informację z księgi wieczystej, rozliczyć PIT. Wiele samorządów wprowadza inne ułatwienia. Brakuje jednak wykorzystania przez państwo posiadanych zasobów informacyjnych – **żeby w każdym miejscu można było sprawy urzędowe załatwić jak najszybciej. Żeby nikt nie musiał nosić wszystkich wymaganych zaświadczeń** – bo do tych za pośrednictwem systemów informatycznych powinien mieć urzędnik. Dla obywatela struktury państwa mają być niewidoczne i nieuciążliwe. **Niech „sprawne państwo” znaczy, że instytucje administracji publicznej i sektora usług publicznych oferują niezbędne usługi o jak najlepszej jakości, efektywnie, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych i działają w oparciu o ideę otwartego rządu.**

Niech efektywność oznacza, że umiemy priorytetyzować i w pierwszej kolejności realizować najbardziej niezbędne obywatelowi przedsięwzięcia. Niech efektywność oznacza, że za dane środki realizator projektów gwarantuje największą możliwą wartość dla obywatela. Niech efektywność oznacza, że wszystkie dane, jakie państwo zbiera – staną się dostępne dla obywateli do zastosowań społecznych, biznesowych i rozwojowych w otwartych standardach dzielenia się wiedzą.

Sprawna administracja może być katalizatorem rozwoju społeczeństwa i gospodarki.

By móc skoordynować realizację kompleksowych administracyjnych projektów cyfryzacyjnych na wielu płaszczyznach, powołany został Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji. Tam będą najpierw kierowane propozycje projektów z każdego resortu. Dopiero po dyskusji i akceptacji Komitetu zostaną one rekomendowane Radzie Ministrów. To gwarancja, że projekty cyfryzacyjne będą ze sobą powiązane i przedyskutowane „międzyresortowo”, aby zapewnić lepszą komplementarność budowanych rozwiązań i bardziej efektywne wykorzystanie publicznych środków.

Nowa filozofia, jasne zasady i reguły.

Administracja państwowa bardzo dużo się nauczyła, zwłaszcza dzięki projektom unijnym, ale z drugiej strony ciągle za mało jest kooperacji między departamentami i samymi resortami. Dziś wiele dziedzin życia jest z informatyzowanych – tyle że brakuje między nimi odpowiedniego powiązania – to takie niekomunikujące się ze sobą silosy. Przykład – 12 linii światłowodowych między Warszawą a Lublinem. Instytucje, które te linie położyły, chciały być nowoczesne. Ale każda z tych linii była wykorzystywana w zaledwie 12–15%.

Dotychczasowa analiza prowadzonych projektów informatycznych wykazała, że należy zmienić podejście do sposobu projektowania, organizowania i prowadzenia prac:

- **Planując informatyzację trzeba konsekwentnie stosować zasady właściwego zarządzania.** Dotąd zbyt często koncentrowano się na parametrach technicznych systemu, na drugim planie stawiając jego funkcjonalność i użyteczność. Właściciel procesu musi wiedzieć nie tylko, jak przebiega proces, ale jakie korzyści ma dostarczyć wszystkim interesariuszom i w sposób świadomy uczestniczyć w jego informatyzacji. Musimy także brać pod uwagę np. ograniczenia finansowe, które sprawiają, że konieczna jest priorytetyzacja projektów i ich klasyfikacja według znaczenia i korzyści – podział na te, które dla obywatela są kluczowe i te, które mogą lub muszą poczekać. To pewnie oczywiste, ale w dotychczasowych pracach zbyt często było pomijane. W efekcie niektóre elementy systemów powstawały za późno, niektóre za wcześnie, albo wcale.
- **Projekty muszą być dzielone na etapy, których realizację da się precyzyjnie rozliczyć.** To ma być bezwzględnie przestrzegana zasada pracy. Dziś po uruchomieniu projektu i zatrudnieniu ludzi, bardzo trudno jest ocenić, jak projekt jest realizowany i jaki jest stopień jego zaawansowania.
- **Systemy muszą być też testowane z użytkownikami przed wdrożeniem do pełnej eksploatacji.** Taki etap prac musi być zaplanowany – do tej pory w pogoni za efektem często pomijano go, co skutkowało doskonale wdrożonymi i zupełnie niewykorzystywanymi systemami. Nowym projektem, który ma zostać wdrożony w ten sposób, będzie Centralny Wykaz Ubezpieczonych – system ułatwiający sprawdzanie, czy pacjent ma prawo do świadczenia zdrowotnego w ramach ubezpieczenia w NFZ. Na testy przewidziano tu 2 miesiące.

Dlaczego to takie ważne?

Sprawnie działające e-państwo jest jednym z czynników stymulujących rozwój kraju o charakterze innowacyjnym – a to dziś dla Polski kluczowe. MAC przygotowuje obecnie „mapę drogową” dla projektów zapewniających administracyjne e-usługi. Ale aby ta mapa powstała, konieczne jest zastosowanie zdrowych „stojących na nogach a nie na głowie”, generalnych zasad realizacji projektów. Zbyt często dotąd zdarzało się, że nie przewidziano wystarczającego dla realizacji projektu finansowania, albo nierealistycznie mało czasu zaplanowano na prace wdrożeniowe. Nie możemy się obawiać przesuwania w czasie realizacji projektów, o których już teraz wiemy, że nie przyniosą satysfakcjonujących rezultatów. Nie może być prymatu „wydania pieniędzy” nad celem podstawowym, jakim zawsze musi być realne ułatwienie życia obywatelom.

Twórzmy plany i projekty realistyczne, by potem nie aneksować wielokrotnie umów. Wyznaczajmy jasne cele i egzekwujmy ich realizację. Słuchajmy interesariuszy tworząc rozwiązania, bo inaczej nie będą z nich korzystać.

Stwórzmy nowe relacje, swoistą nową umowę między światem administracji a światem biznesu. W obszarze informatyzacji i cyfryzacji są one sobie niezbędne, ale ich współpraca musi być oparta na zdrowych, uczciwych, równoprawnych, symetrycznych i przejrzystych zasadach z zachowaniem konkurencyjności.

NOWY START nie jest szansą – jest koniecznością dla rozwoju Polski.

1.1 UTWORZENIE NOWEGO MINISTERSTWA ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji zostało utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r.¹ m.in. w celu skoordynowania procesów informatyzacyjnych państwa, usprawnienia budowy usług e-administracji oraz wsparcia budowy społeczeństwa informacyjnego.

Nowy resort powstał w drodze przekształcenia części:

- dotychczasowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, obsługującego sprawy działów administracja publiczna, informatyzacja, sprawy wewnętrzne i wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, komórek organizacyjnych obsługujących sprawy działów administracja publiczna, informatyzacja, wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne,
- dotychczasowego Ministerstwa Infrastruktury, obsługującego sprawy działów budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, gospodarka morska, łączność i transport, komórek organizacyjnych obsługujących sprawy działu łączność.

MAC zajmuje się sprawami z obszaru administracji i samorządu, e-administracji, społeczeństwa cyfrowego, telekomunikacji i poczty, mniejszości i wyznań. W szczególności dotyczy to:

1. administracji, w tym organizacji urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych,
2. reform i organizacji struktur administracji publicznej,
3. zespolonej administracji rządowej w województwie,
4. podziału administracyjnego państwa oraz nazw jednostek osadniczych i obiektów fizjograficznych,
5. geodezji i kartografii,
6. zbiorów publicznych,
7. prowadzenia rejestru podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingową,
8. informatyzacji administracji publicznej,

¹ Dz.U.2011.250.1501

9. systemów i sieci teleinformatycznych administracji publicznej,
10. technologii i technik informacyjnych,
11. standardów informatycznych,
12. wspierania inwestycji w dziedzinie informatyki,
13. zastosowań technologii informatycznych w społeczeństwie informacyjnym,
14. rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
15. realizacji zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie informatyzacji,
16. poczty i telekomunikacji,
17. usług świadczonych drogą elektroniczną, w tym usługi na żądanie.

Organami nadzorowanymi przez Ministra Administracji i Cyfryzacji są:

- Główny Geodeta Kraju,
- Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

W ramach swoich zadań Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji pełni rolę Instytucji Pośredniczącej dla 7 osi priorytetowej PO IG – Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji, nadzorując poprawność wydatkowania środków unijnych na działania w zakresie e-administracji.

Celem osi jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zwiększenie dostępności zasobów informacyjnych administracji publicznej oraz usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorstw. MAC realizuje również projekt systemowy w ramach 7 osi PO IG polegający na wsparciu działań związanych z koordynacją prac prowadzonych w ramach poszczególnych projektów.

Równocześnie realizowane są projekty związane z 8 osią priorytetową PO IG – Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki.

Celem tej osi priorytetowej jest stymulowanie rozwoju gospodarki elektronicznej poprzez wspieranie tworzenia nowych innowacyjnych usług, innowacyjnych rozwiązań elektronicznego biznesu oraz zmniejszanie technologicznych, ekonomicznych i mentalnych barier wykorzystywania usług w społeczeństwie. W ramach osi 8 również realizowany jest projekt systemowy. Z wyjątkiem działania 8.3 i 8.4 w 8 osi priorytetowej PO IG, a także projektów realizowanych w 7 osi, w dla których Minister Administracji i Cyfryzacji pełni rolę Instytucji Pośredniczącej, *de facto* Instytucje Zarządzające danym Programem Operacyjnym odpowiadają za skuteczność, efektywność i prawidłowość zarządzania oraz wdrażania danego Programu. Instytucjami Zarządzającymi w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych są samorzady województw, natomiast rolę Instytucji Koordynującej pełni Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. W przypadku PO RPW rolę Instytucji Zarządzającej pełni Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. W ramach PROW funkcję Instytucji Zarządzającej pełni Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

1.2 POWOŁANIE KOMITETU RADY MINISTRÓW DO SPRAW CYFRYZACJI

W celu lepszej koordynacji realizacji międzyresortowych projektów cyfryzacyjnych w administracji w dniu 5.01.2012 r. powołany został Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji². Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji jest organem pomocniczym Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów. W skład Komitetu wchodzi przewodniczący – minister właściwy do spraw informatyzacji oraz dwóch wiceprzewodniczących, w tym jeden reprezentujący Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, z uwagi na ważny aspekt wydatkowania środków unijnych przy realizacji projektów cyfryzacyjnych. Członkami Komitetu są wyznaczeni przez właściwych ministrów sekretarze lub podsekretarze stanu, po jednym z każdego ministerstwa oraz przedstawiciele kierownictwa Urzędu Zamówień Publicznych, Urzędu Komunikacji Elektronicznej i Głównego Urzędu Statystycznego, a także przedstawiciele innych instytucji.

Do zadań Komitetu należy inicjowanie i opiniowanie projektów:

1. dokumentów rządowych w zakresie związanym z:
 - a. informatyzacją administracji publicznej,
 - b. rozwojem społeczeństwa informacyjnego,
 - c. rozwojem sieci szerokopasmowych,
 - d. wdrażaniem rozwiązań informatycznych, w szczególności dotyczących edukacji, ochrony zdrowia i podpisu elektronicznego,
 - e. łącznością,
 - f. rejestrami publicznymi,
 - g. polityką audiowizualną,
 - h. zastosowaniem technologii informacyjnych w budowie gospodarki opartej na wiedzy,
 - i. współpracą organów administracji państwowej z Systemem Informacyjnym Schengen i Wizowym Systemem Informacyjnym,
 - j. zastosowaniem technologii informacyjnych w infrastrukturze transportowej,
2. krajowych dokumentów strategicznych lub planistycznych, w tym krajowych programów operacyjnych, związanych z wykorzystaniem funduszy europejskich, w obecnej i następnych perspektywach finansowych, przeznaczonych na informatyzację i rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Komitet opiniuje również dokumentację projektów teleinformatycznych, których wartość przekracza 5 000 000 zł, przekazywaną Komitetowi przez właściwe podmioty do zaopiniowania, przy czym dokumentacja projektów teleinformatycznych zgłoszonych do dofinansowania przekazywana jest Komitetowi przed dokonaniem ich oceny przez odpowiednie instytucje oraz przed podjęciem decyzji o ich finansowaniu. Wyjątek od tej zasady stanowią projekty teleinformatyczne wyłaniane w trybie konkursowym. Komitet koordynuje także działania związane z przygotowaniem organów administracji rządowej do realizacji zadań wynikających z Europejskiej Agendy Cyfrowej oraz działalność tych organów związaną z realizacją Planu Informatyzacji Państwa.

² Zarządzenie Nr 1 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji – M.P.2012.1

W ramach Komitetu Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji zostało powołanych siedem zespołów zadaniowych:

1. Międzyinstytucjonalny Zespół Wykonawczy dla Projektu „System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego SI PR”,
2. Zespół Zadaniowy do spraw otwartych danych i zasobów,
3. Zespół zadaniowy do spraw architektury systemu informacyjnego Państwa,
4. Zespół zadaniowy do spraw metod uwierzytelniania,
5. Zespół zadaniowy do spraw ochrony portali rządowych,
6. Zespół zadaniowy do spraw publicznych portali edukacyjnych,
7. Zespół zadaniowy do spraw retencji danych telekomunikacyjnych.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, w ramach Zespołu zadaniowego do spraw retencji danych telekomunikacyjnych, aktualnie przygotowuje propozycje zmian legislacyjnych w zakresie zapewnienia większej kontroli wykorzystywania danych retencyjnych od operatorów telekomunikacyjnych.

2. SYNTETYCZNA OCENA REALIZACJI PROJEKTÓW INFORMATYCZNYCH

W gestii MAC znajdują się głównie projekty informatyzacji administracji publicznej, lecz realizatorami i decydentami w odniesieniu do większości tych projektów są inne resorty, instytucje publiczne i samorządy. W rzeczywistości do tej pory nie było w Polsce lidera, który mógłby pełnić funkcję integratora rozproszonych i nie zawsze w pełni przeanalizowanych przedsięwzięć. Żaden podmiot w Polsce nie miał mocy sprawczej pozwalającej zapewnić kompatybilność i integrację realizowanych rozwiązań. Różne tempo informatyzacji poszczególnych obszarów działalności, resortów/działów gospodarki skutkowało także sporym zróżnicowaniem filozofii podejścia do informatyzacji pomiędzy poszczególnymi dziedzinami/resortami oraz stosowaniem różnych formatów danych, platform technicznych, itd.

MAC ma wgląd w projekty, których realizacja finansowana jest w ramach 7 i 8 osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. W toku analizy sposobu realizacji tych projektów zdiagnozowano pewne systemowe problemy, których syntetyczną charakterystykę przedstawić można w 13 punktach.

- 1. Brakuje kompleksowego, wielowymiarowego i perspektywicznego podejścia do zadań cyfryzacyjnych.** Jak dotąd nie powstała w Polsce całościowa architektura obiegu informacji. Choć prowadzonych jest wiele projektów – często już w trakcie ich realizacji diagnozowane są „luki” informacyjne lub bariery o charakterze legislacyjnym.

W Estonii przygotowano całościowy plan obiegu informacji a następnie przeprowadzono segmentację tych działań i podzielono je na etapy. Projekty rozłożono w czasie, tak by kolejne projekty uzupełniały się, dając w efekcie piramidę rezultatów wraz z osiągnięciem najważniejszego celu, jakim jest funkcjonujące e-państwo, sprzyjające rozwojowi społeczeństwa cyfrowego.

- 2. Brakuje pełnej i zorganizowanej instytucjonalnie na poziomie rządowym, koordynacji przygotowywania i wdrażania projektów informatycznych,** w celu uniknięcia albo nakładających się rozwiązań (dwie instytucje publiczne opracowujące to samo zadanie) albo marnotrawstwa środków, czy braku rozwiązań dla obszarów uznanych za „niczyje”.

Nakładanie się na siebie projektów stwierdzono np. w przypadku projektów zdrowotnych, realizowanych przez NFZ z finansowania budżetowego oraz prowadzonych przez CSIOZ ze środków unijnych.

Dobrym, chociaż z innego obszaru, przykładem jest kwestia autoryzacji. Równolegle rozwijany jest tzw. podpis elektroniczny (płatny) oraz profil zaufany (bezpłatny) – a także wiele alternatywnych sposobów potwierdzania identyfikacji obywateli w systemach poszczególnych resortów i samorządów. Przypomina to trochę sytuację, w jakiej stają klienci w dzisiejszych czasach – każda karta, usługa, konto żądają od nas nazwy użytkownika i hasła.

- 3. Brakuje w dotychczasowym podejściu, przenikającej wszystkie projekty, kompleksowej wizji użytkownika systemu.** Jest to potrzebne, by produkty końcowe wszystkich działań były dedykowane poprawie jakości usług na rzecz użytkowników, z wzięciem pod uwagę ich oczekiwań, możliwości oraz kompetencji, a także zróżnicowania społecznego i generacyjnego.

Problem ten szczególnie uwidocznił się w projekcie ePUAP.

- 4. Dominuje perspektywa techniczno-sprzętowa w przygotowywaniu projektów** (prymat spojrzenia typu „hardware”) nad perspektywą funkcjonalności, jakości i przyjazności dostarczanych aplikacji (spojrzenie bliższe typowi „software”). Problematyka doboru urządzeń powinna być wtórna do efektów jakie mają przynieść.

W jednym z projektów realizowanych przez Policję wydatkowano 100% budżetu, choć nie dostarczono wielu z usług, które planowano. Zakupiono dużą ilość sprzętu (część to serwery, część urządzenia, z których korzystać będą mogli obywatele), ale pomimo formalnego zamknięcia projektu i wydania całej przewidzianej na projekt kwoty – dla obywateli na obecnym etapie odnotowano tylko niewspółmierne korzyści.

- 5. Brakuje logicznej sekwencyjności w opracowywaniu i realizacji projektów**, co pozwoliłoby na bardziej konsekwentne uzyskiwanie efektu końcowego na rzecz użytkowników, zarazem dając możliwość dokonywania niezbędnych korekt dostosowawczych w odpowiednim czasie i fazie realizacji projektu tak, żeby adekwatnie odpowiadać na pojawiające się ryzyka i zagrożenia oraz unikać nakładania się w czasie sprzecznych ze sobą zadań.

W projekcie pl.ID planowano stworzyć i dystrybuować dowód osobisty z chipem elektronicznym (dla ubezpieczenia zdrowotnego), a dopiero do wydanego dowodu stopniowo dodawane miały być kolejne usługi, w których potrzebne jest potwierdzenie tożsamości. Budowa całościowego środowiska pozwalającego z korzystać z tego dowodu miała nastąpić dopiero po wydaniu dowodu. To tak, jakby chcieć sprzedawać smartphona lub tablet bez możliwości korzystania z sieci, bez podstawowych aplikacji i bez sklepu z innymi programami lub plikami, z których użytkownicy mogliby chcieć korzystać.

- 6. Brakuje etapowości w planowaniu oraz wdrażaniu projektów w sensie materialno-finansowym.** Niektóre projekty rozliczane są dopiero po zakończeniu realizacji i zamknięciu umów z podwykonawcami (zapłaceniu faktur). Uniemożliwia to dokonywanie realnej, obiektywnej oceny poziomu zaawansowania projektu pod kątem merytorycznym (np. dzięki potwierdzeniu wykonania etapu zadania protokołem odbioru zaakceptowanym przez uprawnionego przedstawiciela zamawiającego i skwitowanego rozliczeniem). Wprowadzenie etapowości, wraz z jasnymi i mierzalnymi wskaźnikami realizacji celu, służyć powinno także dokonywaniu ewentualnych korekt w toku realizacji projektów.

W wielu przypadkach wskaźniki realizacji definiowane są tak, że nie pomagają w ocenie postępów w realizacji projektu. Konieczne są nie tylko etapy zarządcze definiujące okresy rozliczania środków finansowych, ale również etapy techniczne, po których ukończeniu można ocenić konkretny mierzalny rezultat rzeczowy. Etapy te powinny uwzględniać również aspekty powiązane np. z legislacją (jeśli dotyczy), bez której owych rzeczowych rezultatów nie można uzyskać. W wysokobudżetowym projekcie ePUAP2 sformułowano np. wskaźnik liczby przedsiębiorstw korzystających z udostępnionych rejestrów publicznych (wartość docelowa 100 tys.). Monitoring zaawansowania projektu przy pomocy tylko takiego miernika jest nieefektywny. Chcąc udostępnić dane z rejestrów, należy wziąć pod uwagę, że niezbędne jest wcześniejsze dostosowanie rejestrów do udostępniania danych, ponadto implementacja zarządzania dostępem do danych z rejestrów. Co więcej, potrzebne jest także stworzenie konkretnych funkcjonalności ePUAP2 zarządzających udostępnianiem usług rejestrowych oraz przeprowadzenie niezbędnych zmian legislacyjnych. Ten wskaźnik nijak nie pozwala śledzić postępów w realizacji tych zadań.

7. **Efekty osiągnane przez projekty, jak na przykład jakość dostarczanych produktów, może być niezadawalająca, jeśli okres zamknięcia i rozliczenia zbyt wielu projektów skumuluje się w końcowej fazie tego okresu budżetowanie UE.** Wielu beneficjentów (realizatorów projektów) przesuwają terminy oddawania projektów do krańcowych dat okresu akceptowalnego przez UE, czyli na przełom lat 2014–2015. W natłoku projektów, ocena realizacji naturalnie skupi się na rozliczeniu formalnym, zaniedbując funkcjonalność i realne korzyści dla obywateli.

Przeciętnej wielkości projekt (ok. 40–80 mln zł) to nawet 10 tysięcy stron dokumentacji księgowej i formalnej, obejmującej także opis strony technicznej i wyniki testów projektów informatycznych (przynajmniej kilkaset stron kluczowych od strony merytorycznej). Nie ma na świecie administracji zdolnej do obsłużenia procesu weryfikacji formalnej i merytorycznej kilkudziesięciu takich projektów skumulowanych w perspektywie np. 12 miesięcy. Ponieważ weryfikacja formalna jest warunkiem sine qua non rozliczenia środków unijnych – uwaga skupi się na poprawności księgowej, a nie adekwatności realizacji projektów. Na audyty merytoryczne – czas przyjdzie zbyt późno.

8. **Różne instytucje rozwijają równolegle systemy nie myśląc o ich kompatybilności i wzajemnej komunikacji.** Co więcej, często sprawdzanie kompatybilności było procesem teoretycznym, dokonywanym poprzez diagnozowanie kompatybilności w oparciu o studia wykonalności systemów, a nie faktyczną realizację. Przy bardzo dużej skali odchyień realizacji projektów od przeprowadzanych wcześniej studiów wykonalności, testy kompatybilności powinny być wykonane w środowisku produkcyjnym, czyli winny audytować systemy mające funkcjonować po wdrożeniu. Takie podejście ułatwi też wdrażanie Krajowych Ram Interoperacyjności.
9. **Brak dopasowania rozwiązań oferowanych użytkownikom w projektach do ich realnych potrzeb zmiennych w czasie.** Rozwój technologii oraz rozwój społeczeństwa, a także zmienne otoczenie prawne i instytucjonalne, wymuszają częste zmiany w systemach informatycznych. W zbyt wielu projektach rozpoczęto konkretne wdrożenia usług bez zagwarantowania wcześniejszego przyjęcia zmian legislacyjnych, co powoduje albo konieczność nieustannych zmian harmonogramów wdrożeń wynikających ze zobowiązań ustawowych, albo wręcz finansowanie rozwiązań nie mających jeszcze podstaw prawnych.

Projekt pl.ID przewidywał centralizację aktów stanu cywilnego, co w obecnym otoczeniu prawnym nie jest możliwe. Wdrożenie tego etapu projektu będzie możliwe dopiero wówczas, gdy parlament dokona zmian w obowiązującym ustawodawstwie.

10. **Brakuje analiz kosztów utrzymania projektów, sieci oraz systemów po wdrożeniu.** Duża część inwestycji realizowana jest ze środków unijnych, ale utrzymywana i rozwijana w przyszłości będzie musiała być ze środków budżetowych. Wnioski zaniżają lub nie podają kosztów utrzymania poza horyzontem realizacji zapisanym w projekcie. W konsekwencji, w końcowej fazie realizacji projektów spowoduje to problemy z uzyskaniem gwarancji dla podtrzymania ich funkcji poprzez wskazanie odpowiedniego źródła finansowania, po zakończeniu okresu finansowania ze źródeł UE.

Utrzymanie sieci dla niezbędnego systemu wspierającego ogólnopolski numer alarmowy „112” miało zagwarantowane finansowanie w ramach jednego z projektów do końca marca 2012 r. Nie analizowano w studium wykonalności tego projektu, ani w samym wniosku projektowym, sposobów finansowania utrzymania sieci po zakończeniu realizacji projektu.

- 11. Zbyt słaba współpraca w projektach ze wszystkimi interesariuszami.** W wielu przypadkach ograniczyło to efektywność proponowanych rozwiązań, uniemożliwiając dokonywanie bieżących korekt w realizacji. W konsekwencji, odporność wielu projektów na ryzyka zdarzeń nieprzewidywalnych została obniżona – zdarzeń, z którymi można byłoby łatwiej dawać sobie radę, gdyby partnerzy przedsięwzięcia zawnazs zidentyfikowali problemy i pomogli wspólnie szukać nowych rozwiązań.

Problem ten unaoczniał się m.in. przy realizacji ePUAP, gdzie podstawowy brak komunikacji dotyczy relacji pomiędzy resortami a samorządami. Ministerstwa są najczęściej „autorami” procesów, np. w rozporządzeniach określają wzorce formularzy. Samorzady, które zgodnie z prawem odpowiadają za realizację danego obowiązku powinny być „właścicielami” procesu. Co więcej, samorząd często nie czerpie bezpośrednich korzyści z realizacji danego zadania (np. ma taki ustawowy obowiązek, lecz z daną usługą nie wiąże się żadna opłata lub proporcjonalna subwencja z budżetu centralnego). W konsekwencji samorząd nie jest realnie zainteresowany wdrożeniem danego zadania na platformie elektronicznej, ani jego poprawianiem.

- 12. Harmonogramy realizacji oraz budżety wielu projektów nie uwzględniają fazy testowania rozwiązań, wyciągania wniosków i wprowadzania poprawek do systemów przed ich przekazaniem do eksploatacji.**

Dobłą praktyką jest informowanie użytkowników biznesowych, że system ulegnie zmianie jak i – bardzo często – przez pewien okres po modernizacji równoległa eksploatacja dwóch rozwiązań: starego i nowego. To pozwala na zapewnienie ciągłości obsługi i oswojenie się użytkowników z nowymi rozwiązaniami oraz bezpieczne korekty w już przyjętych rozwiązaniach, bez zakłócania funkcjonowania systemów. W projektach informatyzacji państwa często brakuje takiego podejścia.

- 13. Część decyzji finansowych dotyczących niektórych działań w latach 2007–2010 nie była tak przejrzysta, jak być powinna.** Procesy te objęte zostały analizą CBA oraz prokuratorską. Najczęściej wątpliwości dotyczą stosowanie tzw. „wolnej ręki” oraz wykorzystanie art. 4 ustawy o zamówieniach publicznych.

W związku z ostatnim punktem, akceptując schematy działania instytucji europejskich należy przyjąć, iż ze względu na prowadzone w Polsce śledztwa dotyczące projektów informatycznych, zakwestionowanie przez KE płatności w obszarach części projektów (głównie CPI), poprzez wstrzymanie najpierw płatności dla całej osi priorytetowej 7, **nie oznacza ani zawieszenia realizacji projektów, ani docelowego braku środków UE na ich sfinansowanie. To oznacza jednak – zamrożenie możliwych płatności, do czasu wyjaśnienia spraw badanych przez odpowiednie organy państwa.**

Łączna wartość wszystkich projektów dofinansowywanych z PO IG to 1,125 mld zł, z czego 492 mln zł zostało już wydatkowanych. W celu wiarygodnego przekonania KE o możliwości i potrzebie separacji projektów powstałych i realizowanych „bez skazy” – tak, by w pełni oraz we właściwym tempie wykorzystywać środki UE, MAC w porozumieniu z MRR przedstawił KE decyzje dotyczące konieczności wycofania z płatności unijnych kwoty 147 mln zł. Ze wstępnych ustaleń wynika że, nieprawidłowości (których dotyczy śledztwo) mogły się pojawić w komponentach pięciu projektów realizowanych przez CPI, a przeznaczonych do dofinansowania z PO IG. Dotyczy to projektów takich, jak: e-usługi Policji, segmentów „pl.ID”, niewielkich segmentów „ePUAP”, nieznacznych modułów OST 112 oraz projektu CPR.

Ponadto przekazane 25.01.2012 r. wyniki kontroli NIK dotyczą także realizacji projektów przez CSIOZ, i wykazują w tych projektach uchybienia dotyczące opóźnień w realizacji projektów (w wytwarzaniu systemów teleinformatycznych oraz ponoszeniu wydatków), nieprawidłowości w zakresie stosowania procedury zamówień publicznych, braku koordynacji i formalnej współpracy pomiędzy CSIOZ i Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). Również Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (UZP), kontrolując największe postępowanie przetargowe (w ramach Projektu P1), zgłosił do niego poważne zastrzeżenia. Zgodnie z procedurą CSIOZ przesłała swoje stanowisko do ustaleń Prezesa UZP, które aktualnie jest rozpatrywane przez UZP. Jeśli Prezes UZP nie uzna argumentów CSIOZ, sprawa zostanie przekazana do Krajowej Izby Odwoławczej (KIO), która powinna podjąć ostateczną decyzję do 8.05.2012 r. Po wyjaśnieniu zasadności zastrzeżeń, będzie wiadomo w jakiej formule niniejszy projekt powinien być realizowany. CSIOZ, instytucja podległa Ministrowi Zdrowia, ma przygotować plan naprawczy, który ma usunąć uchybienia wskazane przez NIK, jednocześnie gwarantując terminową realizację projektu oraz zapewnić odpowiedni poziom wykorzystania dostępnych funduszy europejskich.

Równolegle, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w ścisłej współpracy z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji przygotowało listę projektów rezerwowych, na które mogą zostać wydane fundusze europejskie wycofane z tych projektów, w których wykryto nieprawidłowości. Nabór dodatkowych projektów został ogłoszony 2.01.2012 r. i w jego wyniku na listę zostało wpisanych 8 nowych przedsięwzięć z zakresu elektronicznej administracji o łącznej wartości blisko pół miliarda złotych. Środki uwolnione w wyniku potwierdzonych nieprawidłowości będą mogły zostać wykorzystane na zakontraktowanie właśnie tych dodatkowych projektów. Należy podkreślić, że projekty dotknięte nieprawidłowościami – nawet jeśli zostaną wycofane z dofinansowania europejskiego – mogą być realizowane ze względu na ich znaczenie dla państwa. Koszty w tym przypadku będzie musiał pokryć jednak budżet państwa.

Cały proces korekt i ewentualne przeprojektowania powinny być monitorowane pod stałym, wspólnym nadzorem MRR jako instytucji zarządzającej (IZ) oraz MAC jako instytucji pośredniczącej (IP).

3. OCENA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH 7 OSI PRIORYTETOWEJ PO IG 2007–2012

Obecnie w ramach 7 osi POIG realizowanych jest 29 projektów przez 14 różnych instytucji. Projekty te wchodzi w skład tzw. „listy podstawowej”. Duża część z nich jest wdrażana zgodnie z harmonogramami i jest monitorowana na bieżąco zarówno przez MAC jak i Władzę Wdrażającą Programy Europejskie.

1. **Centrum Projektów Informatycznych podległe Ministerstwu Administracji i Cyfryzacji**
 - a. ePUAP2,
 - b. Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD),
 - c. Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego „112”,
 - d. Budowa i wyposażenie Centrów Powiadamiania Ratunkowego (CPR),
 - e. Zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją e-Usług dla obywateli i przedsiębiorców (realizowane przez CPI MAC na zlecenie MSW).
2. **Ministerstwo Zdrowia**
 - a. Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych,
 - b. Platforma udostępniania online przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych.
3. **Ministerstwo Gospodarki** – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
4. **Ministerstwo Sprawiedliwości**
 - a. Budowa Centrum Informacji Gospodarczej Ministerstwa Sprawiedliwości (CIG),
 - b. Informatyzacja wydziałów ksiąg wieczystych,
 - c. Budowa systemu usług elektronicznych MS, w tym uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych, poprzez dostęp elektroniczny do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego, Krajowego Rejestru Karnego, Biura Monitora Sądowego i Gospodarczego.
5. **Ministerstwo Finansów**
 - a. E-Deklaracje2,
 - b. E-Podatki,
 - c. E-Rejestracja,
 - d. E-Cło,
 - e. Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych,
 - f. Infrastruktura e-Usług Resortu Finansów.
6. **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych**
 - a. pl.ID – Polska ID karta (realizowane przez CPI MAC) .
7. **Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej** – Emp@tia – platforma zabezpieczenia społecznego
8. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych**
 - a. Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS (PUE),
 - b. Rozwój systemu informatycznego ZUS wspomagającego udostępnianie e-Usług.
9. **Główny Urząd Statystyczny** – System Informacyjny Statystyki Publicznej (SISP)
10. **Instytut Łączności** – System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa
11. **Główny Urząd Geodezji i Kartografii**
 - a. Geoportal 2,
 - b. Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z krajowym systemem zarządzania,
 - c. TERYT2 – Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju.

12. **Najwyższa Izba Kontroli** – Budowa elektronicznej administracji – zintegrowana elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania wyników kontroli państwowej
13. **Urząd Komunikacji Elektronicznej** – Budowa platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej
14. **Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej** – Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)

W oparciu o dostępne na dziś dane i analizy nie stwierdzono dla dużej części z tych projektów krytycznych dla ich realizacji problemów. Niezależnie od sukcesów części projektów, oceniając stan realizacji pozostałych, zdiagnozowano konkretne problemy i zaproponowano środki zaradcze. Wnioski te oparto na analizie harmonogramów rzeczowo-finansowych, dotychczasowych realizacji płatności, zdiagnozowanych trudnościach w realizacji zamówień publicznych, jak i informacjach przekazywanych przez beneficjentów w ramach bieżącego monitoringu tych projektów.

W związku z wysoce prawdopodobną decyzją Komisji Europejskiej dotyczącą wstrzymania finansowania 7 osi priorytetowej PO IG, realizacja projektów będzie wymagała uaktualnienia harmonogramów realizacji projektów. W skrajnych przypadkach – w sytuacji niemożliwości certyfikowania wydatków poniesionych w tych projektach ze względu na postępowania prokuratorskie – nastąpi finansowanie tych projektów ze środków budżetowych. Obejmuje to projekty takie jak: pl.ID, CPR, realizowany przez Policję projekt „e-usługi”, projekty CSIOZ w Ministerstwie Zdrowia (P1, P2), czy projekty w grupie „e-Podatki” prowadzone przez Ministerstwo Finansów.

Następne sekcje przedstawiają szczegółowo informacje w odniesieniu do wszystkich projektów finansowanych w ramach 7 osi priorytetowej PO IG. Projekty pogrupowano wg stanu zaawansowania. W pierwszej kolejności omówiono przedsięwzięcia obecnie rozpatrywane (przed zatwierdzeniem do realizacji). Sekcja 3.2 opisuje projekty już zrealizowane, a sekcja 3.3 projekty realizowane zgodnie z harmonogramem. Natomiast w sekcjach 3.4 oraz 3.5 przedstawiono przedsięwzięcia, które wymagają optymalizacji lub korekt, opisując także podjęte już działania i plany naprawcze.

3.1 PROJEKTY NIEROZPOCZĘTE, W FAZIE FORMALNEJ OCENY I WERYFIKACJI

3.1.1 Budowa platformy e-usług Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Urząd Komunikacji Elektronicznej

Budżet	24 000 000,00 zł
Termin zakończenia	30 września 2013 r.
Korzyści społeczne	Udostępnienie online możliwości przekazywania do urzędu wniosków, skarg, etc. System usprawni wydawanie decyzji i pozwoleń, a także zapewni możliwość elektronicznego wglądu do stanu realizacji spraw.

Cel projektu:

Celem projektu jest budowa systemu informatycznego Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Stan realizacji:

Projekt jest w trakcie podpisywania umowy o dofinansowanie. W związku z faktem, iż okres od momentu oceny wniosku o dofinansowanie do momentu zawarcia umowy o dofinansowanie uległ znacznemu wydłużeniu, w ocenie MAC, pełniącego tu rolę Instytucji Pośredniczącej (IP), niezbędne będzie zaktualizowanie harmonogramu rzeczowo-finansowego. Beneficjent podjął w porozumieniu z wyłonionym wykonawcą odpowiednie działania.

3.1.2 Budowa elektronicznej administracji – zintegrowana elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania wyników kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli

Budżet	12 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Udostępnienie zdalnego dostępu do dokumentów i wiedzy zgromadzonej przez NIK. Możliwość tworzenia zestawień i wykonywania analiz na podstawie szczegółowych wyników kontroli. Umożliwienie elektronicznej komunikacji pomiędzy NIK a odbiorcami (w tym składanie wyjaśnień, przesyłanie dokumentów).

Cel projektu:

Wzmocnienie i unowocześnienie kontroli państwowej realizowanej przez NIK poprzez usprawnienie procesu kontroli realizowanego przez NIK w obszarach planowania, realizacji, monitorowania i udostępniania wyników kontroli, tak aby działalność NIK skupiała się na sprawach o strategicznym znaczeniu dla państwa, dawała bardziej pogłębioną diagnozę obecnego stanu państwa, w tym ocenę wykonania budżetu państwa, a także przedstawiała bardziej dokładną i wnikliwą ocenę mechanizmów nieprawidłowości występujących w całej administracji publicznej.

Do celów projektu należy także zaliczyć: optymalizację i poprawę jakości procesu kontrolnego NIK, minimalizację obiegu dokumentów papierowych na rzecz elektronicznych, ujednoczenie i przyspieszenie procedur obiegu dokumentów oraz realizacji spraw. Ponadto, ułatwienie dostępu do dokumentów i wiedzy w nich zawartej, ułatwienie kontrolowanym podmiotom udostępniania dokumentów oraz wyjaśnień poprzez zastosowanie elektronicznego obiegu dokumentów i podpisu elektronicznego.

Stan realizacji:

Projekt oczekuje na zawarcie umowy o dofinansowanie. Beneficjent przed podpisaniem umowy zawniioskował o wydłużenie realizacji projektu. Wniosek dotyczący przesunięcia terminu podlega ocenie.

3.1.3 Budowa Centrum Informacji Gospodarczej Ministerstwa Sprawiedliwości (CIG)

Ministerstwo Sprawiedliwości

Budżet	160 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Skróceniu ulegnie czas postępowań przygotowawczych (łatwiejsza integracja informacji pomiędzy różnymi rejestrami prowadzonymi przez MS)

Cel projektu:

Celem głównym projektu jest zwiększenie zakresu dostępu osób fizycznych i prawnych do informacji oraz danych gromadzonych i przetwarzanych przez jednostki resortu sprawiedliwości (dotyczy zasobów informacyjnych zawartych w rejestrach sądowych Nowej Księgi Wieczystej, Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Zastawów, Monitora Sądowego i Gospodarczego i Krajowego Rejestru Karnego), sprawniejszą wymianę informacji pomiędzy jednostkami wymiaru sprawiedliwości poprzez uruchomienie usług elektronicznych w obszarze rejestrowym i procesowym, a także poprzez zapewnienie im wsparcia w postaci usług informacyjnych i konsultacyjnych w ramach CIG.

W ramach projektu planowane jest:

1. Uruchomienie w pełni transakcyjnych usług elektronicznych udostępnianych w trybie 24/7 związanych ze składaniem i obsługą wniosków o wydanie odpisu i dokonanie wpisu do rejestrów NKW dla prawnych grup docelowych,
2. Przebudowa systemów informatycznych KRS i RZ umożliwiająca przetwarzanie i udostępnianie informacji w trybie 24/7,
3. Stworzenie podstaw prawnych, organizacyjnych i infrastrukturalnych dla uruchomienie procesów centralizacji archiwów sądowych oraz digitalizacji akt rejestrowych i procesów oraz wdrożenie ich w sądach jednej wybranej apelacji,
4. Zapewnienie dostępu osób fizycznych i prawnych do elektronicznej postaci akt rejestrowych i procesowych sądów jednej wybranej apelacji,
5. Udostępnienie e-usług wymiaru sprawiedliwości dla platformy ePUAP,
6. Integracja e-usług w zakresie rejestru ksiąg wieczystych ze zintegrowanym systemem informacji o nieruchomościach,
7. Budowa centrum informacji dla obywateli i przedsiębiorców.

Stan realizacji:

Projekt jest w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie.

3.2 PROJEKTY JUŻ ZREALIZOWANE

3.2.1 Informatyzacja wydziałów ksiąg wieczystych Nowa Księga Wieczysta (NKW)

Ministerstwo Sprawiedliwości

Budżet	29 959 008,42 zł
Termin zakończenia	31 sierpnia 2011 r.
Korzyści społeczne	Nie wychodząc z domu (znając jedynie numer księgi wieczystej) każdy obywatel może uzyskać odpis KW nieruchomości (mieszkania, domu lub działki). Może też przekazać ten numer np. firmom, które potrzebują potwierdzenia tytułu własności nieruchomości w celu zawarcia umowy o świadczeniu usług.

Cel projektu:

Poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na rynku nieruchomości i zwiększenie wygody dla obywateli poprzez zwiększenie dostępu osób fizycznych i prawnych do informatycznego rejestru ksiąg wieczystych.

Cel ten został osiągnięty poprzez wdrożenie istniejącego informatycznego systemu zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w ostatnich niezainformatyzowanych do tej pory 104 wydziałach ksiąg wieczystych. W szczególności chodzi tutaj o dostęp, możliwość dokonywania wpisów, aktualizacji, co przełożyło się na podniesienie satysfakcji klienta.

Stan realizacji:

Projekt zakończony.

3.2.2 Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD)

Centrum Projektów Informatycznych podległe MAC

Budżet	19 441 214,00 zł
Termin zakończenia	31 marca 2012 r.
Korzyści społeczne	Szybka identyfikacja miejsca, z którego wykonano połączenie na numer alarmowy (istotne gdy świadek bądź ofiara zdarzenia nie znają swojej lokalizacji, z powodów bezpieczeństwa lub stanu zdrowia nie są w stanie go podać lub zagrożone jest mienie obywateli, na przykład w sytuacji pożaru).

Cel projektu:

PLI CBD jest częścią ogólnokrajowego informatycznego systemu powiadamiania ratunkowego. Sama platforma służy do prowadzenia bazy danych o użytkownikach publicznych sieci telefonicznych oraz przekazywaniu systemom i służbom odpowiedzialnym za przyjmowanie wywołań alarmowych informacji lokalizacyjnych zakończenia sieci telefonicznych (stacjonarnych i ruchomych), z których wykonano wywołanie alarmowe.

PLI CBD to dwa ośrodki przetwarzania danych zlokalizowane w Boruczy pod Warszawą i w Siemianowicach Śląskich, które pracują w trybie 24/7, również w święta. Średnio w ciągu miesiąca w bazach danych każdej z dwu lokalizacji Centrów Przetwarzania Danych PLI CBD notuje się po ok. 4 miliony informacji lokalizacyjnych napływających od przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Czas przekazania do PLICBD przed operatorem sieci ruchomej danych lokalizacyjnych wynosi 3–5 sekund, zaś średnia liczba danych wpływających do PLICBD (zdarzeń alarmowych) – ok. 4 na sekundę.

Nowe przepisy unijne (dyrektywa o usłudze powszechnej – Universal Service Directive) wymuszają siedmiokrotne (w stosunku do stanu obecnego) skrócenie czasu na realizację przenoszenia numerów w sieciach stacjonarnych oraz umożliwienie dokonywania tzw. „portowania” wszystkich numerów z planu numeracji krajowej, co w konsekwencji prowadzi do konieczności dokonania zmiany mechanizmów komunikacji międzyoperatorskiej w ramach istniejącego rozwiązania w PLI CBD, uwzględniając przy tym usługi w sieciach nowej generacji oraz usługi regulowane.

Realizacja projektu wpłynie również pozytywnie na działalność przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy uzyskają techniczną bazę do realizacji procesów związanych z przenoszeniem numerów przez abonentów.

Stan realizacji:

Projekt zakończony. Powinien być jednak rozwijany w celu rozszerzenia obecnie dostępnych już funkcjonalności, jak i celem zapewnienia integracji z projektem Geoportal oraz ePUAP2. W celu zrealizowania ww. założeń UKE opracowuje obecnie szczegółowe założenia dla projektu PLI CBD2, będącego kontynuacją projektu PLI CBD.

3.2.3 Ogólnopolska sieć teleinformatyczna obsługi numeru alarmowego „112”

Centrum Projektów Informatycznych podległe MAC

Budżet	165 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 marca 2012 r.
Korzyści społeczne	Skrócony zostanie przeciętny czas dotarcia do osób wzywających pomocy

Cel projektu:

Celem projektu jest wdrożenie zintegrowanej, ogólnopolskiej sieci teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 wraz z wyposażeniem w urządzenia końcowe właściwych służb ratownictwa i porządku publicznego (Policji, Straży Pożarnej, Wojewódzkich Centrów Powiadamiania Ratunkowego, Urzędów Wojewódzkich), a także wraz z zapewnieniem mechanizmów związanych z zarządzaniem, utrzymaniem i monitorowaniem stanu sieci oraz jakości świadczonych usług.

OST 112 będzie istotnym elementem Systemu Powiadamiania Ratunkowego, zapewniającym integrację teleinformatyczną podmiotów SPR funkcjonujących na terenie całego kraju, umożliwiając tym samym współdziałanie służb, przekierowanie zgłoszeń do właściwych merytorycznie służb i wymianę informacji.

Sieć umożliwi przesyłanie danych teleadresowych i lokalizacji abonenta dokonującego zgłoszenia alarmowego z Platformą Lokalizacyjno-Informacyjną (PLI CBD) do wszystkich podmiotów obsługujących wywołanie alarmowe. Pozwoli na przekierowanie zgłoszeń alarmowych do właściwych merytorycznie służb oraz wymianę informacji w ramach Systemu Powiadamiania Ratunkowego.

Korzyści dla administracji:

- zapewnione zostaną lepsze warunki techniczne, organizacyjne i finansowe związane z eksploatacją sieci komunikacyjnych różnych służb, co pozwoli na zmniejszenie kosztów ponoszonych przez poszczególne służby na utrzymanie sieci teleinformatycznych oraz zmniejszenie kosztów organizacji i bieżącego utrzymania infrastruktury teleinformatycznej w skali Państwa,
- zwiększona zostanie efektywność współdziałania służb ustawowo zobowiązanych do niesienia pomocy, poprzez zmniejszenie barier związanych z przepływem informacji,
- uruchomione zostaną nowoczesne usługi komunikacyjne (wideokonferencje, telefonia VoIP) wraz ze skutecznym systemem szyfrowania danych,
- wdrożona zostanie sieć szkieletowa dla potrzeb systemu łączności radiowej oraz na potrzeby innych jednostek administracji państwowej – docelowo umożliwiona zostanie integracja struktur sieciowych będących w posiadaniu jednostek administracji rządowej,
- zapewniony zostanie tzw. „podkład teletransmisyjny” o wysokiej przepustowości dla systemów teleinformatycznych eksploatowanych obecnie w Policji.

Zdiagnozowane problemy:

- brak dookreślenia formuły wykorzystania sieci szkieletowej dla potrzeb systemu łączności radiowej oraz na potrzeby innych jednostek administracji państwowej,
- niewystarczająca pula środków zabezpieczonych dla projektu na okres 2012–2013 – związanych z finansowaniem dzierżawy łączy OST 112,
- brak zestawionych łączy „ostatniej mili” w celu zapewnienia podłączenia do OST 112 jednostkom tworzącym System Powiadamiania Ratunkowego (jednostki powiatowe, miejskie i jednostki ratowniczo – gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej–PSP),
- opóźnienia w przygotowaniu Systemu Wspomagania Dowodzenia (SWD) Pogotowia Ratunkowego oraz brak właściwej koordynacji przy realizacji łączenia systemów współpracujących jednostek (PSP, Policji, Pogotowia Ratownictwa Medycznego),
- przykład projektu, w którym najwyraźniej ujawniła się generalna słabość braku koncepcji utrzymania wdrożonych projektów i ich produktów.

Działania naprawcze:

- trwają prace związane z zapewnieniem warunków dla komunikacji dla wszystkich jednostek PSP w miastach wojewódzkich oraz większych ośrodkach miejskich (47 lokalizacji); pozostałe jednostki PSP będą podłączane w kolejnych latach, w zależności od dostępności środków finansowych,
- do jednostek powiatowych oraz jednostek ratowniczo – gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej został dostarczony prekonfigurowany sprzęt umożliwiający prawidłowe działanie w ramach OST 112 zaraz po fizycznym podłączeniu do sieci,
- współpraca MSW i MAC w celu zapewnienia źródeł finansowania systemu na rok 2012,
- działania podejmowane przez MAC celem zapewnienia środków w budżecie na rok 2013.

3.2.4 Zintegrowana, wielousługowa platforma komunikacyjna Policji z funkcją e-Usług dla obywateli i przedsiębiorców

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (realizowane przez Centrum Projektów Informatycznych)

Budżet	98 570 000,00 zł
Termin zakończenia	30 czerwca 2012 r.
Korzyści społeczne	Usługi takie, jak: e-pozwolenie na broń, e-licencje (licencja detektywa, licencje pracowników ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego), e-skarga oraz e-zażalenie dostępne będą w formie formularzy elektronicznych dostępnych na ePUAP. Dzięki integracji z katalogiem użytkowników, zbudowanym w oparciu o portal wewnętrzny, będzie możliwe szybkie odnalezienie szukanej osoby, grupy osób, a także odpowiedni dobór kanału komunikacji, np. wiadomości tekstowych, telefonii IP czy wideokonferencji. Prowadzone rozmowy i spotkania z wykorzystaniem systemu, w zależności od potrzeb, będą mogły być rejestrowane i publikowane na wewnętrznych i/lub zewnętrznych portalach informacyjnych w celach edukacyjnych lub informacyjnych.

Cel projektu:

Budowa systemu umożliwiającego udostępnienie usług policji drogą elektroniczną. Ponadto system ma usprawnić pracę samej policji. Moduł e-aukcje ma pozwolić na sprzedaż w formie aukcji internetowych, natomiast e-zamówienia publiczne mają usprawnić obsługę zamówień publicznych.

Stan realizacji:

Centrum Projektów Informatycznych zakończyło budowę systemu. Kolejnym etapem jest wdrożenie przez wszystkie komendy wojewódzkie policji, Komendę Stołeczną i Komendę Główną Policji. W ramach umowy zainstalowano również kioski informacyjne we wszystkich komendach wojewódzkich policji, Komendzie Stołecznej i Komendzie Głównej Policji.

Zdiagnozowane problemy:

Mając na uwadze toczące się śledztwo CBA i postępowanie Prokuratury oraz konieczność zachowania szczególnej ostrożności w przypadku możliwych nieprawidłowości w zamówieniach publicznych w latach 2008–2010, podjęto prewencyjnie decyzję o wstrzymaniu certyfikacji do Komisji Europejskiej wydatków przedstawianych przez Centrum Projektów Informatycznych we wnioskach o płatność, w tym dotyczących tego projektu. Dla celów prowadzonych postępowań Minister Administracji i Cyfryzacji udostępnił Prokuraturze i CBA pełną dokumentację dotyczącą projektów prowadzonych przez CPI, kontaktując się w celu pilnego wyjaśnienia spraw związanych ze śledztwem. MAC ściśle współpracuje z MRR prowadząc działania wyjaśniające i gwarantujące ochronę środków europejskich oraz prowadzi szczegółowy monitoring projektu.

3.3 PROJEKTY REALIZOWANE ZGODNIE Z ZAŁOŻENIAMI I HARMONOGRAMEM

3.3.1 System Informacyjny Statystyki Publicznej (SISP)

Główny Urząd Statystyczny

Budżet	110 604 800,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Przedsiębiorcy i inne zobowiązane podmioty mogą składać formularze statystyczne elektronicznie.

Cel projektu:

Zwiększenie roli systemu statystyki publicznej w infrastrukturze informacyjnej państwa poprzez wdrożenie e-Statystyki, tj. umożliwienie przez system statystyki publicznej komunikowania się i świadczenia usług za pośrednictwem Internetu, co powinno zapewnić: obywatelom, podmiotom gospodarczym, instytucjom społecznym i administracyjnym – bezpośredni elektroniczny dostęp do informacji statystycznej i standardów informacyjnych.

Jednocześnie wszystkim zobowiązanym jednostkom ma dać możliwość wypełniania obowiązków statystycznych na drodze elektronicznej.

Stan realizacji:

W ramach projektu trwają prace nad podsystemem SMS (System Metadanych Statystycznych), który będzie stanowić centralne źródło metadanych statystycznych utrzymywanych oraz używanych w statystyce publicznej. Rozpoczęto prace nad budową hurtowni danych statystycznych (HDS). Dla użytkowników zewnętrznych dostępna będzie publiczna hurtownia danych. U uruchomiony został System Prezentacji Informacji, umożliwiający użytkownikom zewnętrznym dostęp poprzez Portal Informacyjny GUS do danych statystycznych o charakterze publicznym oraz na wykonywanie analiz na udostępnionych danych.

3.3.2 Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS (PUE)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Budżet	101 526 000,00zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2012 r
Korzyści społeczne	Poprawi się jakość obsługi usługobiorców oraz usprawni obsługa klientów w jednostkach ZUS, spadnie liczba wizyt obywateli w jednostkach ZUS dzięki udostępnieniu usług informacyjnych ZUS przez telefon, Internet i urzędomy.

Cel projektu:

Na poziomie strategicznym głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług ZUS oferowanych w formie elektronicznej, dystrybuowanych różnymi kanałami dostępowymi dla obywateli oraz przedsiębiorców.

Stan realizacji:

W terenowych jednostkach organizacyjnych ZUS został wdrożony System Kierowania Ruchem. Wdrażany jest nowy portal informacyjny. Portal będzie wykorzystywał do autoryzacji login i hasło wydane przez ZUS lub Zaufany Profil udostępniony w czerwcu 2011 roku przez MSWiA na platformie ePUAP. Trwają prace wdrożeniowe związane z budową Centrum Informacji Telefonicznej (Contact Center i IVR). Nowe call center powstanie w ramach struktury organizacyjnej Oddziału w Siedlcach. Realizacja zgodnie z harmonogramem.

3.3.3 Rozwój systemu informatycznego ZUS wspomagającego udostępnianie e-Usług

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Budżet	100 000 000,00zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2012 r
Korzyści społeczne	Zwiększona dostępność i bezpieczeństwo usług elektronicznych dla płatników oraz dla celów systemu obsługi inspektorów kontroli ZUS.

Cel projektu:

Poprawa ciągłości, efektywności i bezpieczeństwa usług świadczonych społeczeństwu przez ZUS (w tym e-usług). Zapewni to zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa usług elektronicznych udostępnianych płatnikom, zwiększenie wydajności infrastruktury techniczno-systemowej systemu obsługi inspektoratów kontroli ZUS poprzez sieć Internet.

Stan realizacji:

W ramach realizacji projektu sukcesywnie modernizowana jest infrastruktura techniczno-dostępowa ZUS (m.in. sprzęt komputerowy, oprogramowanie narzędziowe, systemowe, aplikacyjne, sieć LAN, sieć WAN), wdrażany jest system zarządzania zasobami infrastruktury techniczno-systemowej, modernizowane są systemy bezpieczeństwa.

3.3.4 Emp@tia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Budżet	49 197 670,00zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Dzięki udostępnianiu informacji elektronicznie spadnie konieczność wizyt obywateli w ośrodkach pomocy społecznej.

Cel projektu:

Stworzenie szeroko rozumianej platformy komunikacyjnej w obszarze zabezpieczenia społecznego, umożliwiającej udostępnianie i świadczenie usług drogą elektroniczną, zarówno dla beneficjentów pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, jak również dla małych i średnich przedsiębiorców, będących dostawcami zaplecza technologicznego dla systemów teleinformacyjnych obszaru zabezpieczenia społecznego.

Rekomendacje:

Projekt powinien być realizowany pod kątem wymiany informacji z obszarem rynku pracy w celu m.in. eliminacji dokumentów przekazywanych w formie papierowej. Właściwym kierunkiem byłoby również przygotowywanie w ramach projektu rozwiązań umożliwiających realizację usług w obszarze zabezpieczenia społecznego w postaci elektronicznej. Poprzez integrację z ePUAP w zakresie uwierzytelniania obywatela należy przygotować elektroniczną realizację świadczeń społecznych, eliminując obsługę papierową i nadmiarowe wizyty beneficjentów w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Stan realizacji:

Główne postępowanie zostało ogłoszone 27 stycznia 2012 w formie przetargu nieograniczonego pt. „Przeprowadzenie analizy, zaprojektowanie, wykonanie i wdrożenie głównych elementów projektu Empatia” – wartość 20 mln zł. Termin realizacji tego zamówienia to sierpień 2013 r., zaś zakończenia realizacji projektu 31 grudnia 2013 r. Dotychczas zostały wykonane: serwerownia, podłączono urządzenia do sieci, jest wstępna migracja systemów, nabyto licencje na niezbędne oprogramowanie, aplikacje. Projekt jest kontynuacją wcześniejszych działań MPiPS.

3.3.5 Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z krajowym systemem zarządzania

Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Budżet	170 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Straż pożarna, policja, pogotowie ratunkowe nawet na nieznanym terenie jest w stanie szybko zidentyfikować ważne dla sprawnego działania obiekty: drogi dojazdu, hydranty, drzewa uniemożliwiające wjazd, kanały itp. Projektanci, architekci i urbaniści mają precyzyjne, aktualne informacje o przestrzeni, a geodeci mogą precyzyjnie mierzyć w oparciu o specjalistyczną sieć punktów – osnowę. Inwestorzy są w stanie szybko i łatwo zidentyfikować obiekty infrastruktury: drogi, koleje, uzbrojenie terenu, obiekty przyrodnicze: cieki wodne, naturalne pokrycie terenu i charakterystykę ekologiczną terenów, na których planują inwestycje (racjonalne planowanie zagospodarowania terenu). Obiekty bazy danych są udostępniane poprzez API.

Cel projektu:

Analiza, zebranie, przetworzenie i udostępnienie m.in. na Geoportalu, informacji przestrzennych dla terytorium kraju, z dokładnościami odpowiadającymi mapom topograficznym w skalach 1:10 000 i 1:50 000, przedsiębiorcom, obywatelom i administracji wszystkich szczebli.

Projekt m.in. obejmował będzie następujące obiekty topograficzne: sieci cieków wodnych, sieci dróg i kolei, sieci uzbrojenia terenu, kompleksy pokrycia terenu, budowle i urządzenia, kompleksy użytkowania terenu, tereny chronione.

Korzyści społeczne:

Realizacja projektu poprzez rozbudowę krajowej infrastruktury informacji przestrzennej, umożliwi znaczące skrócenie czasu oczekiwania przez przedsiębiorców i obywateli na aktualne, wysokiej jakości dane topograficzne i tematyczne.

Wpłynie na oszczędność czasu i kosztów dostępu do tych informacji, usprawnienie procesu podejmowania decyzji inwestycyjnych przez przedsiębiorców poprzez dostarczanie merytorycznych opracowań i analiz z wykorzystaniem aktualnych baz danych topograficznych dostępnych w GUGiK, CODGiK i Urzędach Marszałkowskich i WODGiK.

Zintensyfikuje rozwój przedsiębiorczości poprzez bezpośredni dostęp online do aktualnych rejestrów baz danych obiektów topograficznych oraz wpłynie na rozwój działalności gospodarczej i usług dla obywateli związanych z lokalizacją przestrzenną obiektów i zjawisk.

Przykładowe wykorzystanie GBDOT:

- planowanie przestrzenne w wymiarze miejscowym, krajowym oraz transgranicznym,
- projektowanie, budowa, bieżąca eksploatacja i zarządzanie obiektami infrastruktury komunikacyjnej, technicznej i przemysłowej,
- wspomaganie działań służb zarządzania kryzysowego oraz służb ratowniczych, policji,
- wspomaganie działań służb ochrony przyrody oraz ochrony zabytków kultury narodowej,
- lokalizacja przestrzenna i informacje o obiektach administracji publicznej – służba zdrowia, ośrodki edukacyjne, urzędy administracji publicznej,
- podstawa opracowań kartograficznych: topograficznych, ogólnogeograficznych oraz tematycznych.

Stan realizacji:

Aktualnie w kategoriach tematycznych bazy zbieranych danych, „pokrycie Polski” w największym stopniu uzyskano dla informacji nt. adresów (96%), granic (88%), sieci ścieków (87%), sieci dróg i kolei (82%), a w najmniejszym dla osnowy geodezyjnej (42%). Zbierane dane są na bieżąco zamieszczane na portalu pod adresem: www.geoportal.gov.pl

3.3.6 TERYT2 – Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju**Główny Urząd Geodezji i Kartografii**

Budżet	45 000 000,00 zł
Termin zakończenia	30 czerwca 2012 r.
Korzyści społeczne	Obywatele będą mogli określić właściwy dla adresu zamieszkania urząd skarbowy, sąd, prokuraturę i inne urzędy administracji, inwestorzy będą w stanie szybko sprawdzić jaki Zarząd Gospodarki Wodnej lub Dyrekcja Lasów Państwowych działa na obszarze, który ich interesuje, służby ratownicze będą w stanie szybko dotrzeć na miejsce zdarzenia wykorzystując aktualne, urzędowe dane adresowe. Wszystkie usługi elektroniczne świadczone przez administrację oparte będą o te same słowniki ulic i adresów budynków bez konieczności ciągłego ich podawania i weryfikowania podczas załatwiania spraw przez obywateli.

Cel projektu:

Projekt ma na celu udostępnienie online państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju oraz realizację i wdrożenie rozwiązań związanych z prowadzeniem rejestrów adresowych. W ramach realizacji projektu stworzony zostanie rejestr o nowej jakości poprzez rozszerzenie i uzupełnienie dotychczasowych baz danych opisowych (np. TERYT) o dane geometryczne i integrację baz opisowych z istniejącymi bazami graficznymi.

Stan realizacji:

Beneficjent osiągnął zakładane rezultaty, wykazał oszczędności przy realizacji projektu i zawnioskował o nowe zadania, ujęte w liście projektów rezerwowych.

3.3.7 Infrastruktura e-USług Resortu Finansów

Ministerstwo Finansów

Budżet	210 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Dzięki modernizacji administracji skarbowej mogą działać sprawniej i szybciej odpowiadać na zapytania obywateli.

Cel projektu:

Realizacja projektu pozwoli na zapewnienie efektywności świadczenia e-USług dla obywateli i przedsiębiorców oraz wzrost wykorzystania e-USług poprzez zapewnienie odpowiedniego poziomu wsparcia informatycznego dla infrastruktury e-USług resortu finansów. Ponadto zapewni elastyczne środowisko transmisji danych w sieci rozległej resortu finansów stymulującego rozwój nowoczesnych usług publicznych świadczonych w kanale elektronicznym (z uwzględnieniem wymiany informacji z systemami resortu finansów i Centralnymi Systemami UE).

Stan realizacji:

Projekt dostarczył wydajne i bezpieczne usługi sieci dla ponad 100 centralnych systemów informatycznych udostępnionych 450 jednostkom resortowym funkcjonującym w ok. 730 lokalizacjach kraju, co pozwoli na szybszy przepływ informacji między nimi. Aktualny stan realizacji mieści się w ramach tolerancji dla planu projektu.

3.3.8 System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej i portal „Polska Szerokopasmowa”

Instytut Łączności

Budżet	15 999 968,00 zł
Termin zakończenia	28 lutego 2013 r.
Korzyści społeczne	Uzyskując informację o sieci szerokopasmowej w Polsce przedsiębiorca może się łatwo dowiedzieć o infrastrukturze sieci na terenie, gdzie usługę dostępu do Internetu chce świadczyć. Starosta lub wójt może łatwo sprawdzić, gdzie na jego terenie infrastruktura jest już rozwinięta, a gdzie wymaga uzupełnienia lub modernizacji.

Cel projektu:

W ramach tego projektu powstał System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS) – system teleinformatyczny służący do gromadzenia, przetwarzania, prezentowania i udostępniania informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz budynkach umożliwiających kolokację. Celem Projektu SIIS jest utworzenie bazy wiedzy o infrastrukturze teleinformatycznej o zasięgu ogólnokrajowym, zapewniającej wsparcie administracji rządowej i samorządowej w zarządzaniu oraz koordynacji projektów, dotyczących budowy regionalnych szerokopasmowych sieci szkieletowych i dostępowych na obszarach wymagających interwencji. Infrastruktura ta będzie wspomagać działania zarówno administracji rządowej, jak i samorządowej, tworząc zaplecze dla elektronicznych usług publicznych świadczonych dla obywateli i przedsiębiorców. Dodatkowym celem projektu jest promocja usług społeczeństwa informacyjnego wśród obywateli na obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

W ramach projektu uruchomiono także portal „Polska Szerokopasmowa”, będący zespołem portali internetowych zawierających rozbudowane informacje dla przedsiębiorców, obywateli oraz administracji publicznej, a także materiały informacyjno-edukacyjne poświęcone problemom łączności cyfrowej, cyfryzacji, nowych mediów i szeroko pojętej komunikacji elektronicznej. Prezentuje on zawartość bazy wiedzy oraz jest miejscem wymiany informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwój infrastruktury szerokopasmowej w Polsce.

Korzyści dla administracji:

Administracja rządowa i samorządowa uzyska wsparcie w zarządzaniu oraz koordynacji projektów dotyczących budowy infrastruktury szerokopasmowej na obszarach wymagających interwencji, np. obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.

Stan realizacji:

Wersja beta Portalu Polska Szerokopasmowa po uruchomieniu jest na etapie zmian graficznych strony internetowej, uwzględniających wnioski użytkowników.

3.4 PROJEKTY REALIZOWANE ZGODNIE Z HARMONOGRAMEM WYMAGAJĄCE OPTIMALIZACJI FUNKcjONALNOŚCI

3.4.1 Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG)

Ministerstwo Gospodarki

Budżet	28 749 766,00 zł
Termin zakończenia	31 marca 2013 r.
Korzyści społeczne	Wszyscy obywatele posiadający profil zaufany lub podpis elektroniczny w ciągu 15 minut mogą elektronicznie dopełnić formalności umożliwiających rozpoczęcie (natychmiastowe) prowadzenia działalności gospodarczej.

Cel projektu:

Głównym celem Projektu jest wdrożenie systemu, umożliwiającego utworzenie i prowadzenie centralnej ewidencji działalności gospodarczej, udzielanie informacji o treści wpisów do centralnej ewidencji działalności gospodarczej, zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego wskutek udostępnienia informacji o przedsiębiorcach wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej.

Od dnia 1 lipca 2011 r. przedsiębiorca może rozpocząć działalność gospodarczą już w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG. Rejestracji działalności służy formularz CEIDG-1, którego wypełnienie ma zająć nie więcej niż 15 minut w ramach „Jednego okienka”. Formularz rejestracyjny zawiera dane potrzebne również:

- urzędowi skarbowemu (zgłoszenie identyfikacyjne/zgłoszenie aktualizacyjne osoby fizycznej prowadzącej samodzielnie działalność gospodarczą),
- Głównemu Urzędowi Statystycznemu (wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej lub o zmianę cech objętych wpisem),
- Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (zgłoszenie/zmiana płatnika składek) oraz Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (zgłoszenia oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników).

Pojedynczy Punkt Kontaktowy umożliwia:

- otrzymanie informacji jak realizować procedury związane z działalnością gospodarczą,
- elektroniczną realizację procedur administracyjnych,
- szybki dostęp do informacji o instytucjach i rejestrach publicznych,
- uzyskanie porady eksperckiej w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Stan realizacji:

Projekt realizowany zgodnie z harmonogramem. Na początku 2012 r. został podpisany aneks przedłużający okres realizacji projektu do 31 marca 2013 r. Konieczność przedłużenia wynikała ze zmian wprowadzonych ustawą o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej.

W najbliższym czasie planowane jest rozszerzenie o funkcjonalności określone w projekcie „Opracowanie, budowa i wdrożenie Elektronicznego Pojedynczego Punktu Kontaktowego w ramach implementacji Dyrektywy 2006/123/WE o usługach na rynku wewnętrznym”, co powinno zapewnić pełną i właściwą implementację Dyrektywy 2006/123/WE, poprzez zapewnienie dostępu do wymaganych informacji oraz realizacji w sposób zdalny i elektroniczny wszystkich procedur związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej dla użytkowników zarówno z Polski, jak i z pozostałych Państw Członkowskich Unii Europejskiej.

Wymaga poprawy:

Należy usprawnić sposób dokonywania korekty danych, zwłaszcza danych adresowych i danych związanych z obszarami działalności firmy. Wymaga korekty sposób obsługi nadawania NIP, sposób obsługi zgłoszenia rejestracyjnego do podatku VAT, czy sposób obsługi zgłoszenia do ubezpieczenia, np. formularz ZUS–ZUA czyli zgłoszenie w tym przypadku samego siebie do ubezpieczeń trzeba wypełnić i złożyć do ZUS w dwóch egzemplarzach, czego aktualnie nie da się zrobić przez Internet, nawet posiadając kwalifikowany podpis elektroniczny.

Dla przykładu, aktualnie aby założyć firmę przez Internet trzeba mieć w tym celu podpis elektroniczny albo zaufany profil ePUAP, albo osobiście trzeba potwierdzić zgłoszenie w Urzędzie Gminy. Autoryzację zaufanego profilu można przeprowadzić osobiście tylko w niektórych urzędach i instytucjach publicznych (urzędy wojewódzkie, urzędy skarbowe, ZUS). Z kolei kwalifikowany podpis elektroniczny kosztuje około 250–300 zł i trzeba go odnawiać (co jest związane z opłatą) co 1 lub 2 lata w zależności od wersji.

3.5 PROJEKTY WYMAGAJĄCE KOREKT ZAŁOŻEŃ PROJEKTOWYCH I ORGANIZACYJNYCH

3.5.1 Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Budżet 299 976 767,03 zł

Termin zakończenia 31 grudnia 2013 r.

Korzyści społeczne Prognozowanie skutków kataklizmów naturalnych możliwe będzie z większym niż do tej pory wyprzedzeniem. Dzięki oszacowaniu wartości majątku na danym terenie, można oszacować zasięg strat spowodowany np. huraganem, pożarem czy innym kataklizmem. Dzięki systemowi można symulować jakie mogą być skutki np. przerwania wału przeciwpowodziowego.

Cel projektu:

Podstawowym celem Projektu jest stworzenie jednolitego systemu informatycznego, gotowego do powszechnego użycia celem osłony społeczeństwa, gospodarki i środowiska przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, a także wspomagającego podejmowanie decyzji w przypadku wystąpienia zdarzeń zagrażających życiu i mieniu na określonym terenie.

Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez stworzenie dla instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie kryzysowe, elektronicznej platformy informatycznej wraz z niezbędnymi rejestrami referencyjnymi, która stanowić będzie narzędzie systemu zarządzania kryzysowego w zakresie przygotowania do przejmowania kontroli nad sytuacjami kryzysowymi. Zostanie opracowany system rozpoznawania, bieżącego ostrzegania i osłony społeczeństwa oraz gospodarki przed ekstremalnymi zjawiskami atmosferycznymi, hydrologicznymi jak i innymi zdarzeniami, w tym zagrożeniami technologicznymi.

Realizowany w ramach projektu **tzw. „skaning laserowy terenu”** pozwoli np. na tworzenie modelu miast 3D. Przykładowe dane ze skaningu dla ok. 60 tys. km² będzie można już w czerwcu obejrzeć na Geoportalu.

Kolejnym produktem w ramach ISOK będzie **Numeryczny Model Terenu (NMT)**, który poprzez informację o wysokości topograficznej terenu umożliwi wytworzenie **ortofotomapy**. Uzupełnieniem w ramach projektu będzie uzyskanie zdolności do np. modelowania rozlewania wody w przypadku przerwania wału, dzięki wykorzystaniu modelowania hydrodynamicznego. Innym produktem projektu jest **Baza Obiektów Topograficznych**, która będzie zawierała obiekty związane z systemem zarządzania przeciwpowodziowego. Po uzupełnieniu informacji o dane statystyczne takie jak np. ilości budynków będzie można również szacować straty majątkowe, które może spowodować przerwanie wałów przeciwpowodziowych na danym terenie.

Realizacja projektu poprawi m.in. możliwości monitorowania zagrożeń powodziowych. Mieszkańcy terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i innych zjawisk ekstremalnych, kategorii zdarzeń uwzględnionych w systemie, będą mieli dostęp do wizualizacji informacji o strefach występowania zagrożeń oraz o prognozach dotyczących ich rozprzestrzeniania się. System pozwoli np. w sytuacji zagrożenia powodzią reagować w oparciu o przygotowywaną mapę cyfrową (ortofotomapę), pokazującą różnicę między wysokością fali a wysokością wałów (rzędna) z wyprzedzeniem 72 godzin (a nie jak jest teraz godzin 12).

Realizacja systemu pozwoli na trafniejsze i racjonalne planowanie przestrzenne – uwzględniające obszary o zwiększonym ryzyku zagrożeń, w tym szczególnie w pobliżu źródeł zaopatrzenia w wodę (rzeki) – co zwiększa atrakcyjność miejsc do inwestowania, wspierając tym samym wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia.

Instytucje odpowiedzialne za zarządzanie kryzysowe otrzymają dostęp do raportów z systemu dotyczących aktualnych i historycznych danych o zagrożeniach oraz wizualizacja aktualnych i historycznych informacji o występowaniu zagrożeń oraz o prognozach dotyczących ich rozprzestrzeniania ułatwiając i zwiększając efektywność zarządzania kryzysowego.

Produkty w ramach ISOK oprócz systemu zarządzania przeciwpowodziowego będą mogły być również wykorzystane przez różne instytucje dzięki stworzeniu w ramach projektu **systemu zarządzania danymi**. Dane będą mogły być wykorzystane w działaniach takich jak: zarządzanie kryzysowe, automatyczne wykrywanie i wektoryzacja budynków, trójwymiarowe modele miast, mapy emisji hałasu, analizy wykorzystania energii słonecznej, mapy nasłonecznienia, inwentaryzacja dachów i nieprzepuszczalnych powierzchni, zarządzanie infrastrukturą drogową, monitoring obszarów górniczych, numeryczne modele roślinności, planowanie przestrzeni miejskiej, projektowanie nowych inwestycji, turystyka i promocja miasta, bezpieczeństwo publiczne, organizacja akcji ratunkowych życia i mienia, symulacje rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, symulacje rozprzestrzeniania się pożarów, zabezpieczenie imprez masowych, przejazdów delegacji, a także wsparcie w organizacji akcji terrorystycznych, akcji specjalnych.

Dane uzyskane w projekcie ISOK będą nieodpłatnie udostępniane instytucjom administracji publicznej, po wskazaniu zadania publicznego dla którego są one potrzebne.

Zdiagnozowane problemy:

- w projekcie naliczono wysokie korekty za uchybienia w postępowaniach publicznych,
- w postępowaniu na wykonanie głównego modułu systemu – ze względu na możliwe postępowania odwoławcze i napięty harmonogram realizacji projektu – istnieje ryzyko niezrealizowania głównego systemu w przewidzianym czasie,
- do czasu przygotowania pełnej funkcjonalności systemu planowanej na 2014 r., monitoring obejmuje główne części biegu rzek Wisła i Odra,
- duża popularność wykorzystywania wyników projektu przez potencjalne usługi innych podmiotów (jak wyszczególniono powyżej) może spowodować zapotrzebowanie na rozwój infrastruktury sieciowo-sprzętowej, na której będą one gromadzone i udostępniane.

Działania wspomagające:

- współpraca MAC i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW) i Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz WWPE celem wyjaśnienia nieprawidłowości w projekcie, a także celem udzielenia wsparcia beneficjentowi,
- współpraca Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGiK), Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMI GW) celem wspólnego wykorzystywania map cząstkowych do czasu osiągnięcia pełnej funkcjonalności systemu,
- dbałość o sprawne prowadzenie procedur przetargowych i realizacyjnych w projekcie, celem terminowego ukończenia projektu,
- monitorowanie zapotrzebowania na usługi w kontekście ewentualnych potrzeb rozbudowy infrastruktury sieciowo-sprzętowej.

3.5.2 Geoportal 2**Główny Urząd Geodezji i Kartografii**

Budżet

89 840 000,00zł

Termin zakończenia

31 grudnia 2013 r.

Korzyści społeczne

Przed zakupem działki, elektronicznie będzie można uzyskać dane na jej temat (drogi i uzbrojenie, ciekły wodne, gatunki chronione, zagrożenie powodziowe, itp.) oraz zamówić zakup np. zdjęć lotniczych, map topograficznych, informacji o przebiegu granic (wraz z modułem płatności online).

Zapewniona zostanie elektroniczna komunikacja pomiędzy wykonawcą robót geodezyjnych a ośrodkiem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, co zmniejszy konieczność osobistych wizyt wykonawcy w urzędzie.

Cel projektu:

Głównym celem projektu jest umożliwienie powszechnego dostępu i stosowania informacji przestrzennej w Polsce poprzez rozbudowę krajowej infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie rejestrów georeferencyjnych oraz związanych z nimi usług. Publikuje m.in. dane zgromadzone w ramach projektu GBDOT. Projekt zakłada integrację i harmonizację usług oraz informacji przestrzennej poprzez wykorzystanie rejestrów referencyjnych/bazowych, a także koordynację działań zgodnie z modelem infrastruktury informacyjnej państwa oraz założeniami dyrektywy INSPIRE.

W związku z podjętymi pracami pomiędzy Głównym Urzędem Geodezji i Kartografii, a Wydziałem Organizacji Systemów Teleinformatycznych, Biura Łączności i Informatyki Komendy Głównej Policji, w zakresie wytworzenia narzędzi służących do wspomagania i koordynacji w terenie działań służb ratunkowych, celem racjonalizacji zarówno zakresów tych projektów, które częściowo się pokrywały, jak i racjonalizacji ich budżetów, w konsekwencji rozszerzono zakres projektu o nową funkcjonalność „Uniwersalnego Modułu Mapowego” wraz z wydłużeniem o rok okresu realizacji – do 31 grudnia 2013 r.

Realizacja projektu pozwoli na udostępnienie obywatelom, przedsiębiorcom oraz administracji publicznej, informacji przestrzennej z rejestrów georeferencyjnych i związanych z nią usług istotnych, m.in. dla prowadzenia działalności gospodarczej, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska.

Obywatel używając tego narzędzia, uzyska informacje przydatne np. przy zakupie działki. Geoportal 2 umożliwi nie tylko lokalizację wybranej działki według jej numeru, ale pozwoli również pobrać dane na jej temat, bez konieczności wizyty w urzędzie. Tak szczegółowych i specyficznych informacji nie oferuje żaden z komercyjnych portali mapowych.

Dodatkowo część standardowych usług świadczonych przez służbę geodezyjną i kartograficzną, obecnie dostępnych wyłącznie w urzędach, będzie można zamówić przez Internet (np. zakup zdjęć lotniczych, map topograficznych, informacji o przebiegu granic). Za pobrane dane będzie można zapłacić online.

Przedsiębiorcy dzięki Geoportalowi 2 będą mogli zgromadzić kompleksowe informacje niezbędne przy planowaniu inwestycji. Docelowo projektowane rozwiązania powinny zapewnić elektroniczną komunikację pomiędzy wykonawcą robót geodezyjnych a ośrodkiem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej. Zmniejszy to konieczność osobistych wizyt wykonawcy w urzędzie.

Dla organów **administracji publicznej**, które potrzebują sprawnego dostępu do odpowiednich zbiorów i usług przy wykonywaniu przypisanych im zadań publicznych, popularyzacja dostępu do informacji przestrzennych będzie zachętą do zweryfikowania własnych danych i podjęcia niezbędnych działań służących m.in. aktualizacji danych.

Zdiagnozowane problemy:

Realizacja przebiega zgodnie z harmonogramem i nie stwierdzono zagrożeń dla realizacji projektu. W trakcie realizacji projektu zaobserwowano jednak, że beneficjent ma problemy z poprawnym stosowaniem przepisów prawa zamówień publicznych.

Działania naprawcze:

MAC wspólnie z WWPE i Beneficjentem wyjaśnia przyczyny powstawania problemów ze stosowaniem przepisów prawa zamówień publicznych pod kątem udzielenia Beneficjentowi pomocy w ich rozwiązaniu.

3.5.3 pl.ID – Polska ID karta

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Budżet	370 000 000,00 zł
Termin zakończenia	Dotychczasowy termin 31 grudnia 2013 r. przesunięty, ze względu na konieczne zmiany i podział na dwa spójne projekty.
Korzyści społeczne	Docelowo znacząco zmniejszy się liczba sytuacji, w których w celu załatwienia spraw urzędowych (np. rejestracja pojazdu czy zawarcie związku małżeńskiego, etc.) od obywatela wymagane jest przedkładanie dokumentów przy podawaniu indywidualnych danych (gromadzonych w rejestrach publicznych).

Projekt pl.ID – polska ID karta, prowadzony był w ramach 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, i dedykowany realizacji zapisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności i ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych. Niemniej jednak głównym celem projektu była poprawa jakości danych zawartych w rejestrze PESEL oraz jego integracja z innymi rejestrami. Wdrożenie wielofunkcyjnego elektronicznego dowodu tożsamości miało stanowić jedynie element całego projektu.

Cele projektu:

- przebudowa, modernizacja i integracja istniejących rejestrów państwowych,
- zapewnienie kompatybilności z europejskim elektronicznym dokumentem identyfikacyjnym (eID),
- informatyzacja rejestrów Urzędów Stanu Cywilnego,
- wdrożenie elektronicznego dowodu tożsamości z funkcją uwierzytelnienia w systemach IT jednostek sektora publicznego.

System, który był budowany w ramach projektu pl.ID – polska ID karta zakłada gromadzenie danych o osobach fizycznych i dokumentach w trzech rejestrach publicznych:

1. **PESEL** (Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności) – w ramach realizacji projektu rejestr udostępni swoje usługi online. Aktualnie trwają prace nad integracją i uruchomieniem rejestru w nowym zakresie.

Według projektowych założeń poprawa jakości danych w rejestrze PESEL nastąpi w wyniku zastąpienia dotychczasowego pośredniego zasilania rejestru PESEL przez organy ewidencji ludności i wojewodów bezpośrednim zasilaniem przez organy tworzące bądź uprawnione do aktualizacji danych, w szczególności przez kierowników urzędów stanu cywilnego, oraz umożliwienia wprowadzania tych danych do rejestru w czasie rzeczywistym. Integracja rejestrów umożliwi automatyczne przesyłanie danych między rejestrem PESEL a rejestrami tematycznymi (np. zawierającymi dane o obywatelstwie, paszportach czy dowodach osobistych). Efektem podjęcia powyższych kroków będzie uczynienie z rejestru PESEL rejestru referencyjnego, tzn. takiego, który będzie zawierał podstawowy oraz aktualny zasób danych potrzebnych innym organom administracji publicznej do wykonywania swoich ustawowych zadań.

W konsekwencji doprowadzi to do uproszczenia procedur administracyjnych i zwolnienia obywateli z uciążliwego obowiązku przedkładania dokumentów przy załatwianiu spraw administracyjnych, bowiem ciężar dokumentowania danych przeniesiony zostanie na urzędy, które będą miały bezpośredni dostęp do rejestrów. Ponadto integracja rejestrów pozwoli w przyszłości na sukcesywne tzw. „odmiejscowienie” wielu czynności administracyjnych.

2. **RDO (Rejestr Dowodów Osobistych), który miał na celu zastąpić zintegrowaną ogólnokrajową ewidencję wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (OEWiUDO) dotychczas był na etapie prac koncepcyjnych.**
3. **CRASC (Centralny Rejestr Aktów Stanu Cywilnego) planowany pierwotnie do realizacji w latach 2012–2013.** Aktualnie brakuje podstaw legislacyjnych do realizacji centralnego rejestru i integracji rejestrów Aktów Stanu Cywilnego w jedną całość. Przy definiowaniu projektu nie uwzględniono zaplanowania środków na utrzymanie systemu i rozwiązań instytucjonalnych po zakończeniu realizacji projektu. Nie uwzględniono również prac obejmujących zasilanie rejestru.

Zdiagnozowane problemy:

Brak przygotowania podstaw legislacyjnych, co należy ocenić jako zaniechanie podstawowe. Brakuje podstaw prawnych do realizacji CRASC, tym samym nie można było rozpocząć projektu w zaplanowanym terminie. Jeśli projekt ma być zrealizowany w tej perspektywie finansowania unijnego, przygotowanie niezbędnej legislacji powinno zostać sfinalizowane do końca 2012 r.

Brak zabezpieczenia środków finansowych na części składowe projektu. Etapy techniczne projektu opisane w załączniku do decyzji Komisji Europejskiej z dnia 7 czerwca 2010 r. dotyczącej projektu „pl.ID – polska ID karta”, stanowiącego część Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka pomocy strukturalnej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, objętego celem „konwergencja” w Polsce, zatwierdzającej wkład finansowy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) nie były realne do realizacji w ramach samego budżetu projektu. Potrzebowały dodatkowego źródła finansowania z budżetu państwa, które nie zostało zabezpieczone.

Niewłaściwie przyjęta sekwencja prac realizacyjnych. Nie uwzględniono priorytetów realizacji i integracji rejestrów państwowych. Właściwym podejściem byłoby skupienie się na przygotowaniu rejestrów w początkowych etapach projektu, a później definiowanie usług i ich udostępnianie np. za pośrednictwem elektronicznego dowodu tożsamości. W efekcie obywatel uzyskiwałby kompleksową usługę, która teraz jest niemożliwa do świadczenia przy braku zapewnienia przepływu informacji w niezintegrowanych rejestrach.

Nierealnie zdefiniowane rezultaty projektu. Rezultaty zostały określone w oderwaniu od możliwości realizacyjnych w ramach projektu oraz zdefiniowane bez pokrycia w zabezpieczonych środkach finansowych. Ponadto nie uwzględniono reżimów czasowych potrzebnych na wydanie nowych dowodów osobistych, których wydanie znacznie wybiegałoby poza okres realizacji projektu. Podane w projekcie wartości docelowe wskaźników (liczba wydanych dowodów osobistych – 22 mln sztuk oraz liczba osób uzyskujących podpis elektroniczny – 22 mln osób) były nierealne do osiągnięcia w czasie realizacji projektu.

Niewłaściwie zdefiniowane wskaźniki rezultatu. Obejmowały miary sukcesu realizacji projektu zawierające czynniki spoza jego zakresu, skutkiem czego mogłyby być nieosiągnięte nawet przy w pełni prawidłowej realizacji projektu. Przykładem takich wskaźników są: liczba wydanych dowodów osobistych (tj. 22 mln sztuk) oraz liczba osób uzyskujących podpis elektroniczny (tj. 22 mln osób) na koniec realizacji projektu przy jednoczesnym braku uwzględnienia kosztów wydania nowych dowodów osobistych w budżecie projektu. Tym samym wydatki te stanowią odrębny koszt, którego źródłem finansowania musiałyby być budżet państwa.

Podjęte działania naprawcze:

W związku z pracami Komitetu ds. Cyfryzacji związanymi z analizą potrzeb administracji publicznej w zakresie wprowadzenia nowego dowodu osobistego, dokonano przeglądu zakresu funkcjonalności dowodu elektronicznego oraz powiązania przetargu na nowe dowody osobiste z celami projektu pl.ID, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii obciążenia budżetu państwa kosztami wymiany dowodów osobistych. Stwierdzono, że obecny projekt nie przewidywał możliwości sfinansowania nowego dowodu osobistego w sensie materialnym ze środków unijnych (zamówienie i druk blankietów). Ponadto, że zakładane korzyści z wprowadzenia elektronicznego dowodu osobistego będą możliwe do osiągnięcia w przypadku, gdy będzie osiągnięta pełna integracja rejestrów państwowych oraz konieczne jest zapewnienie na najbliższe lata zgodności funkcjonalności warstwy elektronicznej dowodu osobistego z wymaganiami ustawowymi, co oznacza wymóg uwzględnienia nadchodzącej nowelizacji dyrektywy 1999/93/WE ws. wspólnotowych ram prawnych dla podpisów elektronicznych.

Ostatecznie Komitet ds. Cyfryzacji odnośnie projektu *pl ID – Polska ID Karta* przyjął w dniu 21 marca 2012 r. wspólne stanowisko z następującymi rekomendacjami w kwestii realizacji projektu pl.ID:

1. przesunięcie terminu wdrożenia elektronicznego dowodu osobistego, do czasu:
 - a. przeprowadzenia testów, które będą mogły potwierdzić pełną integrację rejestrów państwowych,
 - b. opracowania jednolitej polityki w zakresie uwierzytelniania obywateli w systemach teleinformatycznych administracji publicznej, na podstawie której będzie możliwe precyzyjne określenie niezbędnych funkcjonalności elektronicznego dowodu osobistego, w tym także rozstrzygnięcie celowości wprowadzania kolejnej metody uwierzytelniania – podpisu osobistego,

- c. nowelizacji ustawy o dowodach osobistych, która będzie uwzględniała wymagania wynikające z opracowanej polityki w zakresie uwierzytelniania, a także będzie zgodna ze znowelizowaną dyrektywą 1999/93/WE ws. wspólnotowych ram prawnych dla podpisów elektronicznych,
2. ze względu na wymagany krótki czas wdrożenia (3 lata) i niższy koszt rozwiązania, realizacja funkcjonalności Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ) powinna nastąpić w formie osobnej, dodatkowej karty wydawanej przez NFZ. Niezależnie od tego nowy dowód osobisty powinien zawierać przestrzeń na umieszczenie w przyszłości komponentu obsługującego funkcjonalność KUZ,
3. przeprojektowanie dotychczasowego projektu pl.ID na dwa projekty: pierwszy skupiony na realizacji celu jakim jest integracja rejestrów (elektroniczna dostępność rejestru PESEL), drugi mający na celu informatyzację rejestrów urzędów stanu cywilnego (co wymaga zmian legislacyjnych). Projekty te będą realizowane w części z obecnie prowadzonych działań w obrębie pl.ID.

Realizacja powyższych rekomendacji do końca 2014 r. pozwoli na stworzenie kompleksowych warunków dla wdrożenia nowego dowodu osobistego.

3.5.4 Budowa i wyposażenie Centrów Powiadamiania Ratunkowego

Centrum Projektów Informatycznych

Budżet	235 950 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Skrócenie czasu reakcji na zgłoszenie alarmowe oraz wzrost skuteczności alarmowania służb i podmiotów ratowniczych. Standaryzacja procedur.

Projekt „Budowa i wyposażenie Centrów Powiadamiania Ratunkowego (CPR)” jest jednym z elementów projektu „System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego (SIPR)”. Projekt SIPR obejmuje również projekt „Budowa i wyposażenie Wojewódzkich Centrów Powiadamiania Ratunkowego” – działanie realizowane przez CPI w ramach 12. Osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Cel projektu:

Poprawa bezpieczeństwa obywateli i cudzoziemców przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez:

- zintegrowanie służb dyżurnych poszczególnych podmiotów ustawowo powołanych do niesienia pomocy (określonych w Rozporządzeniu Ministra SWiA z dnia 18 lutego 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadania ratunkowego), w szczególności PSP, Policji, PRM, co znacząco wpłynie na zwiększenie efektywności ich współdziałania,
- skrócenie czasu i zwiększenie skuteczności alarmowania służb i podmiotów ratowniczych,
- poprawę warunków pracy funkcjonariuszy/pracowników służb porządku publicznego i ratownictwa, dzięki zapewnieniu usług umożliwiających szybki dostęp do informacji,
- efektywne wydatkowanie środków publicznych poprzez minimalizację kosztów organizacji i bieżącego utrzymania Systemu Powiadamiania Ratunkowego (SPR).

Korzyści społeczne:

- poprawa bezpieczeństwa obywateli poprzez zapewnienie szybkiego i skutecznego dostępu do służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy (np. lekarz, strażak, policjant),
- skrócenie czasu reakcji na zgłoszenie alarmowe oraz wzrost skuteczności alarmowania służb i podmiotów ratowniczych dzięki zapewnieniu połączenia zgłoszenia potrzeby ratowania z równoczesnym powiadamianiem trzech służb: Policji, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratunkowego – np. średni czas dojazdu lekarza od momentu zgłoszenia może skrócić się nawet o połowę (z 7 minut do 4), co może decydować o wyniku działań ratowniczych,
- integracja i usprawnienie współdziałania jednostek SPR,
- standaryzacja procedur, jednolity program szkoleniowy.

Zdiagnozowane problemy:

- brak całościowej koncepcji Systemu Powiadamiania Ratunkowego (SPR), którego System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego (SI PR) jest tylko częścią, co oznacza konieczność budowania koncepcji w trakcie realizacji projektu i utrudnienia w jego prowadzeniu,
- dotychczasowy chaos organizacyjny, decyzyjny i merytoryczny oraz brak odpowiedniej współpracy, i koordynacji instytucji zaangażowanych przy realizacji projektu tj. Policji, Państwowej Straży Pożarnej (PSP), Pogotowia Ratunkowego, MSW,
- brak administratora systemu na poziomie centralnym i lokalnym,
- rozbieżność między realizowaną koncepcją i aktualnym stanem prawnym,
- brak struktury zarządzania projektem oraz przyjęcia właściwego modelu zarządzania nim i jego produktami,
- bariery administracyjne i nieterminowa realizacja zobowiązań interesariuszy projektu,
- niespójność danych adresowych abonentów,
- brak standaryzacji słowników adresowych w systemach policyjnych, UAE i GUGiK.

Działania naprawcze:

- Komitet Rady Ministrów ds. Cyfryzacji powołał Międzyinstytucjonalny Zespół Wykonawczy dla Projektu „System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego SI PR”, na którego czele stanęła osoba odpowiedzialna za kontakty z wojewodami. Zadaniem Zespołu jest opracowanie koncepcji funkcjonowania SPR do końca 3 kwartału 2012 r., opracowanie formuły działania Komitetu Sterującego, stworzenie rady użytkowników, opracowanie formuły organizacyjnej funkcjonowania SPR, opracowanie harmonogramu wdrożenia systemu, przygotowanie listy barier legislacyjnych wraz z propozycjami niezbędnych zmian;
- przygotowanie całościowej koncepcji Systemu Powiadamiania Ratunkowego (SPR) do 4 kw. 2012 r.,
- dokonanie zmian w ustawie o działach, wskazujących MAC jako resort odpowiedzialny za projekt,
- przygotowanie kalendarza działań po ostatecznej ocenie projektu OST 112 oraz znalezieniu środków na finansowanie SI PR zarówno na 2012 r. jak i utrzymanie w 2013 r.,
- przeprowadzenie procesu rekrutacji i zatrudnienia odpowiedniego do działania w trybie 14/7 oraz szkolenia operatorów pracujących w Wojewódzkich Centrach Powiadamiania Ratunkowego (WPCR),
- przygotowanie modelu dublowania funkcji WPCR przez inne województwo w sytuacji niemożliwości obsługi przez WPCR dedykowany jako pierwszy (model „pary województw”).

3.5.5 Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych (P1)

Ministerstwo Zdrowia/Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia

Budżet 712 640 000,00 zł

Termin zakończenia 30 września 2014 r.

Korzyści społeczne Usługi zarówno dla obywateli, jak i dla podmiotów oferujących i obsługujących usługi medyczne (m.in. dostęp do danych medycznych i informacji, w tym historii choroby i przebytych kuracjach, podstawowych danych medycznych (np. grupa krwi), możliwość wyszukiwania i zapisu na wizyty lekarskie oraz wystawianie elektronicznych recept, skierowań i zwolnień, tylko dla osób uprawnionych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami ustawy o dostępie do danych osobowych).

Cel projektu:

Głównym celem Projektu jest umożliwienie organom publicznym, w tym administracji państwowej, samorządowej, przedsiębiorcom i obywatelom gromadzenie, analizę i udostępnianie zasobów cyfrowych o zdarzeniach medycznych, usprawnienie procesów związanych z planowaniem i realizacją świadczeń zdrowotnych oraz publikowaniem informacji z obszaru ochrony zdrowia.

Stan realizacji:

Dotychczas w projekcie zrealizowano dostawę sprzętu i wyposażenia serwerowni, zbudowano również 3 prototypy systemów: Statystyki, e-Recepta oraz Internetowe Konto Pacjenta. Trwa eksploatacja tych prototypów oraz gromadzenie doświadczeń na potrzeby realizacji systemów docelowych. Trwa przygotowanie kluczowego postępowania przetargowego (o wartości ok. 486 mln zł) prowadzonego w trybie przetargu ograniczonego, na zaprojektowanie, realizację i nadzór gwarancyjny systemów w ramach projektu. Uwarunkowania prawne projektu stanowi Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia, która weszła w życie 1 stycznia 2012 r. Obecnie opracowywane są rozporządzenia do ww. ustawy.

Zdiagnozowane problemy:

Najwyższa Izba Kontroli 25.01.2012 r. przekazała do Ministerstwa Zdrowia (MZ) wyniki kontroli realizacji projektów realizowanych przez CSIOZ. NIK wykazała w tych projektach uchybienia dotyczące opóźnień w realizacji projektów (w wytwarzaniu systemów teleinformatycznych oraz ponoszeniu wydatków), nieprawidłowości w zakresie stosowania procedury zamówień publicznych, braku koordynacji i formalnej współpracy pomiędzy CSIOZ i Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). Należy podkreślić, że uchybienia wskazane w raporcie NIK nie mają związku z korupcją ani innymi działaniami o charakterze przestępczym. Ponadto stwierdzono nakładanie się na siebie projektów realizowanych przez NFZ z finansowania budżetowego oraz prowadzonych przez CSIOZ ze środków unijnych. Istotnym problemem jest także niski potencjał CSIOZ. Również Prezes Urzędu Zamówień Publicznych (UZP), kontrolując największe postępowanie przetargowe, zgłosił do niego poważne zastrzeżenia. Zgodnie z procedurą CSIOZ przesłała swoje stanowisko do ustaleń Prezesa UZP, które aktualnie jest rozpatrywane przez UZP. Jeśli Prezes UZP nie uzna argumentów CSIOZ, sprawa zostanie przekazana do Krajowej Izby Odwoławczej (KIO), która powinna podjąć ostateczną decyzję do 8.05.2012 r. Po wyjaśnieniu zasadności zastrzeżeń będzie wiadomo w jakiej formule niniejszy projekt powinien być realizowany.

Działania naprawcze:

Zgodnie z informacjami, które MRR otrzymało od Ministra Zdrowia, CSIOZ, instytucja podległa Ministrowi Zdrowia, ma przygotować **plan naprawczy**, który ma usunąć uchybienia wskazane przez NIK, jednocześnie gwarantując terminową realizację projektu:

- projekt ma być realizowany w nowej formule, obejmującej nowy harmonogram poszczególnych zadań projektowych, bez zmiany pierwotnie zakładanego terminu zakończenia projektu (tj. 30 września 2014 r.),
- Minister Zdrowia ustanowi wzmoczony nadzór nad zamówieniami publicznymi realizowanymi przez CSIOZ oraz nad przebiegiem realizacji projektu, aby wyeliminować nieprawidłowości w tym zakresie,
- Minister Zdrowia podejmie działania zapewniające ścisłą współpracę pomiędzy CSIOZ i NFZ w celu zapewnienia komplementarności rozwiązań informatycznych w służbie zdrowia.

Jednocześnie uruchomiono stały monitoring realizacji projektu ze strony MZ, MAC oraz MRR poprzez m.in. miesięczne zestawienia postępów w realizacji zakresu rzeczowego i finansowego projektu, doraźne spotkania monitoringowe z udziałem zespołu projektowego.

3.5.6 Platforma udostępniania online przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych (P2)

Ministerstwo Zdrowia / Centrum Systemów Informatycznych Ochrony Zdrowia

Budżet	53 263 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2012 r.
Korzyści społeczne	Umożliwienie firmom i instytucjom publicznym elektronicznej rejestracji i aktualizacji danych rejestrowych oraz pobieranie wypisów i zaświadczeń.

Cel projektu:

Celem Projektu jest budowa elektronicznej platformy usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia pt. „Platforma udostępniania online przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych”. Celem szczegółowym Projektu jest upowszechnienie elektronicznej komunikacji w obszarze sektora ochrony zdrowia między przedsiębiorstwami i podmiotami publicznymi.

Stan realizacji:

Opracowano już architekturę referencyjną rejestru medycznego. W październiku 2011 r. podpisano umowę z wykonawcą pozostałych dwóch systemów, tj. Platformy Wymiany Dokumentów oraz Systemu Administracji. Podstawowy akt prawny niezbędny dla wdrożenia wszystkich funkcjonalności projektu stanowi Ustawa o systemie informacji w ochronie zdrowia, która obowiązuje od 1 stycznia 2012 r. Obecnie opracowywane są akty wykonawcze do ww. ustawy. W większości są już po etapie uzgodnień wewnątrzresortowych.

Zdiagnozowane problemy:

Wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli przekazane do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR) 25.01.2012 r. dot. realizacji projektów realizowanych przez CSIOZ, z wykazaniem uchybień dotyczących realizacji projektu są szczegółowo opisane w pkt. 3.5.5.

Działania naprawcze:

Przygotowanie planu naprawczego oraz monitoring projektu opisany szczegółowo w pkt. 3.5.5.

3.5.7 Budowa systemu usług elektronicznych Ministerstwa Sprawiedliwości

Uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych, poprzez dostęp elektroniczny do wydziałów Krajowego Rejestru Sądowego, Krajowego Rejestru Karnego, Biura Monitora Sądowego i Gospodarczego.

Ministerstwo Sprawiedliwości

Budżet	16 245 000,00 zł
Termin zakończenia	31 sierpnia 2012 r.
Korzyści społeczne	Obywatel nie będzie już musiał dostarczać zaświadczenie o niekaralności – Krajowy Rejestr Karny będzie dostępny dla urzędników. Obywatele zyskają dostęp online do informacji z Monitora Sądowego i Gospodarczego, co jest istotne zwłaszcza w odniesieniu do postępowań upadłościowych, licytacji, itp. Pełna elektroniczna obsługa spraw dotychczas realizowanych tylko częściowo online, uwzględniająca m.in. wydanie decyzji oraz płatność.

Cel projektu:

Podstawowym celem projektu jest poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez udostępnienie osobom fizycznym i prawnym elektronicznej platformy informacyjno-usługowej Ministerstwa Sprawiedliwości dla potrzeb świadczenia usług merytorycznych związanych z komunikacją z wymiarem sprawiedliwości.

Zdiagnozowane problemy:

Stan realizacji projektu, biorąc pod uwagę w szczególności dotychczasowy okres wdrażania (pierwszy wydatek poniesiono 15 maja 2009 r.) odniesiony do stanu zaawansowania prac, można uznać za mało zaawansowany, zarówno jeśli wziąć pod uwagę postęp rzeczowy, jak i finansowy.

Działania naprawcze:

Projekt objęty jest wzmocnionym monitoringiem, tym niemniej, w kontekście przedłużającej się procedury podpisania aneksu pozwalającego na finansowanie III etapu projektu, konieczne jest przeprowadzenie przez Instytucję Wdrażającą inwentaryzacji dotychczas zrealizowanych przedsięwzięć (z uwzględnieniem korzyści z realizacji elementów etapów I i II równolegle), wraz ze wskazaniem czasu ich trwania, a także zadań dotychczas niezrealizowanych.

3.5.8 e-Deklaracje2

Ministerstwo Finansów

Budżet	90 444 600,00 zł
Termin zakończenia	31 marca 2015 r.
Korzyści społeczne	Uproszczenie obowiązku deklaracyjnego przez zwolnienie niektórych podatników z konieczności wypełniania formularzy podatkowych (system PFR) oraz uproszczenie i skonsolidowanie formularzy deklaracji podatkowych składanych przez pozostałych podatników i płatników.

Cel projektu:

Celem głównym projektu jest usprawnienie procesów wymiany informacji między administracją podatkową a jej interesariuszami.

Zdiagnozowane problemy:

W związku z podpisaniem dnia 23.02.2012 r. aneksem do umowy przyznającym pełne dofinansowanie i formalnym wydłużeniem terminu realizacji do końca marca 2015 r. (dotyczy projektów e-Deklaracje2 i e-Podatki) większość działań w projektach e-Podatki oraz e-Deklaracje2 będzie zrealizowana dopiero na przełomie lat 2014–2015. W chwili obecnej trwa przetarg wspólny dla projektów wchodzących w skład Programu e-Podatki (e-Podatki, e-Deklaracje2 oraz e-Rejestracja) na wybór Generalnego Wykonawcy. W przypadku braku wyłonienia Wykonawcy w trwającym przetargu na Wybór Generalnego Wykonawcy zagrożona będzie terminowa i przedmiotowa realizacja projektu.

Działania naprawcze:

- projekt został objęty wzmocnionym monitoringiem (np. dwutygodniowe informacje nt. stanu realizacji projektu, wizytacje),
- monitorowany jest również przebieg przetargu na Wybór Generalnego Wykonawcy,
- na skutek ciągłego monitoringu i wsparcia merytorycznego beneficjenta przez zindywidualizowane podejście (koncepcja „indywidualnego opiekuna projektu”), było możliwe sprawne opracowanie nowych założeń koncepcji realizacji całego programu e-Podatki, czego skutkiem było podpisanie aneksów dla wszystkich 3 projektów wchodzących w skład programu (tj. e-Podatki, e-Deklaracje2, e-Rejestracja).

3.5.9 e-Podatki**Ministerstwo Finansów**

Budżet	150 741 000,00 zł
Termin zakończenia	31 marca 2015 r.
Korzyści społeczne	Usprawnienie funkcjonowania służb podatkowych (budowa zintegrowanego rozwiązania upraszczającego przyjmowanie i kontrolę zeznań podatkowych).

Cel projektu:

Strategiczny celem projektu jest uproszczenie systemu poboru podatków poprzez usprawnienie wewnętrznych procesów biznesowych administracji podatkowej.

Korzyści dla administracji:

- zastąpienie manualnych czynności sprawdzających i typowania do kontroli dwustopniowym, zautomatyzowanym systemem analizy ryzyka, wykorzystującym kompendium wiedzy o podatniku dostępnej w administracji podatkowej,
- centralizacja niektórych procesów biznesowych (polegających na przetwarzaniu danych/informacji) i specjalizacja jednostek administracji podatkowej, obejmująca również tworzenie centrów usług wspólnych.

Zdiagnozowane problemy:

Podobnie jak w projekcie e-Deklaracje2, z dotychczasowych doświadczeń przy realizacji projektu, jak i z informacji wynikających z dokumentacji projektowej oraz przebiegu trwającego postępowania przetargowego należy zakładać, że realizacja projektów e-Podatki może przekroczyć terminy określone w umowie o dofinansowanie.

W związku z podpisanym dnia 23.02.2012 r. aneksem do umowy przyznającym pełne dofinansowanie i formalnym wydłużeniem terminu realizacji do końca marca 2015 r. (dotyczy projektów e-Deklaracje2 i e-Podatki) większość działań w projektach e-Podatki będzie zrealizowana dopiero na przełomie lat 2014–2015. W chwili obecnej trwa przetarg wspólny dla projektów wchodzących w skład Programu e-Podatki (e-Podatki, e-Deklaracje2 oraz e-Rejestracja) na wybór Generalnego Wykonawcy.

Działania naprawcze:

- projekt został objęty wzmocnionym monitoringiem (np. dwutygodniowe informacje nt. stanu realizacji projektu, wizytacje),
- monitorowany jest również przebieg przetargu na Wybór Generalnego Wykonawcy,
- na skutek ciągłego monitoringu i wsparcia merytorycznego beneficjenta przez zindywidualizowane podejście (koncepcja „indywidualnego opiekuna projektu”), było możliwe sprawne opracowanie nowych założeń koncepcji realizacji całego programu e-Podatki, czego skutkiem było podpisanie aneksów dla wszystkich 3 projektów wchodzących w skład programu.

3.5.10 e-Rejestracja

Ministerstwo Finansów

Budżet	40 197 600,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Zmniejszenie liczby składanych zgłoszeń o nadanie numeru NIP (od 1.09.2011 jest on generowany przy użyciu systemu po dokonaniu zgłoszenia przez obywatela). Zmniejszenie liczby danych identyfikacyjnych podawanych w deklaracjach podatkowych PIT. Skrócenie średniego czasu nadawania NIP dla osób zakładających działalność gospodarczą. Umożliwienie wymiany danych identyfikacyjnych umożliwiających ustalenie tożsamości obywatela lub firmy z innymi rejestrami publicznymi. Zwolnienie z obowiązku rejestracyjnego podatników i płatników ewidencjonowanych w rejestrach PESEL i KRS.

Cel projektu:

Celem głównym Projektu jest usprawnienie procesów rejestracji i ewidencjonowania podatników i płatników.

Korzyści dla administracji:

- zwiększenie liczby jednostek administracji podatkowej posiadających dostęp do wszystkich aktualnych danych ewidencyjnych, co przyczyni się do wzrostu efektywności pracy,
- zmniejszenie liczby wydawanych decyzji administracyjnych dotyczących ewidencjonowania podatników,
- uruchomienie usługi integracji oraz usługi przetwarzania danych rejestracyjnych/ identyfikacyjnych.

Zdiagnozowane problemy:

- z uwagi na konieczność realizacji integracji z Krajowym Rejestrem Sądowym (KRS) w 2012 r. – prace nad tym zadaniem będą musiały być prowadzone siłami własnymi Ministerstwa Finansów (MF) a nie przez Generalnego Wykonawcę, jak pierwotnie zakładano,
- w chwili obecnej trwa przetarg wspólny dla projektów wchodzących w skład Programu e-Podatki (e-Podatki, e-Deklaracje2 oraz e-Rejestracja) na wybór Generalnego Wykonawcy o wartości 430 mln zł (wraz z zamówieniami uzupełniającymi). W przypadku braku wyłonienia wykonawcy w trwającym przetargu na Wybór Generalnego Wykonawcy, zagrożona będzie terminowa i przedmiotowa realizacja projektu.

Działania naprawcze:

Uruchomiono wstępną analizę wymagań na integrację rejestrów KRS z Centralnym Rejestrem Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników (CRP KEP); Ministerstwo Sprawiedliwości zostało poinformowane o przyjętym przez radę Projektu e-Rejestracja Planie projektu.

Z uwagi na fakt, że projekt jest komponentem Programu e-Podatki pozostałe działania naprawcze pokrywają się z podjętymi w projektach e-Podatki i e-Deklaracje:

- projekt został objęty wzmocnionym monitoringiem Instytucji Pośredniczącej (Departament Funduszy Strukturalnych w MAC) oraz Władzy Wdrażającej (np. dwutygodniowe informacje nt. stanu realizacji projektu, wizytacje),
- monitorowany jest również przebieg przetargu na Wybór Generalnego Wykonawcy,
- na skutek ciągłego monitoringu i wsparcia merytorycznego beneficjenta przez zindywidualizowane podejście (koncepcja „indywidualnego opiekuna projektu”), było możliwe sprawne opracowanie nowych założeń koncepcji realizacji całego programu Podatki, czego skutkiem było podpisanie aneksów dla wszystkich 3 projektów wchodzących w skład programu.

3.5.11 Program e-Cło

Ministerstwo Finansów

Budżet	119 084 500,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Skrócenie czasu i uproszczenie procedur składania deklaracji celnych i podatkowych w obrocie międzynarodowym (wewnątrz UE i poza nią). Uproszczenie kontroli celnej i podatkowej w obrocie międzynarodowym.

Cel projektu:

Głównym celem Projektu Programu e-Cło jest zbudowanie środowiska systemów ICT umożliwiającego wdrożenie elektronicznych usług w zakresie obsługi celnej, a tym samym zapewnienie jak najlepszych warunków funkcjonowania przedsiębiorstw w ramach Unii Celnej. Dzięki zbudowaniu i integracji komponentów Programu e-Cło zostaną stworzone warunki skutecznej, bezpiecznej i efektywnej wymiany danych z przedsiębiorcami, a także z administracjami celnymi innych państw członkowskich oraz z Komisją Europejską i instytucjami współpracującymi, co będzie stanowić realizację wspólnotowej inicjatywy „e-Customs” na gruncie krajowym.

Zdiagnozowane problemy:

Przeciągający się proces podejmowania decyzji przez Komisję Europejską odnośnie do terminu wdrożenia Zmodernizowanego Kodeksu Celnego, uniemożliwił określenie zakresu funkcjonalnego istotnych komponentów funkcjonalnych Programu e-Cło, a co za tym idzie zaplanowanie harmonogramu ich realizacji. Ostateczna decyzja została podjęta przez Komisję dopiero w lutym 2012 r. Obecnie, zgodnie z umową o dofinansowanie, termin realizacji projektu przewidziany jest na koniec 2013 r., natomiast MF wskazuje, że w zaistniałej sytuacji, z powodu oczekiwania na decyzję Komisji Europejskiej, uzyskanie pełnych rezultatów realizacji może wymagać przedłużenia realizacji projektu nawet do końca 2014 r.

W związku z pierwotnym przyznaniem dofinansowania na poziomie niższym, niż wynikało to ze Studium Wykonalności, Instytucja Zarządzająca po rekomendacji Instytucji Pośredniczącej wyraziła zgodę na zwiększenie dofinansowania projektu do kwoty wynikającej ze Studium Wykonalności – 168 802 218 zł. Trwają obecnie prace nad przygotowaniem i podpisaniem aneksu. Zdaniem beneficjenta zgoda na przywrócenie poziomu finansowania do określonego w Studium wykonalności powinna zagwarantować pełną realizację projektu. Niemniej jednak, z uwagi na wszystkie zaistniałe okoliczności prawdopodobna jest konieczność zmiany harmonogramu Programu e-Cło.

Działania naprawcze:

- planowana poddaniu analizie potrzeba wydłużenia okresu realizacji projektu do końca pierwszego kwartału 2015 r. celem zbadania występujących uwarunkowań i podjęcia decyzji odnośnie możliwości przedłużenia okresu realizacji,
- wzmocniony monitoring projektu Instytucji Pośredniczącej (Departament Funduszy Strukturalnych w MAC) oraz Władzy Wdrażającej, obejmujący: dwutygodniowe informacje nt. stanu realizacji projektu, wizytacje, oraz udział w posiedzeniach zespołów decyzyjnych dla projektu.

3.5.12 Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych

Ministerstwo Finansów

Budżet	167 000 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Większe bezpieczeństwo danych podatkowych osiągnięte dzięki geograficznej centralizacji systemów celnych i podatkowych.

Cel projektu:

Głównym zadaniem projektu jest przeprowadzenie skomplikowanego oraz złożonego procesu konsolidacji i centralizacji systemów celnych i podatkowych, funkcjonujących na ogół w modelu rozproszonym – środkiem do osiągnięcia celu głównego będzie budowa obiektu Centrum Przetwarzania Danych wyposażonego w wysokowydajną i nowoczesną infrastrukturę teleinformatyczną, stanowiącą podstawę do prawidłowego funkcjonowania systemów w nowych warunkach środowiskowych struktury zcentralizowanej.

Zdiagnozowane problemy:

W styczniu 2012 r. unieważniono ważny przetarg na dostawę sprzętu i migrację systemu (cz. I.). Najniższa oferta w postępowaniu kilkukrotnie przekraczała pierwotne szacunki. Na początku lutego ogłoszono nowe (powtórzone) postępowanie. Zmniejszono wymagania i zrezygnowano z zapisów, które po analizach MF okazały się przyczyną tak wysokiej oferty w pierwotnym przetargu. W przypadku, gdyby przedmiotowy (powtórzony) przetarg się nie udał, zagrożona będzie realizacja projektu w terminie, budżecie i w pierwotnie zakładanym kształcie. Złożone oferty przekraczają założony budżet. Beneficjent zawnioskował o zwiększenie budżetu i wydłużenie czasu realizacji projektu. Wniosek jest aktualnie analizowany.

Działania naprawcze:

- monitorowany jest przebieg przetargu na dostawę sprzętu i migrację systemu (cz. I.). W przypadku nie wyłonienia wykonawcy podjęte zostaną działania mające na celu określenie możliwości realizacji projektu w pełnym zakresie oraz w terminie wynikającym z umowy o dofinansowanie.

3.5.13 ePUAP2 – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej

Ministerstwo Finansów

Budżet	141 420 000,00 zł
Termin zakończenia	31 grudnia 2013 r.
Korzyści społeczne	Po podaniu nazwy użytkownika i hasła (profil zaufany lub podpis elektroniczny) obywatel będzie mógł elektronicznie załatwić sprawy urzędowe w instytucjach samorządowych, ZUS, administracji podatkowej, służbie zdrowia oraz skorzystać z usług jakie dostarczone zostaną elektronicznie przez te instytucje za pośrednictwem ePUAP. Usługi utworzone/udostępnione przez właściwe resorty w ramach odrębnych projektów mają objąć m.in. złożenie rozliczenia podatkowego, uzyskanie zaświadczenia i świadczeń społecznych, zarejestrowanie pojazdu, uzyskanie pozwolenia na budowę itp. Dla przedsiębiorców w ramach odrębnych projektów powiązanych z mechanizmami platformy ePUAP, planowana jest elektroniczna realizacja zobowiązań administracyjnych wobec państwa (ZUS, podatki, deklaracje i notyfikacje VAT, deklaracje celne, deklaracje statystyczne, zezwolenia i certyfikacje). Te same procedury w różnych urzędach i samorządach będą przebiegały w zbliżony sposób.

Informacja ogólna:

Głównym celem dla projektu ePUAP2 jest stworzenie jednego, łatwo dostępnego i bezpiecznego elektronicznego kanału udostępniania usług publicznych dla obywateli oraz udostępnienie Profilu Zaufanego do autoryzacji obywatela w kontaktach z administracją.

Cele projektu zostały dookreślone poprzez:

[CS.1] **Dostępność usług publicznych.** Zwiększenie liczby podmiotów korzystających z usług publicznych przy pomocy różnych kanałów dostępu.

Cel ten miał zostać osiągnięty poprzez rozszerzenie zestawu usług dostępnych online oraz przy pomocy ukierunkowanej kampanii marketingowej.

[CS.2] **Niższe koszty.** Zwiększenie efektywności kosztowej usług świadczonych przez administrację publiczną, dzięki przeniesieniu części usług na platformę elektroniczną, a tym samym ograniczeniu ilości spraw załatwianych w sposób tradycyjny.

[CS.3] **Integrację usług.** Udostępnienie mechanizmów integrujących jednostki samorządu terytorialnego na platformie ePUAP np. poprzez udostępnienie usług koordynacyjnych oraz wspierających tworzenie ram interoperacyjności zgodnie z katalogiem usług dostarczonych w ramach budowy drugiej fazy projektu.

[CS.4] **Klasyfikację usług.** Ułatwienie korzystania z usług publicznych dostępnych online, poprzez wprowadzenie jednolitej klasyfikacji usług (katalogu usług).

Katalog usług, jako miejsce porządkujące i klasyfikujące opis usług elektronicznych administracji publicznej w Polsce, umożliwić miał dokonanie w sposób jednolity i jednoznaczny opisu usługi przez różne jednostki administracji publicznej. Jest to szczególnie istotne dla samorządów, w których niejednokrotnie te same usługi są nazywane w różny sposób. Wynikiem realizacji celu miało być ułatwienie wyszukiwania usługi przez końcowego odbiorcę i zbliżenie się do możliwości zadawania pytań w języku naturalnym.

Diagnoza atutów i słabości:

Projekt ePUAP ma szereg atutów. Do podstawowych należy już sama **idea stworzenia jednego, łatwo dostępnego i bezpiecznego elektronicznego kanału udostępniania usług publicznych, który bazuje na danych z rejestrów centralnych.** To idea stworzenia centralnego systemu informatycznego, dzięki któremu obywatele w jednym miejscu mogą załatwiać sprawy urzędowe za pośrednictwem Internetu, natomiast przedstawiciele podmiotów administracji publicznej – bezpłatnie udostępniać swoje usługi w postaci elektronicznej. Pozytywnie należy także ocenić wizję techniczną **ePUAP, jako rozwiązanie „brokerowe”** – udostępniające usługi rejestrów centralnych i umożliwiające budowanie w oparciu o nie złożonych, kompletnych usług. Na podkreślenie zasługuje również wybór **profilu zaufanego** – za którego pomocą użytkownik może bezpłatnie podpisywać dokumenty elektroniczne wysyłane do urzędów świadczących usługi przy wykorzystaniu platformy ePUAP. Technicznie potwierdzenie pisma wykonywane jest przez podpisanie go weryfikowanym certyfikatem wystawionym dla systemu ePUAP. Profil zaufany ePUAP stanowi zestaw danych identyfikujących osobę fizyczną, potwierdzonych przez uprawniony organ władzy publicznej, związanych z kontem użytkownika, do którego użytkownik ma dostęp po podaniu swojego identyfikatora (loginu) i hasła. Do danych stanowiących podpis dołączane są dane opisujące użytkownika konta. Elektroniczna platforma usług administracji publicznej ePUAP miała być jednym miejscem poprzez które obywatel lub przedsiębiorca uzyskuje możliwość załatwienia wielu spraw administracyjnych w drodze elektronicznej.

W dalszym ciągu występuje jednak mała dostępność usług elektronicznych dla obywateli i przedsiębiorców, zarówno co do ich rodzajów, jak i liczby podmiotów je świadczących. Usługi już dostępne są wykorzystywane w zbyt małym zakresie.

Dla przykładu, według danych na koniec listopada 2012 liczba urzędów, które zainstalowały aplikację „zakładanie działalności gospodarczej” (ZDG) to 258; liczba urzędów, które zainstalowały aplikację „udostępnienie rejestru wyborców” to 374; a liczba tych, które zainstalowały aplikację „dopisanie do spisu wyborców” sięgnęła 206. Skoro tylko 10–15% gmin instaluje daną aplikację, to nie możemy mówić o masowej ogólnopolskiej usłudze. Taki stan rzeczy po prawie czterech latach eksploatacji systemu nie może być uznany za zadowalający.

Słabości ePUAP należy upatrywać między innymi w tym, że w momencie gdy ustalano założenia dla tego systemu przyjęto, że każdy podmiot publiczny będzie samodzielnie „wystawiał” usługi pozwalające na realizację zadania publicznego w drodze elektronicznej. Mimo udostępnienia szeregu formularzy elektronicznych umożliwiających wszczęcie realizacji poszczególnych rodzajów procedur, podmioty zobowiązane do ich przeprowadzenia nie udostępniają ich w możliwym stopniu.

Dominującą usługą jest możliwość złożenia do danego podmiotu publicznego wniosku, skargi lub zapytania. Jednocześnie obserwuje się zjawisko braku pielęgnacji wystawionej usługi, polegające między innymi na tym, że mimo dostępności nowej, ulepszonej wersji usługi, usługa taka nie jest przez podmiot publiczny uaktualniana.

Dodatkową trudnością w realizacji zadań publicznych na drodze elektronicznej z wykorzystaniem ePUAP jest fakt, że wiele procedur administracyjnych, które powinny być masowo realizowane w podmiocie określonego rodzaju, nie może być realizowane w ten sposób z uwagi na ograniczenia wynikające z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, które obligują wnioskodawcę do osobistego stawiennictwa w urzędzie lub składania wniosku wyłącznie na papierze.

Dużym problemem jest w ePUAP nieintuicyjny sposób nawigowania po stronach. Mimo tego, że z początkiem roku 2010 wprowadzono nowy interfejs graficzny współpracy systemu z użytkownikiem, nie uzyskano spodziewanego efektu znaczącej poprawy.

Problemem pozostają także płatności za czynności urzędowe. Mimo tego, że ePUAP umożliwia płatność typu „pay-by-net” realizowaną przez Krajową Izbę Rozliczeniową (KIR), jedynie kilka podmiotów publicznych zawarło umowę w tym zakresie z KIR. Nie ma również chętnych ze strony innych podmiotów sektora bankowego na udostępnienie takiej usługi na ePUAP. Krajowa Izba Rozliczeniowa pobiera opłatę za podpisanie umowy z podmiotem publicznym chcącym świadczyć usługę płatną oraz prowizję zmienną od obywatela za płatność. Opłatę może uiścić osoba, która ma konto w jednym z 4 banków. Dla osób posiadających konto w pozostałych bankach usługa nie jest możliwa. Zgodnie ze statystykami z 30 listopada 2011 r. dla ePUAP żaden obywatel nie dokonał płatności za usługę.

W dalszym ciągu niedostateczna jest promocja usług w ePUAP, nawet tych, które potencjalnie mogłyby być popularne. Przykładem może być użyteczna usługa weryfikacji danych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu lub prawie jazdy. Wydawać by się mogło, że weryfikacja takich danych powinna mieć wielu klientów spośród osób nabywających pojazdy z tzw. „drugiej ręki”, przyczyniając się do wzrostu bezpieczeństwa obrotu pojazdami używanymi. Ze statystyk wynika jednak, że średnio w 2011 r. wykonywano jedynie ok. 300 takich weryfikacji miesięcznie. Z weryfikacji prawa jazdy, przydatnej na przykład w sytuacji po kolizji pojazdów lub przy zatrudnianiu pracowników na stanowiskach kierowców, miesięcznie korzysta średnio jedynie około 200 osób. Jednocześnie poszczególne resorty promują usługi dostępne na „swoich” serwisach np. usługa Ministerstwa Gospodarki „zakładanie firmy” oraz usługa Ministerstwa Finansów „składanie PIT-ów” promowana jest poprzez podanie linku bezpośrednio do swojej platformy usługowej.

Zidentyfikowane problemy oraz ich potencjalne źródła:

	Problem	Źródła problemu
1.	Mała liczba użytkowników ePUAP	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczna dostępność dla uzyskania Profilu Zaufania - niedostateczne korzyści z posiadania Profilu Zaufania i rejestracji (mała liczba usług udostępnionych na platformie ePUAP) - niedostateczna użyteczność usług zamieszczonych na ePUAP - niedostateczne zaufanie resortów, urzędów i samorządów do ePUAP - brak wiedzy i chęci społeczeństwa do korzystania z usług ePUAP - brak informacji o stanie realizacji sprawy zgłoszonej przez obywatela - przeszkody legislacyjne - obowiązujące przepisy w zakresie niektórych usług uniemożliwiają załatwienie danej sprawy drogą elektroniczną wymuszając np. osobiste stawiennictwo
2.	Brak społecznie pożądaných masowych usług ogólnopolskich na ePUAP	<ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwie ukierunkowana realizacja usług na ePUAP - niedostatecznie skonkretyzowana i ukierunkowana wizja rozwoju ePUAP - brak interesu dla podmiotów publicznych w wykorzystaniu ePUAP dla swoich usług - brak usługodawców mogących świadczyć usługi zintegrowane - problem wynikający z rozdrobnionej struktury kompetencyjnej administracji skutkujący brakiem podmiotów, mogących udostępniać na platformie ePUAP usługi złożone
3.	Niedostateczna, nieefektywna usługa umożliwiająca przelew elektroniczny środków finansowych za odpłatne usługi na ePUAP	<ul style="list-style-type: none"> - mała liczba podmiotów publicznych, które zawarły umowę z Krajową Izbą Rozliczeniową umożliwiającą płatność typu „pay-by-net” realizowaną przez KIR. - pobieranie opłaty przez KIR za podpisanie umowy z podmiotem publicznym chcącym świadczyć usługę płatną oraz prowizji zmiennej od obywatela za płatność
4.	Niekorzystny wizerunek ePUAP	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczne zaufanie obywatela do usług ePUAP - mało intuicyjne i niedostatecznie przyjazne korzystanie z usług (np. wyszukiwanie usług) - mała liczba usług udostępnionych przez podmioty w ramach ePUAP, relatywnie duży odsetek „niedostatecznie atrakcyjnych” usług - brak „znaczących społecznie” usług oferowanych przez ePUAP - brak weryfikacji wystawianych usług pod kątem ich poprawności - brak podmiotu odpowiedzialnego za wizerunek ePUAP - odpowiedzialność rozłożona na usługodawców oraz podmioty związane z realizacją ePUAP - brak promocji tzw. dobrych praktyk dla świadczonych usług na ePUAP - niewystandaryzowane usługi na ePUAP - niedostatecznie efektywna kampania promocyjna możliwości i zalet ePUAP
5.	Brak chęci podmiotów publicznych do zamieszczania usług na ePUAP	<ul style="list-style-type: none"> - niekorzystny wizerunek ePUAP sprawiający, że podmioty publiczne wiążą swoje usługi z ePUAP wyłącznie w minimalnym zakresie, by wywiązać się z zobowiązań - słaba motywacja podmiotów publicznych dla zapewnienia sukcesu ePUAP (brak interesu, biznesowej i wizerunkowej korzyści) - problemy z uzgadnianiem współpracy międzyresortowej - budowanie rozwiązań e-government w skali lokalnej z pominięciem platformy ePUAP i brak wiedzy na temat dostępnych funkcjonalności platformy, dzięki którym nie ma potrzeby powielania istniejących rozwiązań
6.	Brak chęci podmiotów publicznych do korzystania ze skrzynki podawczej	<ul style="list-style-type: none"> - mała liczba urzędów, które posiadają zintegrowaną skrzynkę podawczą z systemem obiegu spraw - niska motywacja do załatwiania spraw poprzez skrzynkę podawczą

Działania zaradcze:

W celu stworzenia z ePUAP efektywnej i przydatnej ogólnopolskiej platformy e-administracji, z której korzystałaby znacząca część społeczeństwa, należy skupić działania w kilku priorytetowych obszarach.

- poprawa zaangażowania urzędów w zamieszczaniu przez nich usług na ePUAP,
- jasne wskazanie podmiotów i zakresów odpowiedzialności za usługi świadczone na platformie ePUAP,
- stworzenie mechanizmu współpracy z urzędami w zakresie tworzenia e-Usług i ich standaryzacji,
- niwelowanie barier przy tworzeniu usług, dla których proces biznesowy angażuje urzędy w kilku resortach,
- skupienie na realizacji rekomendowanych np. przez Komisję Europejską pożądanym społecznie usług masowych.

Wskazane jest systematyczne wdrażanie usług z listy rekomendowanej przez Komisję Europejską.

Usługi przeznaczone dla obywateli	Usługi przeznaczone dla firm
<ul style="list-style-type: none"> - Podatek od osób fizycznych - Pośrednictwo pracy, usługi urzędów pracy - Świadczenia społeczne - Dokumenty tożsamości - Rejestracja pojazdów - Pozwolenia na budowę - Obsługa zgłoszeń przez Policję - Katalog bibliotek publicznych online - Certyfikaty (akty urodzeń, zgonu lub zawarcia małżeństwa) - Rejestracja kandydatów na wyższe uczelnie - Ewidencja meldunkowa - Usługi związane ze zdrowiem 	<ul style="list-style-type: none"> - Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (ZUS) - Podatek od osób prawnych - VAT: deklaracje i notyfikacje - Rejestrację działalności gospodarczej - Wysyłanie danych statystycznych - Deklaracje celne - Zezwolenia i certyfikaty (np. środowiskowe) - Zamówienia publiczne

Podjęte kroki:

Profil zaufany, który umożliwia załatwianie urzędowych spraw przez Internet, ma około 40 000 użytkowników. Dzięki propagowaniu tej formy kontaktowania się z urzędem, w ostatnich czterech miesiącach liczba użytkowników zwiększyła się o 30%. Miesięcznie przybywa nam ok. 3 000 nowych obywateli posiadających własny Profil Zaufany.

Dzięki posiadaniu Profilu Zaufanego na ePUAP, czyli Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej można uzyskać elektronicznie np. pozwolenia, zaświadczenia i składać wnioski do różnych instytucji. Obecnie toczą się rozmowy z Ministerstwem Finansów, aby można było także na platformie ePUAP załatwiać sprawy związane z podatkami oraz z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej, by część projektów dotyczących rejestrowania i informacji o usługach rynku pracy i związanych z pomocą społeczną uzyskiwać za pomocą ePUAP.

Prowadzone są również analizy uwiarygodnienia Profilu Zaufanego w jednostkach Poczty Polskiej oraz oddziałach banków.

Proponowane zmiany:

- przeprowadzenie niezbędnych zmian legislacyjnych (m.in. doprecyzowanie obowiązku ustawowego dot. Elektronicznej Książki Podawczej (ESP),
- rozszerzenie zestawu usług publicznych dostępnych elektronicznie, w tym usług rejestrowych (m.in. dzięki popularyzacji Elektronicznej Skrzynki Podawczej, wprowadzeniu uniwersalnych formularzy dla oferowanych usług), wymagające kooperacji z dostawcami usług (w tym resortami, jednostkami samorządu terytorialnego),
- zwiększenie skali korzystania z usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (dzięki poprawie ergonomii, poszerzeniu dostępności punktów pozyskiwania Profili Zaufanych, zwiększeniu liczby użytecznych, społecznie pożądaných usług, propagowaniu platformy jako efektywnej drogi kontaktu obywateli z administracją),
- integrowanie kolejnych systemów administracji publicznej z platformą ePUAP (poprzez zastosowanie rozwiązania typu „brokerowego”) – zapewnienie dostępu do usług rejestrowych,
- działanie w ramach Lini Współpracy – wspólnej inicjatywy MAC i samorządów na rzecz budowy otwartego państwa i elektronicznej administracji,
- definiowanie nowych procesów obsługi obywatela i przedsiębiorstw realizowanych drogą elektroniczną,
- przygotowanie szeregu działań usprawniających i tworzących solidne podstawy dla pełnej funkcjonalności systemu e-PUAP, dzięki czemu możliwe stanie się udostępnienie pożądanego zakresu usług administracji publicznej świadczonych drogą elektroniczną poprzez tę platformę dla każdego obywatela w kraju, dzięki:
 - rozwojowi architektury platformy zgodnie z projektem, umożliwiającą wykorzystanie w nowotworzonych usługach danych z rejestrów udostępnianych przez właściwe resorty,
 - wskazaniu „kto i w jakim zakresie” odpowiada za usługi świadczone z wykorzystaniem platformy e-PUAP,
 - stworzeniu mechanizmu współpracy w zakresie tworzenia e-Usług i ich standaryzacji,
 - eliminowaniu barier przy tworzeniu usług, dla których proces biznesowy angażuje urzędy w kilku resortach,
 - rozwinięciu pod kątem potrzeb użytkowników i rozpowszechnieniu Profilu Zaufanego jako darmowej metody uwierzytelniana obywatela.

Korzyści społeczne:

Dzięki uproszczeniu procedur, upowszechnieniu i zwiększeniu liczby usług dostępnych przez Internet obywatele zyskują możliwość łatwiejszego i wygodniejszego sposobu załatwiania spraw urzędowych. Stworzenie powiązań informatycznych między instytucjami administracyjnymi pozwoli na wymianę informacji między nimi, zwiększając jednocześnie efektywność ich pracy. Przedsiębiorcy i obywatele uzyskają bardziej efektywną kosztowo administrację publiczną. Będzie to możliwe dzięki przeniesieniu usług na platformę elektroniczną, a tym samym ograniczenie liczby spraw załatwianych w sposób tradycyjny. Przedsiębiorcy i obywatele uzyskają nową jednolitą klasyfikację usług publicznych (katalog usług) dostępnych online oraz darmowy sposób uwierzytelnienia w kontaktach z administracją publiczną przez Internet.

3.6 PROJEKT SYSTEMOWY WWPE – PROJEKT SYSTEMOWY DLA WSPIERANIA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE BUDOWY PROJEKTÓW INFORMATYCZNYCH

Władza Wdrażająca Projektów Europejskich (WWPE)

Budżet	60 000 000 zł w latach 2007–2015
Termin zakończenia	30 września 2015 r.
Korzyści społeczne	Wsparcie realizacji celów 7 osi Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 – poprzez zapewnienie spójności i interoperacyjności między indywidualnymi projektami. Bieżące wspomaganie projektów w zakresie doradczym, badawczym, prawnym oraz szkoleniowym i promocyjnym.

Cel projektu systemowego jest ściśle powiązany z celem priorytetu, który obejmuje poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zwiększenie dostępności zasobów informatycznych administracji publicznej oraz usług publicznych w formie cyfrowej dla obywateli i przedsiębiorców. Stąd jedno z podstawowych zadań to zadania koordynacyjne – w wyniku ich realizacji będzie dostępna dla poszczególnych projektów pomoc i działania wspomagające zapewnienie kompatybilności poszczególnych realizowanych przez Beneficjentów komponentów e-administracji.

Dodatkowo opracowane w ramach projektu systemowego ekspertyzy i analizy umożliwią ściślej-
sze określenie potrzeb, wymagań oraz sugestii zarówno dla przyszłych użytkowników e-administracji, czyli rozwijającego się społeczeństwa informacyjnego, jak i dla zarządzających systemem tak, aby tworzone platformy i rejestry były właściwie przygotowane, spójne i zapewniające sprawne działanie.

Jednocześnie, cele szczegółowe polegają na:

- wsparciu koordynacji realizacji harmonogramu wdrażania projektów,
- wsparciu koordynacji prac beneficjentów projektów indywidualnych prowadzących do zapewnienia interoperacyjności ich systemów teleinformatycznych,
- wsparciu koordynacji wdrażania projektów indywidualnych na rzecz implementacji usług elektronicznej administracji,
- doradztwie i ekspertyzach w zakresie przygotowania i realizacji projektów indywidualnych.

3.7 LISTA PROJEKTÓW REZERWOWYCH

Lista projektów indywidualnych w ramach 7 osi priorytetowej PO IG Społeczeństwo informacyjne - budowa elektronicznej administracji, po aktualizacji w lutym 2012 r.

Lp.	Kod projektu	Nazwa projektu / zakres inwestycji	Lista podstawowa / rezerwowa	Orientacyjny koszt całkowity inwestycji (mIn PLN)	Maksymalne dofinansowanie ze środków EFRR (mIn PLN)	Przewidywany okres realizacji projektu	Miejsce realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Zakres zmian (w stosunku do listy z sierpnia 2011 r.)
116	POIG 7-23	System Informacyjny Statystyki Publicznej – 2	rezerwowa	135,00	114,75	2009-2013	cały kraj	Główny Urząd Statystyczny	Nie dotyczy
117	POIG 7-40	Portal e-Norma w Polskim Komitecie Normalizacyjnym – część II	rezerwowa	17,75	15,09	2010-2013	cały kraj	Polski Komitet Normalizacyjny	Nie dotyczy
118	POIG 7-45	Rozwój Zintegrowanego Systemu Informatycznego Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ZSI-ULC)	rezerwowa	15,20	12,92	2007-2013	cały kraj	Urząd Lotnictwa Cywilnego	Nie dotyczy
119	POIG 7-19	Platforma usług elektronicznych dla przedsiębiorców korzystających ze środowiska	rezerwowa	12,82	10,90	2009-2012	cały kraj	Ministerstwo Środowiska / Centrum Informacji o Środowisku	Nie dotyczy
120	POIG 7-50	Ogólnopolski Cyfrowy System Łączności – Budowa Systemu Teleinformatycznego Administracji Państwowej (OCSŁ – STAP)	rezerwowa	360,00	306,00	2011-2013	cały kraj	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji / Centrum Projektów Informatycznych	Zmiana beneficjenta w związku z podziałem MSWiA na MSW i MAiC.
121	POIG 7-51	Rozbudowa Platformy Lokalizacyjno – Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD 2)	rezerwowa	15,00	12,75	2012-2014	cały kraj	Urząd Komunikacji Elektronicznej	Nowy projekt wpisany na listę.
122	POIG 7-52	Wdrożenie systemu digitalizacji akt postępowań przygotowawczych oraz utworzenie lokalnych i centralnego repozytorium akt w postaci cyfrowej w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury	rezerwowa	21,00	17,85	2012-2014	cały kraj	Prokuratura Generalna	Nowy projekt wpisany na listę.

Lp.	Kod projektu	Nazwa projektu / zakres inwestycji	Lista podstawowa / rezerwowa	Orientacyjny koszt całkowity inwestycji (mln PLN)	Maksymalne dofinansowanie ze środków EFRR (mln PLN)	Przewidywany okres realizacji projektu	Miejsce realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Zakres zmian (w stosunku do listy z sierpnia 2011 r.)
123	POIG 7-53	TERYT 3 – Rozbudowa systemów do prowadzenia rejestrów adresowych – Etap I	rezerwowa	28,00	23,80	2012–2014	cały kraj	Główny Urząd Geodezji i Kartografii	Nowy projekt wpisany na listę.
124	POIG 7-54	Informatyzacja JST z zastosowaniem technologii przetwarzania w chmurze	rezerwowa	120,00	102,00	2012–2015	cały kraj	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji / Centrum Projektów Informatycznych	Nowy projekt wpisany na listę.
125	POIG 7-55	Elektroniczna platforma konsultacyjnych usług telemedycznych Ministerstwa Zdrowia, NFZ oraz sieci szpitali wysokospecjalistycznych	rezerwowa	56,07	47,66	2012 – 2014	cały kraj	Ministerstwo Zdrowia / Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia	Nowy projekt wpisany na listę.
126	POIG 7-56	Zaprojektowanie, uruchomienie oraz obsługa serwisowa systemu telekomunikacyjnego umożliwiającego włączenie terenowych jednostek organizacyjnych administracji państwowej do Ogólnopolskiej Sieci Teleinformatycznej na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112 (OST112) – uruchomienie POL1800.	rezerwowa	167,00	141,95	2010–2013	cały kraj	Komenda Główna Policji	Nowy projekt wpisany na listę.
127	POIG 7-57	Budowa Platformy e-Budżetu	rezerwowa	72,00	61,20	2007–2013	cały kraj	Ministerstwo Finansów	Nowy projekt wpisany na listę.
128	POIG 7-58	Elektroniczne Repozytorium Agrarne –eRa	rezerwowa	13,86	11,78	2012–2013	cały kraj	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Nowy projekt wpisany na listę.

3.8 SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE INFORMACJI O PROJEKTACH W RAMACH 7 OSI PRIORYTETOWEJ PO IG

Projekt	Korzyści społeczne	Fakty	Komentarz
Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego „112”	Każde zgłoszenie na ogólnopolski dostępowy numer 112 zostanie szybciej obsłużone, bo właściwe służby będą dokładnie wiedziały, skąd dzwoni ofiara bądź świadek zdarzenia. Nawet jeśli świadek lub ofiara nie umieją poinformować o swojej lokalizacji, służby są w stanie zidentyfikować, gdzie należy skierować pomoc.	zakończony (165 mln zł)	
Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych (PLI CBD)	Czas dotarcia służb ratowniczych lub policji do ofiary skraca się o ponad 30% (z 7 minut do przeciętnie 4 minut).	zakończony (19 mln zł)	
Centrum Powiadamiania Ratunkowego	System pozwala szybko zidentyfikować, skąd dokładnie rozpoczęto połączenie telefoniczne, co pomaga np. policji lub pogotowiu zidentyfikować, skąd dzwoni np. ofiara wypadku lub świadek zdarzenia (szczegółowy adres). Skraca to konieczny czas do podjęcia reakcji. Obsługa zgłoszeń od cudzoziemców, od osób niepełnosprawnych oraz zgłoszeń pochodzących z systemu eCall (system ostrzegania o wypadkach samochodowych zainstalowany w pojazdach w Europie).	31.12.2013 (236 mln zł)	stworzono plan naprawczy
ePUAP2	Po podaniu użytkownika, hasła (profil zaufany lub podpis elektroniczny) obywatel będzie mógł elektronicznie załatwić sprawy urzędowe w instytucjach samorządowych, ZUS, administracji podatkowej, służbie zdrowia, jakie dostarczone zostaną elektronicznie przez te instytucje za pośrednictwem ePUAP. Usługi utworzone/udostępnione przez właściwe resorty w ramach odrębnych projektów mają objąć m.in. złożenie rozliczenia podatkowego, uzyskanie zaświadczenia i świadczeń społecznych, zarejestrowanie pojazdu, uzyskanie pozwolenia na budowę itp. Dla przedsiębiorców w ramach odrębnych projektów powiązanych z mechanizmami platformy ePUAP planowana jest elektroniczna realizacja zobowiązań administracyjnych wobec państwa (ZUS, podatki, deklaracje i notyfikacje VAT, deklaracje celne, deklaracje statystyczne, zezwolenia i certyfikacje). Poprzez zmiany legislacyjne planowane jest wprowadzenie na platformie ePUAP ujednoczonych formularzy których celem jest by te same procedury w różnych urzędach przebiegały w zbliżony sposób.	31.12.2013 (141 mln zł)	stworzono plan naprawczy
Władza Wdrażająca Projektów Europejskich "Projekt systemowy dla wspierania działań w zakresie budowy projektów informatycznych"	Wsparcie i koordynacja realizacji harmonogramów wdrażania projektów w ramach 7 Osi PO IG (rozliczenia i monitoring postępów realizacji projektów)	30.09.2015 (60 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem

Projekt	Korzyści społeczne	Fakty	Komentarz
Urząd Komunikacji Elektronicznej Budowa platformy e-usług UKE	Udostępnienie online możliwości przekazywania do urzędu wniosków, skarg, etc. System usprawni wydawanie decyzji i pozwoleń, a także zapewni możliwość elektronicznego wglądu do stanu realizacji spraw.	nierozpoczęty (24 mln zł)	projekt oceniany
NIK Budowa elektronicznej administracji – zintegrowana elektroniczna platforma gromadzenia, analizy i udostępniania wyników kontroli państwowej	Udostępnienie zdalnego dostępu do dokumentów i wiedzy zgromadzonej przez NIK Możliwość tworzenia zestawień, wykonywania analiz na podstawie szczegółowych wyników kontroli. Umożliwienie elektronicznej komunikacji pomiędzy NIK a odbiorcami (w tym składanie wyjaśnień, przesyłanie dokumentów).	nierozpoczęty (12 mln zł)	projekt oceniany
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pl.ID (realizowane przez CPI MAC)	Docelowo znacząco zmniejszy się liczba sytuacji, w których w celu załatwienia spraw urzędowych (np. rejestracja pojazdu czy zawarcie związku małżeńskiego, etc.) od obywatela wymagane jest przedkładanie dokumentów przy podawaniu indywidualnych danych (gromadzonych w rejestrach publicznych).	przesunięty decyzją Komitetu ds. Cyfryzacji (370 mln zł)	tworzony plan naprawczy
Ministerstwo Sprawiedliwości Budowa Centrum Informacji Gospodarczej	Skróceniu ulegnie czas postępowań przygotowawczych (łatwiejsza integracja informacji pomiędzy różnymi rejestrami prowadzonymi przez MS)	nierozpoczęty (160 mln zł)	projekt oceniany
Ministerstwo Sprawiedliwości Budowa systemu usług elektronicznych MS, w tym uruchomienie usług dla przedsiębiorców i osób fizycznych, poprzez dostęp elektroniczny do wydziałów KRS, KRK i MSiG	Obywatel nie będzie już musiał dostarczać zaświadczenie o niekaralności – Krajowy Rejestr Karny będzie dostępny dla urzędników. Obywatele zyskają dostęp online do informacji z Monitora Sądowego i Gospodarczego, co jest istotne zwłaszcza w odniesieniu do postępowań upadłościowych, licytacji, itp. Pełna elektroniczna obsługa spraw dotychczas realizowanych tylko częściowo online, uwzględniająca m.in. wydanie decyzji oraz płatność.	31.08.2012 (16 mln zł)	stworzono plan naprawczy, analiza zaktualizowanego harmonogramu
Ministerstwo Sprawiedliwości Informatyzacja Wydziału Ksiąg Wieczystych	Nie wychodząc z domu (znając jedynie numer księgi wieczystej) każdy obywatel może uzyskać odpis KW nieruchomości (mieszkania, domu lub działki). Może też przekazać ten numer np. firmom, które potrzebują potwierdzenia tytułu własności nieruchomości w celu zawarcia umowy o świadczeniu usług.	zakończony (30 mln zł)	
GUS System Informacyjny Statystyki Publicznej (SISP)	Przedsiębiorcy i inne zobowiązane podmioty mogą składać formularze statystyczne elektronicznie	31.12.2013 (111 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem

Projekt	Korzyści społeczne	Fakty	Komentarz
ZUS Platforma Usług Elektronicznych	Więcej informacji obywatele będą mogli uzyskać za pośrednictwem Internetu, systemu telefonicznego lub urzędomatów, co ograniczy liczbę koniecznych wizyt w jednostkach ZUS	31.12.2012 (102 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem
ZUS Rozwój systemu informatycznego ZUS wspomagającego udostępnianie e-Usług	Dzięki modernizacji, ZUS może działać sprawniej i szybciej odpowiadać na zapytania obywateli Zwiększona dostępność i bezpieczeństwo usług elektronicznych dla płatników oraz dla celów systemu obsługi inspektorów kontroli ZUS.	31.12.2012 (100 mln zł)	
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Emp@tia	Więcej informacji obywatele będą mogli uzyskać za pośrednictwem Internetu, co ograniczy liczbę koniecznych wizyt w ośrodkach pomocy społecznej	31.12.2013 (49 mln zł)	
Główny Urząd Geodezji i Kartografii Georeferencyjna Baza Danych Obiektów Topograficznych wraz z krajowym systemem zarządzania	Straż pożarna, policja, pogotowie ratunkowe nawet na nieznanym terenie jest w stanie szybko zidentyfikować ważne dla sprawnego działania obiekty: drogi dojazdu, hydranty, drzewa uniemożliwiające wjazd, kanały itp. Projektanci, architekci i urbaniści mają precyzyjne, aktualne informacje o przestrzeni a geodeci mogą precyzyjnie mierzyć w oparciu o specjalistyczną sieć punktów – osnowę Inwestorzy są w stanie szybko i łatwo zidentyfikować obiekty infrastruktury: drogi, koleje, uzbrojenie terenu, obiekty przyrodnicze: ciekły wodne, naturalne pokrycie terenu i charakterystykę ekologiczną terenów, na których planują inwestycje (racjonalne planowanie zagospodarowania terenu) Branża turystyczna, rynek nieruchomości, firmy logistyczne, transportowe czy serwisy mapowe wykorzystują dane aktualne, kompleksowo prezentujące otaczającą nas przestrzeń Obiekty bazy danych są prezentowane na geoportalu, a usługi z nimi związane są również udostępniane poprzez API.	31.12.2013 (170 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem
Główny Urząd Geodezji i Kartografii Geoportal 2	Przed zakupem działki, korzystając z Internetu będzie można uzyskać dane na jej temat (położenie względem dróg i uzbrojenie, cieków wodnych, obszarów chronionych czy zagrożonych powodzią, itp.) oraz zamówić zakup np. zdjęć lotniczych, map topograficznych, informacji o przebiegu granic (wraz z modułem płatności online). Zapewniona zostanie elektroniczna komunikacja pomiędzy wykonawcą robót geodezyjnych a ośrodkiem dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej. Zmniejszy to konieczność osobistych wizyt wykonawcy w urzędzie. Geoportal udostępnia usługi poprzez API Serwis będzie nie tylko dla specjalistów szukających branżowych informacji – aktualny interfejs zostanie zmodyfikowany również do potrzeb zwykłego obywatela szukającego informacji o obiektach i zjawiskach w przestrzeni Dane przestrzenne zgromadzone w różnych miejscach, w różnych urzędach dostępne będą poprzez jeden portal łączący usługi i informacje ze wszystkich źródeł administracji publicznej	31.12.2013 (90 mln zł)	termin realizacji projektu przesunięty w czasie – obecnie realizowany zgodnie z harmonogramem

Projekt	Korzyści społeczne	Fakty	Komentarz
Główny Urząd Geodezji i Kartografii Państwowy rejestr granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju	Obywatele będą mogli określić właściwy dla adresu zamieszkania urząd skarbowy, sąd, prokuraturę i inne urzędy administracji, inwestorzy będą w stanie szybko sprawdzić jaki Zarząd Gospodarki Wodnej lub Dyrekcja Lasów Państwowych działa na obszarze, który ich interesuje Służby ratownicze będą w stanie szybko dotrzeć na miejsce zdarzenia wykorzystując aktualne, urzędowe dane adresowe Wszystkie usługi elektroniczne świadczone przez administrację oparte będą o te same słowniki ulic i adresów budynków bez konieczności ciągłego ich podawania i weryfikowania podczas załatwiania spraw przez obywateli	30.06.2012 (45 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem – analizowany wniosek Beneficjenta o zgodę na wydłużenie czasu realizacji
Ministerstwo Finansów Infrastruktura e-Uслуг Resortu Finansów	Dzięki modernizacji administracji skarbowej mogą działać sprawniej i szybciej odpowiadać na zapytania obywateli.	31.12.2013 (210 mln zł)	By usprawnić realizację projektów i poprawić terminowość, projekty dostały opiekuna merytorycznego w WWPE
Ministerstwo Finansów Konsolidacja i centralizacja systemów celnych i podatkowych	Większe bezpieczeństwo danych podatkowych osiągnięte dzięki geograficznej centralizacji systemów celnych i podatkowych.	31.12.2013 (167 mln zł)	
Ministerstwo Finansów e-Deklaracje2	Uproszczenie obowiązku deklaracyjnego przez zwolnienie niektórych podatników z konieczności wypełniania formularzy podatkowych (system PFR) oraz uproszczenie i skonsolidowanie formularzy deklaracji podatkowych składanych przez pozostałych podatników i płatników.	31.03.2015 (90 mln zł)	
Ministerstwo Finansów e-Podatki	Usprawnienie funkcjonowania służb podatkowych (budowa zintegrowanego rozwiązania upraszczającego przyjmowanie i kontrolę zeznań podatkowych).	31.03.2015 (151 mln zł)	
Ministerstwo Finansów e-Rejestracja	Zmniejszenie liczby składanych zgłoszeń o nadanie numeru NIP (od 1/09/2011 jest on generowany przy użyciu systemu po dokonaniu zgłoszenia przez obywatela). Zmniejszenie liczby danych identyfikacyjnych podawanych w deklaracjach podatkowych PIT. Skrócenie średniego czasu nadawania NIP dla osób zakładających działalność gospodarczą. Umożliwienie wymiany danych identyfikacyjnych umożliwiających ustalenie tożsamości obywatela lub firmy z innymi rejestrami publicznymi. Zwolnienie z obowiązku rejestracyjnego podatników i płatników ewidencjonowanych w rejestrach PESEL i KRS. Elektronizacja zgłoszeń identyfikacyjnych składanych przez nierezydentów (podmioty zagraniczne).	31.12.2013 (40 mln zł)	
Ministerstwo Finansów e-Cło	Skrócenie czasu i uproszczenie procedur składania deklaracji celnych i podatkowych w obrocie międzynarodowym (wewnątrz UE i poza nią). Uproszczenie kontroli celnej i podatkowej w obrocie międzynarodowym.	31.12.2013 (119 mln zł)	

Projekt	Korzyści społeczne	Fakty	Komentarz
Policja – Zintegrowana Wielousługowa Platforma Komunikacyjna Policji z funkcją e-usług dla obywateli i przedsiębiorców	Usługi takie, jak: e-pozwolenie na broń, e-licencje (licencja detektywa, licencje pracowników ochrony fizycznej i zabezpieczenia technicznego), e-skarga oraz e-zażalenie dostępne będą w formie formularzy elektronicznych dostępnych na ePUAP. Dzięki integracji z katalogiem użytkowników, zbudowanym w oparciu o portal wewnętrzny, będzie możliwe szybkie odnalezienie szukanej osoby, grupy osób, a także odpowiedni dobór kanału komunikacji, np. wiadomości tekstowych, telefonii IP czy wideo-konferencji. Prowadzone rozmowy i spotkania z wykorzystaniem systemu, w zależności od potrzeb, będą mogły być rejestrowane i publikowane na wewnętrznych i/lub zewnętrznych portalach informacyjnych w celach edukacyjnych lub informacyjnych.	31.06.2013 (99 mln zł)	projekt objęty działaniami CBA i prokuratury
Instytut Łączności System Informacyjny o Infrastrukturze Szerokopasmowej i portal „Polska Szerokopasmowa”	Uzyskując informację o sieci szerokopasmowej w Polsce przedsiębiorca może się łatwo dowiedzieć o infrastrukturze sieci na terenie, gdzie usługę dostępu do Internetu chce świadczyć przedsiębiorca. Starosta lub wójt może łatwo sprawdzić, gdzie na jego terenie infrastruktura jest już rozwinięta, a gdzie wymaga uzupełnienia lub modernizacji.	28.12.2013 (16 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem
Ministerstwo Gospodarki Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej	Dysponując profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym w ciągu 15 minut można elektronicznie dopełnić formalności niezbędnych do rozpoczęcia działalności gospodarczej.	31.03.2013 (29 mln zł)	stworzono plan naprawczy
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Informatyczny System Ostrzeżenia przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK)	Prognozowanie skutków kataklizmów naturalnych możliwe będzie z wyprzedzeniem 72 godzin (obecnie 12 godzin). Dzięki oszacowaniu wartości majątku na danym terenie, można oszacować zasięg strat spowodowany np. huraganem, pożarem czy innym kataklizmem. Dzięki systemowi można w czasie rzeczywistym symulować jakie mogą być skutki np. przerwania wału przeciwpowodziowego.	31.12.2013 (300 mln zł)	projekt realizowany zgodnie z harmonogramem
Ministerstwo Zdrowia Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępniania Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych	Usług zarówno dla obywateli, jak i dla podmiotów oferujących i obsługujących usługi medyczne (m.in. dostęp do danych medycznych i informacji, w tym historii choroby i przebytych kuracjach, podstawowych danych medycznych takich jak grupa krwi). Dostęp tylko dla osób uprawnionych, w zgodzie z obowiązującymi przepisami ustawy o dostępie do danych osobowych. Możliwość wyszukiwania i zapisu na wizyty lekarskie oraz wystawianie elektronicznych recept, skierowań i zwolnień.	30.09.2014 (713 mln zł)	UZP zakwestionowało rozstrzygnięcie przetargu, obecnie trwa postępowanie odwoławcze
Ministerstwo Zdrowia Platforma udostępniania online przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych	Udostępnianie firmom i instytucjom publicznym zajmującym się ochroną zdrowia usług elektronicznych, np.: umożliwienie elektronicznej rejestracji i aktualizacji danych rejestrowych oraz pobieranie wypisów i zaświadczeń drogą elektroniczną, elektroniczne przechowywanie dokumentów.	31.12.2012 (53 mln zł)	

4. OCENA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH 8 OSI PRIORYTETOWEJ PO IG 2007–2013

W ramach 8 osi Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki realizowane jest wsparcie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie rozwoju gospodarki elektronicznej (działanie 8.1 Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej oraz działanie 8.2 Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B) oraz zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” na obszarach, na których działalność taka na zasadach rynkowych jest nieopłacalna finansowo (działanie 8.4). Ponadto w ramach działania 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – e-Inclusion realizowane jest wsparcie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie dostarczania dostępu do Internetu szerokopasmowego grupom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym. Rozdział opisuje także projekty systemowe: „Działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu” oraz „Polska Cyfrowa równych szans”.

4.1 PROJEKTY W RAMACH DZIAŁANIA 8.1 (GOSPODARKA ELEKTRONICZNA)

Działanie 8.1 PO IG (okres realizacji 2007–2015)

Alokacja finansowa na działanie ogółem: 390 635 294 mln euro

Cel i zakres działania:

Działanie to adresowane jest do przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą (działających nie dłużej niż 2 lata od momentu rejestracji), którzy zamierzają świadczyć usługi w formie elektronicznej.

W ramach działania 8.1 realizowany jest również projekt systemowy mający na celu wsparcie w formie dofinansowania dla Instytucji Wdrażającej na utworzenie i prowadzenie specjalistycznego portalu internetowego na potrzeby działań 8.1 i 8.2 oraz promowanie działania i informowanie potencjalnych beneficjentów o możliwości uzyskania wsparcia poprzez organizowanie kampanii informacyjnych, promocji w mediach elektronicznych i tradycyjnych, organizowanie seminariów i konferencji.

Do końca 2011 r. przeprowadzono siedem naborów wniosków o dofinansowanie. W roku 2012 planuje się przeprowadzić trzy nabory wniosków (pierwszy konkurs w roku 2012 został ogłoszony 12 marca 2012 r. a nabór wniosków o dofinansowanie trwa od dnia 26 marca 2012 r. do dnia 20 kwietnia 2012 r.).

Od początku realizacji Działania 8.1 PO IG złożono ogółem 9 418 wniosków o udzielenie dofinansowania na kwotę 5 210 982 249,80 zł. Do udzielenia dofinansowania zatwierdzono 1889 na kwotę 1 234 188 926,36 zł. Do chwili obecnej w ramach Działania 8.1 PO IG zostało podpisanych 1 701 umów o dofinansowanie na kwotę 1 002 934 907,72zł; z czego zostało rozwiązanych 86 umów na kwotę 38 040 001,32 zł.

Korzyści społeczne:

Projekty dotyczą przygotowania i świadczenia e-usług, a więc ich elementem kluczowym jest stworzenie portali internetowych. Nie mogą być dofinansowywane projekty mające na celu obrót handlowy produktami (sklepy internetowe). Realizowane projekty wdrażają e-usługi w ramach szerokiego spektrum branż, wśród których wyróżniają się turystyka, edukacja, finanse i usługi wsparcia biznesu. Przykładowo projekty dofinansowane z tego działania umożliwiają częściową automatyzację przeprowadzania procesu rekrutacyjnego oraz kojarzenia usług turystycznych.

Zidentyfikowane problemy:

Na wstępnym etapie wdrażania zaobserwowano istotne problemy spowodowane nierzetelnością niektórych wnioskodawców i brakiem ich merytorycznego oraz ekonomicznego przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej w formie elektronicznej. Skutkowało to:

- niskim poziomem kontraktacji,
- problemami z osiągnięciem i utrzymaniem wskaźników rezultatu w okresie trwania projektu, jak również problemami z utrzymaniem projektu w okresie trwania projektów,
- uchybieniu terminom składania wniosków o płatność rozliczających pobraną zaliczkę.

Działania naprawcze:

Przeprowadzona w 2010 r. zmiana kryteriów i zmniejszenie poziomu dofinansowania projektów spowodowały zmniejszenie liczby składanych wniosków o dofinansowanie. Liczba wniosków rekomendowanych jest więc również niższa niż zakładano. Oznacza to jednak zarazem, że dofinansowanie uzyskują projekty o wyższej jakości i większych możliwościach osiągnięcia sukcesu rynkowego.

Powyższe czynniki, jak i większa od zakładanej skala poszczególnych projektów, spowodowały konieczność ponownego wystąpienia do Komisji Europejskiej o zmniejszenie wartości wskaźników *Liczba mikro i małych przedsiębiorców, którzy otrzymali dofinansowanie na realizację projektu w zakresie świadczenia usług drogą elektroniczną i ewentualnego wytworzenia produktów cyfrowych niezbędnych do świadczenia tych usług oraz Liczba usług elektronicznych przygotowanych do świadczenia w wyniku realizacji projektów.*

4.2 PROJEKTY W RAMACH DZIAŁANIA 8.2 (WSPIERANIE ELEKTRONICZNEGO BIZNESU B2B)

Działanie 8.2 PO IG (okres realizacji 2007–2015)

Alokacja finansowa na działanie ogółem: 400 817 882mln euro

Cel i zakres działania:

Zadanie jest realizowane poprzez udzielanie wsparcia na przedsięwzięcia o charakterze technicznym, informatycznym oraz organizacyjnym, które prowadzą do realizacji procesów biznesowych w formie elektronicznej, obejmujących trzech lub więcej współpracujących przedsiębiorców. Celem działania jest stymulowanie tworzenia wspólnych przedsięwzięć biznesowych prowadzonych w formie elektronicznej.

W ramach Działania 8.2 PO IG do końca 2011 r. przeprowadzono siedem naborów wniosków o dofinansowanie. W roku 2012 planuje się przeprowadzić trzy nabory wniosków). Na dziś są to jedyne konkursy zaplanowane w ramach przedmiotowego działania PO IG. Od początku realizacji Działania 8.2 PO IG złożono ogółem wniosków 3 980 o udzielenie dofinansowania na kwotę 1 933 951 356,14 zł. Do udzielenia dofinansowania zatwierdzono 1 264 wnioski na kwotę 536 847 770,77 zł.

Do chwili obecnej w ramach Działania 8.2 PO IG zostały podpisane 1 046 umowy o dofinansowanie na kwotę 445 672 286,22 zł; z czego zostało rozwiązanych 50 umów na kwotę 18 958 749,91 zł.

Korzyści społeczne:

Projekty realizowane w ramach Działania 8.2 POIG przyczyniają się przede wszystkim do automatyzacji procesów w przedsiębiorstwie, czego efektem jest usprawnienie jego funkcjonowania i w konsekwencji wzrost obrotów oraz portfela klientów.

Działanie stymuluje współpracę między przedsiębiorstwami poprzez automatyzację podstawowych procesów biznesowych (marketing, sprzedaż, serwis, zarządzanie zapasami, śledzenie realizowanych dostaw, planowanie produkcji, kontakty z klientami). Jednocześnie wspiera ono procesy pozyskiwania i wdrażania rozwiązań informatycznych wspomagających zarządzanie przedsiębiorstwem i rozwijających współpracę z partnerami biznesowymi. Należy podkreślić, iż działanie wpływa na rozwój przedsiębiorstw funkcjonujących w rozmaitych sektorach i branżach gospodarki.

Zidentyfikowane problemy:

Niskie zainteresowanie potencjalnych beneficjentów.

Działania naprawcze:

Podobnie jak w przypadku działania 8.1, ze względu na większą od zakładanej skali projektów konieczne jest zmniejszenie wartości wskaźnika obrazującego liczbę wspartych projektów. Jednocześnie jednak planuje się zwiększenie wartości wskaźnika *Liczba przedsiębiorców objętych wdrożonym i/lub zintegrowanym systemem informatycznym typu B2B* – w ramach projektów działania 8.2 prowadzona jest integracja działalności biznesowej na znacznie większą skalę, niż początkowo zakładano.

4.3 PROJEKTY REALIZOWANE NA RZECZ ROZWOJU INTERNETU

Realizacja projektów szerokopasmowych w Polsce w ramach obecnej perspektywy finansowej ma zasadnicze i kluczowe znaczenie dla możliwości realizacji celów określonych w zakresie szerokopasmowego dostępu do Internetu w Europejskiej Agendzie Cyfrowej³. Bez ich realizacji, którą należy rozumieć jako uzupełnienie poważnych zapóźnień głównie w warstwie światłowodowych sieci dystrybucyjnych, osiągnięcie tych celów okaże się niemożliwe. W efekcie Polska pozostanie na ostatnich miejscach wykresów obrazujących rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu i nie skorzysta z wyżej opisanych społeczno-ekonomicznych możliwości rozwoju. Szczególnie problemy związane z brakiem możliwości dostępu do Internetu będą widoczne jest na obszarach słabo zaludnionych.

Środki przewidziane na budowę infrastruktury szerokopasmowej i zapewnianie dostępu do Internetu ulokowane są w następujących Programach Operacyjnych na lata 2007–2013:

- projekty dotyczące budowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych, dalej RPO – 570 mln euro,
- projekty dotyczące budowy infrastruktury telekomunikacyjnej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, dalej PO RPW – Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – około 340 mln euro,
- mała część projektów z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu – e-Inclusion w ramach działania 8.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, dalej PO IG – około 309 mln euro⁴,
- projekty z zakresu budowy sieci dostępowych „ostatnia mila” w ramach działania 8.4 PO IG – około 170 mln euro,
- projekty w ramach działania 321 *Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej* Programu Rozwój Obszarów Wiejskich – około 59 mln euro.

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:PL:PDF>

⁴ W ramach działania 8.3 budowa sieci teleinformatycznych nie jest głównym celem projektów, jednak jest dopuszczalna, jeżeli bez niej nie jest możliwe zapewnienie dostępu do Internetu dla grupy docelowej działania, tj. osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z przyczyn ekonomicznych lub z powodu niepełnosprawności. W ramach działania nie ma wyodrębnionej puli środków na budowę infrastruktury.

Planowane efekty działań:

Dzięki realizacji projektów w ramach PORPW, RPO i częściowo w ramach działania 8.3 PO IG znacząco wzrosną polskie zasoby infrastrukturalne, a tym samym możliwości uzyskania dostępu do szybkiego Internetu przez mieszkańców kraju. Do końca finansowania projektów na terenie wszystkich województw, w ramach PO RPW oraz RPO planowane jest zbudowanie ponad 27 tys. km linii światłowodowych⁵ co stanowić będzie ponad 20% aktualnej całkowitej długości sieci światłowodowych w Polsce. Jednocześnie powstanie niemal 5700 punktów dystrybucyjnych i szkieletowych, a zasięgiem sieci objętych zostanie ponad 20 tysięcy miejscowości. Realizacja projektów spowoduje wzrost podaży infrastruktury telekomunikacyjnej w Polsce, dzięki czemu należy spodziewać się znaczącego wzrostu dostępności, jakości oraz spadku cen usług zarówno detalicznych jak i hurtowych. We wszystkich projektach zakłada się budowę infrastruktury pozwalającej na świadczenie usług szerokopasmowych, posiadających w zależności od konkretnego projektu, parametry podstawowe tj. 2 Mbit/s lub często klasy NGA tj. 40 Mbit/s dla użytkownika końcowego.

4.4 PROJEKTY W RAMACH DZIAŁANIA 8.3 (PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU CYFROWEMU)

Działanie 8.3 PO IG (okres realizacji 2007–2015)

Alokacja finansowa na działanie ogółem: 304 411 765 mln euro

Cel i zakres projektów:

Działanie 8.3 PO IG „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – e-Inclusion” ma na celu głównie wsparcie edukacji cyfrowej osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z powodu trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawności oraz umożliwienie dostępu do Internetu tym osobom. Grupy docelowe projektu (mieszkańcy gminy spełniający warunki do udzielenia pomocy) są identyfikowane przez JST, przy możliwym wsparciu organizacji pozarządowej.

Projekty w ramach Działania 8.3 uzyskują dofinansowanie na:

- całkowite lub częściowe pokrycie kosztów dostępu do Internetu w gospodarstwach domowych na obszarze objętym projektem (max. przez okres 3 lat),
- pokrycie kosztów dostarczenia, instalacji oraz serwisowania sprzętu komputerowego i/lub niezbędnego oprogramowania w gospodarstwach domowych wskazanych przez projektodawcę,
- zakup usługi przeprowadzenia szkoleń dla użytkowników końcowych projektu z zakresu obsługi komputera, korzystania z Internetu oraz nabycia innych umiejętności niezbędnych dla świadczenia pracy na odległość lub skutecznej edukacji przez Internet (z wykluczeniem szkoleń zawodowych),
- koszty operacyjne, koszty zatrudnienia i szkolenia pracowników JST i/lub organizacji pozarządowej uczestniczącej w konsorcjum z JST, którzy będą odpowiedzialni za realizację działania,
- koszty działań koordynacyjnych zmniejszających problem wykluczenia cyfrowego, np. wyposażenie w sprzęt komputerowy i utrzymanie dostępu do Internetu w jednostkach podległych beneficjentowi (w tym: biblioteki publiczne, publiczne instytucje kultury, szkoły, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze położone na obszarze działania beneficjenta i publiczne domy pomocy społecznej),
- promocję projektu na obszarze objętym projektem.

⁵ Na podstawie studiów wykonalności projektów i informacji przekazywanych przez województwa realizujące projekty projektów realizowanych w ramach PO RPW i RPO.

W ramach tego działania może być budowana infrastruktura szerokopasmowa przez jednostki samorządu terytorialnego, jeśli jest wymagana dla spełnienia celu projektu. Budowana infrastruktura może być wykorzystana tylko na potrzeby JST, nie może być użyta do świadczenia usług komercyjnych. Prawie wszystkie projekty realizowane są przez gminy i mają zasięg terenu gminy. Występują także pojedyncze projekty o zasięgu powiatowym realizowane przez starostwa.

Grupy docelowe (osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy):

1. Gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej,
2. Gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe upoważniające do otrzymania wsparcia w ramach systemu świadczeń rodzinnych,
3. Dzieci i młodzież ucząca się z rodzin w trudnej sytuacji materialnej i społecznej uprawniającej do uzyskania stypendiów socjalnych, typowana do otrzymania wsparcia we współpracy ze szkołą oraz/lub ośrodkami pomocy społecznej,
4. Osoby niepełnosprawne ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem równoważnym,
5. Rodziny zastępcze,
6. Rodzinne domy dziecka,
7. Samotni rodzice.

Jednostki podległe beneficjentowi (w tym: biblioteki publiczne, instytucje kultury, szkoły, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze położone na obszarze działania beneficjenta, publiczne domy pomocy społecznej) – w ramach działań koordynacyjnych prowadzonych przez beneficjenta.

Problemy w realizacji projektów:

Podstawowym problemem jest niskie zainteresowanie JST prowadzeniem projektów w ramach tego działania, gdyż zakup sprzętu jak i zapewnienie dostępu do Internetu osobom zagrożonym wykluczeniem cyfrowym z powodu trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawności generuje po stronie samorządów konieczność zapewnienia po zakończeniu okresu realizacji projektów utrzymywania finansowego zarówno sprzętu jak i dostępu przez kilka lat. Dodatkowo samo przekazanie takiego sprzętu jak i zapewnienie dostępu do Internetu nie pozwala na „włączenie” cyfrowe osób którym wsparcie jest udzielane, gdyż dopiero właściwe metodycznie szkolenie oparte o wskazanie korzyści z korzystania z Internetu (pod kątem zawodowym, społecznym czy edukacyjnym) jest w stanie osiągnąć ten efekt.

Warto zauważyć, że na etapie programowania PO IG (2006–2007 r.) badania statystyczne wykazywały, że dla około połowy Polaków podstawowe bariery dostępu do Internetu miały charakter ekonomiczny (wysokie ceny sprzętu komputerowego, dostępu do Internetu). W kolejnych latach zauważalny stał się jednak spadek znaczenia barier ekonomicznych, natomiast tym wyraźniej dostrzegalny stał się wpływ czynników edukacyjnych i mentalnych (np. tj. brak umiejętności, czy potrzeby korzystania z Internetu). Na skutek umożliwienia JST prowadzenia projektów obejmujących tzw. działania koordynujących, wspierających walkę z wykluczeniem cyfrowym. Z jednej strony perspektywa wsparcia edukacyjnej i społecznej roli jednostek podległych JST zwiększyła zainteresowanie działaniem, z drugiej strony – zmiana przeznaczenia części środków dedykowanych początkowo na zakup komputerów z dostępem do Internetu bezpośrednio dla gospodarstw domowych uniemożliwia osiągnięcie zakładanych wskaźników.

Ponadto dla wielu JST trudnością jest właściwe określenie grupy docelowej projektu, co w konsekwencji może prowadzić do problemów z kwalifikowalnością wydatków na etapie rozliczania wniosków o płatność.

Działania naprawcze:

Biorąc pod uwagę przyczyny powstawania wykluczenia cyfrowego Polaków trwa aktualnie w MAC analiza możliwości rozszerzenia grupy docelowej o inne grupy aniżeli osoby zagrożone wykluczeniem cyfrowym z powodu trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawności. Rozważana jest możliwość objęcia tym działaniem osób powyżej 50 roku życia, jak i uczniów szkół.

Ponadto z uwagi na projekt programu rządowego Cyfrowa Szkoła, zakłada się komplementarne jego wsparcie działaniem 8.3 PO IG poprzez szersze włączenie szkół w realizację działań koordynacyjnych. Przeprowadzona zostanie również analiza konieczności zmian w zakresie uproszczenia obowiązujących procedur związanych z realizacją projektów w ramach tego działania jak i wsparcia beneficjentów niezbędnymi, praktycznymi szkoleniami.

Aktualnie konieczna jest również zmiana wskaźnika obrazującego liczbę beneficjentów działania (*Liczba Jednostek Samorządu Terytorialnego zaangażowanych w realizację działania*) biorąca pod uwagę, iż część Beneficjentów wnioskuje o dofinansowanie kilku projektów. Poza tym Beneficjenci realizują projekty jako konsorcja, co jest wliczane do wskaźnika jako jedna jednostka.

Zmniejszona powinna być również wartość wskaźnika *Liczba gospodarstw domowych z grupy docelowej*, które uzyskały dostęp do szerokopasmowego Internetu. Zakładana wartość wskaźnika może być trudna do osiągnięcia z powodu innej niż przewidywano struktury projektów (większość Beneficjentów zakłada objęcie projektem niewielkiej liczby gospodarstw domowych, natomiast uzupełnia pierwotny katalog działań o tzw. działania koordynacyjne, przyczyniające się do przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu na danym obszarze, lecz nie zwiększających tego wskaźnika). Aby odzwierciedlić te działania, zaproponowano więc wprowadzenie nowego wskaźnika *Liczba utworzonych stanowisk komputerowych dla podmiotów trwale korzystających z Internetu, utrzymujących utworzone połączenie przez okres min. 3 lat*.

Aktualnie propozycje zmian tych wskaźników są konsultowane z MRR.

4.5 PROJEKTY W RAMACH DZIAŁANIA 8.4 („OSTATNIA MILA”)

Działanie 8.4 PO IG (okres realizacji 2007–2015)

Alokacja finansowa na działanie ogółem: 200 000 000 mln euro

Cel i zakres projektu:

Działanie 8.4 PO IG – Zapewnienie dostępu do Internetu na etapie „ostatniej mili” ma na celu stworzenie możliwości bezpośredniego dostarczania usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu na etapie tzw. ostatniej mili dla grupy docelowej (dostarczanie Internetu bezpośrednio do użytkownika), poprzez wsparcie mikro, małych i średnich przedsiębiorców lub organizacji pozarządowych zamierzających dostarczać tę usługę na obszarach, na których prowadzenie tej działalności na zasadach rynkowych jest nieopłacalne finansowo.

W ramach działania przewiduje się realizację projektów polegających na dofinansowaniu budowy dedykowanej infrastruktury teleinformatycznej stworzonej pomiędzy najbliższym lub najbardziej efektywnym punktem dystrybucji Internetu a grupą/grupami docelowymi. Najbliższym punktem dystrybucji Internetu jest węzeł telekomunikacyjny należący do operatora telekomunikacyjnego, w którym oferowana jest usługa hurtowego dostępu do Internetu, a którego parametry techniczne, lokalizacja oraz warunki udostępnienia są optymalne dla realizacji projektu.

Najbardziej efektywnym punktem dystrybucji Internetu jest najbliższy węzeł telekomunikacyjny sieci szerokopasmowej budowanej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego lub Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

Dla potrzeb oceny poprawności i efektywności projektu niezbędne jest określenie lokalizacji ww. punktów styku w odniesieniu do obsługiwanych obszarów. Budowana infrastruktura dostępowa ma za zadanie dystrybucję ruchu w zasięgu ww. punktów. Wobec powyższego w ramach niniejszego działania powinny być budowane sieci dostępne i stosowane technologie właściwe dla tych sieci. Nie powinny być budowane sieci szkieletowe, które są wspierane środkami UE w ramach RPO lub PO RPW.

Problemy w realizacji projektów:

Podstawowym problemem działania 8.4 jest jednoznaczne określenie kwalifikowalności obszarów realizacji projektu (obszary, na których zapewnianie dostępu do Internetu na warunkach rynkowych jest nieopłacalne ekonomicznie).

Największym problemem w ocenie projektów w tym działaniu do tej pory było tzw. blokowanie miejscowości. Polegało ono na składaniu wniosków o dofinansowanie inwestycji obejmujących bardzo duży obszar, przy jednoczesnym zminimalizowaniu liczby odbiorców usług internetowych w poszczególnych miejscowościach. Przykładowo, występowało o dofinansowanie budowy infrastruktury dostępowej na terenie całej gminy, ale projekt przewidywał, że z Internetu będzie korzystało tylko po jednym kliencie z każdej miejscowości na terenie gminy. W myśl ówczesnych kryteriów powodowało to brak możliwości prowadzenia dalszych inwestycji w ramach działania 8.4 na danym obszarze mimo, że taka potrzeba istniała.

W początkowej fazie realizacji działania przedsiębiorcy inwestowali przede wszystkim w infrastrukturę radiową. Udział technologii używanych w budowie infrastruktury jest następujący: światłowodowa 25%, radiowa WiMax 13%, radiowa WiFi 73%, sieć hybrydowa HFC 4%. W projektach realizowanych w ramach Działania 8.4 POIG technologia satelitarna nie była stosowana, ponieważ została dopiero dopuszczona w ostatnim naborze w 2011 r. Jako sieci dostępne budowane są przede wszystkim sieci radiowe WiFi działające w paśmie nielicencjonowanym. Wybór przez wnioskodawców technologii WiFi nie gwarantuje dalszego rozwoju sieci telekomunikacyjnej w tej technologii. Zagroza także utrzymaniu trwałości projektu w przypadku pojawienia się konkurencyjnych technologii stosowanych w publicznych sieciach ruchomym np. CDMA 2000, HSPA, czy LTE. W przypadku sieci hybrydowych (wykorzystujących jednocześnie technologie radiowe i światłowodowe) światłowody stanowią odcinki sieci dystrybucyjnych powstających w ramach projektów budowy regionalnych sieci szkieletowych. Sieci te zapewniają jedynie tzw. dostęp podstawowy, który nie spełnia wymagań stawianych sieciom NGA (Next Generation Access – 100Mbit/s).

Od 2008 r. każdy nabór wniosków poprzedzony jest analizą dokumentacji konkursowej w kontekście wyników poprzedniego naboru oraz eliminowaniem dostrzeżonych negatywnych zjawisk. MAC wspólnie z WWPE prowadzą zarówno szkolenia dla samych beneficjentów, jak i dla ekspertów oceniających wnioski. Pozwala to z jednej strony diagnozować problemy, z drugiej – wypracowywać dla nich najlepsze rozwiązania.

Działania naprawcze:

- Rozwiązanie problemu niepewności co do kwalifikowalności poszczególnych obszarów (powodującego brak wiarygodnych danych o funkcjonujących zasobach sieciowych) w kontekście braku europejskich wytycznych co do dopuszczalności pomocy publicznej w dziedzinie sieci szerokopasmowych, które zostały przyjęte dopiero w 2009 r. poprzez sporządzenie i opublikowanie kompletnej inwentaryzacji zasobów sieciowych w Polsce.

- W ostatnim naborze wniosków w 2011 roku, zmiana kwalifikacji do objęcia wsparciem miejscowości, w których poziom nasycenia usługami szerokopasmowego dostępu do Internetu wynosi nie więcej niż 30%, w celu zapobieżenia zjawisku blokowania obszarów. Wykaz miejscowości kwalifikowanych do objęcia wsparciem określany jest na podstawie wyników inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych przeprowadzonej przez UKE w Systemie Informacyjnym o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS).
- Analiza dokonywana obecnie przez MAC potrzeby dokonania zmiany wskaźnika *Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, które rozpoczęły dostarczanie Internetu szerokopasmowego na odcinku „ostatniej mili”*, przy zachowaniu wskaźnika *Liczba podmiotów trwale korzystających z Internetu szerokopasmowego udostępnionego w wyniku programu*, odnoszącego się do rezultatu działania, co spowodowane jest inną niż przewidywano:
 - strukturą projektów (w ramach działania 8.4 projekty obejmują swoim zasięgiem większy obszar niż zakładano).
 - wzrostem kosztów realizacji projektów (skutkiem czego część Wnioskodawców odkłada w czasie realizację projektu lub z nich rezygnuje, a inni składają wnioski o znacznie większej wartości. Ponadto część wnioskodawców składa więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie projektu, więc liczba przedsiębiorców którzy otrzymali dofinansowanie jest niższa od liczby realizowanych projektów)
- Koniecznym jest podjęcie działań szkoleniowych nt. rozwiązań technicznych, aby w ramach działania 8.4 POIG promować budowę infrastruktury telekomunikacyjnej w technologii spełniające wymagania NGA.

Działania 8.3 i 8.4 wspierane są przez projekt systemowy „Działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu”, którego realizacja właśnie się rozpoczęła.

4.6 PROJEKT SYSTEMOWY „DZIAŁANIA NA RZECZ ROZWOJU SZEROKOPASMOWEGO DOSTĘPU DO INTERNETU”.

Koszt całkowity: 36 352 200 zł. (okres realizacji: 1 wrzesień 2011 r. – 30 listopada 2015 r.)

Działania Projektu systemowego – działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu koncentrują się na:

- koordynacji, pomocy i wsparciu w działaniach podejmowanych przez samorządy na rzecz budowy sieci szerokopasmowych,
- przeciwdziałaniu wykluczeniu cyfrowemu poprzez zorganizowanie ogólnopolskiego systemu edukacji cyfrowej Polek i Polaków wykluczonych cyfrowo, w szczególności z generacji 50+ (omówione szerzej w pkt. 4.6.1).

Zdiagnozowane problemy:

1. Aktualny stan zaawansowania projektów polegających na budowie infrastruktury szerokopasmowej, realizowanych w przeważającej mierze w ramach PRO i PO RPW jest niewystarczający. Najistotniejszym zagrożeniem w realizacji tych projektów jest niezwykle krótki czas na ich realizację. Projekty muszą bowiem być zakończone i rozliczone do 31 grudnia 2015 r. – w przypadku tak dużych inwestycji (setki kilometrów linii telekomunikacyjnych), które na dodatek można prowadzić jedynie w sezonie budowlanym. Niektóre harmonogramy projektów szerokopasmowych zakładają, iż w ciągu 12 miesięcy zostanie wybudowanych np. około 1 000 km, w tym w sezonie zimowym. Przykładowo, aby jedno z województw zdążyło zgodnie z założeniami wybudować sieć szerokopasmową do dnia 31 grudnia 2014 roku, musiałyby budować dziennie około 2–3 km linii światłowodowych – co jest praktycznie niemożliwe.

Należy również podkreślić, iż projekty te stanowią inwestycje kompleksowe i bardzo kosztowne i czasochłonne, a jednostki samorządów terytorialnych nie realizowały wcześniej tak dużych projektów inwestycyjnych w zakresie telekomunikacji.

2. Kolejną kategorią problemów jest niski poziom absorpcji środków unijnych, w szczególności przy realizacji dużych projektów szerokopasmowych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych i Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej:
 - a. brak decyzji dotyczącej modelu realizacyjnego projektu (np. DB, DBO, partnerstwo publiczno-prywatne) i koniecznością dokonania odpowiednich analiz w tym zakresie,
 - b. problemy związane z występowaniem pomocy publicznej w projekcie – kwestie te są bardzo skomplikowane, gdyż wynikają z jednego przepisu traktatowego i praktyki decyzyjnej Komisji Europejskiej, wspartej *Wytycznymi wspólnotowymi w sprawie stosowania przepisów dot. pomocy państwa w odniesieniu do szybkiego wdrażania sieci szerokopasmowych*,
 - c. brak odpowiednich zasobów kadrowych do realizacji projektów szerokopasmowych. Z informacji przekazanych przez samorządy wynika, iż istnieją problemy z pozyskaniem odpowiedniej klasy specjalistów,
 - d. obawa przed współpracą z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi – współpraca z rynkiem, zawieranie z nimi umów partnerstwa prywatno-publicznego postrzegane jest jako ryzyko oskarżenia o korupcję,
 - e. zgłaszane przez województwa są problemy kadrowe w Urzędach Wojewódzkich w wydziałach zajmujących się wydawaniem decyzji lokalizacyjnych, co może utrudnić ich pozyskanie,
 - f. wątpliwości prawne związane z kwalifikowalnością wydatków,
 - g. przewlekłość procedur notyfikacyjnych w Komisji Europejskiej (zgodność z rynkiem wewnętrznym i procedura zatwierdzenia wkładu finansowego UE),
 - h. brak wykonawców zdolnych wykonać tak duże projekty w tak krótkim czasie,
 - i. nierealne harmonogramy prac – znaczna część harmonogramów projektów zakłada, iż w ciągu 12 miesięcy zostanie wybudowanych około np. 1000 km, w tym w sezonie zimowym,
 - j. wątpliwości interpretacyjne przy stosowaniu obowiązujących przepisów prawa – ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych weszła w życie dopiero w 2010 r. i stanowi akt prawny, którego interpretacja jeszcze nie jest usystematyzowana⁶.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, poza czynnikami wymienionymi w lit. f⁷, j⁸, nie posiada bezpośredniego wpływu na realizowane projekty dotyczące budowy infrastruktury szerokopasmowej⁹.

⁶ Zgodnie z Raportem z prac Międzyresortowego Zespołu ds. Realizacji Programu *Polska Cyfrowa* z marca 2009 r. do czasu wejścia w życie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych jednostki samorządu terytorialnego nie miały podstaw prawnych do prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji, str. 22. Raport dostępny pod adresem:

http://www.mswia.gov.pl/portal/pl/256/7950/Raport_z_Prac_Międzyresortowego_Zespołu_Polska_Cyfrowa.html

⁷ W bardzo ograniczonym zakresie, bowiem MAC nie jest uprawnione do interpretowania obowiązujących przepisów prawa.

⁸ j.w.

⁹ Wyłącznie w ramach działania 8.3 i 8.4 PO IG MAC pełni rolę Instytucji Pośredniczącej, jednak i w tych działaniach możliwości reagowania są znacznie ograniczone ze względu na obowiązujące zasady regulujące system funduszy europejskich.

Należy również, podkreślić iż jednostki samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorcy telekomunikacyjni samodzielnie realizują swoje projekty, polegające na rozwoju infrastruktury szerokopasmowej z wykorzystaniem środków unijnych. Inwestycje te dzieją się samoczynnie, bez udziału, a tym bardziej władczej ingerencji ze strony MAC.

Aktualnie realizowane projekty w ramach poszczególnych programów operacyjnych, związane z budową infrastruktury szerokopasmowej oraz wspierające upowszechnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu znajdują się na różnych etapach procesu inwestycyjnego. Sytuacja ta uwarunkowana jest różnorodnymi czynnikami o charakterze prawnym, organizacyjnym i faktycznym. Projekty te również różnią się pomiędzy sobą, począwszy od wartości (od kilkudziesięciu tysięcy złotych po setki milionów złotych), kończąc na modelu organizacyjnym.

Dlatego niezbędne jest podjęcie przez MAC skutecznych działań koordynacyjnych, które zapewnią spójność i rzeczywistą komplementarność działań podejmowanych przez wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój infrastruktury szerokopasmowej. Skuteczna koordynacja stanowi kluczowy warunek powodzenia projektów, zabezpiecza przed tym, by wspólna u źródła wizja była spoiwem także na etapie wdrożenia, by pojedyncze działania stanowiły spójny system wymuszający optymalny rozwój społeczeństwa informacyjnego, a nie zbiór odrębnych elementów. Wdrożenie efektywnych narzędzi wspierających i koordynujących realizację projektów jest pilną koniecznością. Działania te muszą być w szczególności ukierunkowane na unikanie duplikowania projektów i wykorzystanie istniejących sieci w budowie ogólnopolskiej struktury szerokopasmowej dla użytkowników komercyjnych, nie duplikowanie sieci publicznych, wsparcie istniejących i realizowanych już projektów.

Działania naprawcze:

1. W celu bardziej efektywnej realizacji inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową w ramach programów operacyjnych przewidziano projekt systemowy, którego celem jest koordynacja oraz zapewnienie wsparcia ekspercko – doradczego dla projektów polegających na rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego i przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności w zakresie problemów o których mowa w pkt a, b, d, f, j. Aktualnie trwa w MAC postępowanie o zamówienie publiczne na zapewnienie takiego wsparcia.
2. MAC będzie monitorował jednostki samorządu terytorialnego (JST), które przystąpiły do realizacji projektów budowy sieci szerokopasmowych w ramach PO RPW czy RPO, a nie wyszły poza fazę koncepcyjną, aby bezwzględnie rozpocząć i rozstrzygnąć do końca 2012 r. postępowania o zamówienia publiczne na wykonanie tych projektów.
3. MAC będzie monitorował również jednostki samorządu terytorialnego (JST), które oceniając możliwość realizacji tak rozległych harmonogramów realizacji projektów szerokopasmowych w ramach PO RPW, jak również RPO – aby w szczególności decydowały się na wybór wykonawców posiadających potencjał do realizacji tak zaawansowanych projektów w tak krótkim czasie.
4. MAC prowadzi bieżący monitoring przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, która weszła w życie w 2010 r., także pod kątem potrzebnej nowelizacji tych przepisów.
5. MAC już podjęło szereg działań o charakterze legislacyjnym:
 - a. zainicjowało prace nad zmianami rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Przedmiotowa regulacja usuwa jedną z barier prawnych realizacji inwestycji polegających na budowie regionalnych sieci szerokopasmowych, realizowanych przez samorządy.

Rozporządzenie to w dniu 27 marca 2012 r. zostało podpisane przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

- b. rozpoczęło prace nad rozporządzeniem „światłowód w budynku” tj. rozporządzeniem określającym warunki techniczne dla instalacji telekomunikacyjnych w budynkach, w szczególności budynkach jednorodzinnych. Bez wprowadzenia nowych mechanizmów, w tym rozwiązań prawnych w zakresie wyposażania budynków w nowoczesne instalacje telekomunikacyjne, które będą stanowiły element zachęty dla inwestycji nakierowanych na rozwój najnowocześniejszych technik dostępowych, nie będzie możliwe pobudzenie inwestycji w sieci NGA, a tym samym zapewnienie obywatelom RP dostępu do innowacyjnych usług i aplikacji na porównywalnym, w stosunku do pozostałych krajów UE.
 - c. prowadzi prace nad koniecznymi zmianami w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm., dalej także „u.d.p.”), dotyczących obowiązku lokalizacji, w trakcie budowy i przebudowy, dróg publicznych kanałów technologicznych, służących głównie na potrzebom umieszczania w nich światłowodowej infrastruktury telekomunikacyjnej. W Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji toczą się prace nad opracowaniem projektu rozporządzenia określającego przepisy techniczne dla lokalizacji takiej infrastruktury w drogach publicznych. Działania w tym zakresie przyczynią się do przyspieszenia i obniżenia kosztów inwestycji telekomunikacyjnych oraz wzrostu podaży infrastruktury technicznej i telekomunikacyjnej.
6. MAC wspólnie z MRR na bieżąco monitoruje stan postępowań prenotyfikacyjnych i notyfikacyjnych w KE dotyczących projektów budowy sieci szerokopasmowych, udzielając wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego w tym zakresie.
 7. Konieczne będzie nawiązanie ścisłej współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych – w zakresie kwestii związanej z prawem zamówień publicznych jak również Wojewodami – w zakresie kwestii związanych z wydawaniem decyzji lokalizacyjnych dotyczących sieci szerokopasmowych celem eliminowania problemów, które wpływają mogą na opóźnienia w realizacji projektów ich budowy.

4.6.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – program „Polska Cyfrowa równych szans”

Program ma na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu poprzez zorganizowanie ogólnopolskiego programu edukacji cyfrowej Polek i Polaków, w szczególności z generacji 50+.

Program realizowany jest w ramach projektu systemowego – działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu, realizowanego przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Miasta w Internecie”. Program jest ogólnopolską inicjatywą dla integracji e-wykluczonych z ich cyfrowym otoczeniem. Program jest polską odpowiedzią na wyzwania wskazane w oficjalnej strategii UE – Europejskiej Agendzie Cyfrowej i koniecznym uzupełnieniem obecnej polityki modernizacji kraju.

10 milionów dorosłych w naszym kraju nie posiada podstawowych nawet umiejętności korzystania z Internetu i urządzeń informatycznych. Internautą jest co drugi 45-latek ale wśród 65-latków z sieci korzysta zaledwie co dziesiąty Polak! Głównym problemem polskich „wykluczonych” nie jest brak dostępu do sieci, a brak kompetencji oraz niska świadomość korzyści wynikających z korzystania z nowoczesnych narzędzi teleinformatycznych. Tymczasem posiadanie podstawowych kompetencji i umiejętności w zakresie Internetu oraz różnych form komunikacji elektronicznej przekładają się na jakość życia i pracy.

Podstawowe korzyści, wynikające z realizacji ww. projektu obejmują:

1. przygotowanie metodyk i materiałów edukacyjnych i szkoleniowych nt. wykorzystania Internetu i nowoczesnych technologii dla pokolenia 50+,
2. zbudowanie i przeszkolenie grupy 2 600 lokalnych liderów kompetencji cyfrowych – Latarników Polski Cyfrowej, których zadaniem jest zachęcenie i wprowadzenie dorosłych Polaków do „świata Internetu”,
3. przeszkolenie w ramach lokalnie realizowanych przez Latarników Polski Cyfrowej działań edukacyjnych, 54 000 dorosłych Polaków w zakresie korzystania z Internetu i nowoczesnych technologii,
4. przeprowadzenie badań i analiz mających na celu zdiagnozowanie wpływu integracji cyfrowej pokolenia 50+ na rozwój gospodarczy kraju,
5. uruchomienie kampanii informacyjnej i promocyjnej prezentującej korzyści płynące z wykorzystywania Internetu i nowoczesnych technologii przez pokolenie dorosłych Polaków.

Najważniejszym elementem projektu będą działania Latarników Polski Cyfrowej, lokalnych liderów wprowadzających dorosłych Polaków w świat Internetu. Latarnik Polski Cyfrowej będzie odpowiedzialny za realizację działań programu PCRS w swoim środowisku lokalnym: gminie, dzielnicy, osiedlu lub wsi. Działania te obejmować będą organizację spotkań promocyjnych i motywujących do korzystania z Internetu, szkoleń i innych, dobranych pod kątem uwarunkowań lokalnych form podnoszenia kompetencji cyfrowych dorosłych.

Działania Latarników Polski Cyfrowej realizowane będą z wykorzystaniem publicznych punktów dostępu do Internetu – w bibliotekach, remizach OSP, telecentrach i innych. Latarnicy będą wspierani narzędziami edukacyjnymi oraz materiałami szkoleniowymi i promocyjnymi, a także doradztwo ekspertów poprzez ogólnopolski portal internetowy. Docelowo w każdej z polskich gmin działać będzie co najmniej jeden Latarnik.

5. SPÓJNY I EFEKTYWNY SYSTEM INFORMACYJNY PAŃSTWA – JAK GO OSIĄGNĄĆ?

Od niemal 8 lat Polska jest członkiem Unii Europejskiej i uczestniczy na równych prawach we wszystkich sferach działalności Unii i co raz aktywniej bierze udział w pracach instytucji i organów unijnych. Jednak transformacja od do nowego sposobu funkcjonowania jeszcze trwa. Społeczeństwo ma co raz powszechniejszy dostęp do nowoczesnych urządzeń i technologii. Nowoczesne narzędzia informatyczne i telekomunikacyjne w co raz większym stopniu wspomagają funkcjonowanie instytucji publicznych i postęp w ich wykorzystaniu jest zauważalny. Jednakże, wspomaganie instytucji nowoczesnymi narzędziami w wymiarze globalnym pozostawia wiele do życzenia i nadal jest poniżej oczekiwań obywateli i przedsiębiorców. Potwierdzają to niezależne badania dokonywane przez instytucje międzynarodowe.

Dlaczego pojawiły się te problemy?

Na taką sytuację złożyło się kilka powodów. Wprowadzanie narzędzi informatycznych w administracji państwowej było stymulowane uwarunkowaniami zewnętrznymi np. koniecznością harmonizacji różnych dziedzin życia i gospodarki do wymagań unijnych. Różne tempo informatyzacji poszczególnych obszarów działalności oraz dziedzin gospodarki dostosowane do tempa ich przemian, przebudowy albo modernizacji. Spowodowało to spore zróżnicowanie filozofii podejścia do informatyzacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami oraz stosowanie różnych formatów danych, platform technicznych, itd. Na to nałożył się dynamiczny postęp w technologiach teleinformatycznych, co nie sprzyjało ujednocnieniu środowiska krajowych systemów informatycznych, gdyż w sytuacji braku krajowych standardów w każdej dziedzinie dokonywano przebudowy i unowocześniania rozwiązań według własnej recepty. Poza tym, wiele rozwiązań było budowanych w sytuacji ograniczonych możliwości finansowych, co powodowało ograniczenie ich funkcjonalności i wymagań technicznych. **W efekcie, w wymiarze krajowym brakło jak dotąd cech charakterystycznych dla informatyzacji dojrzałej – kompatybilności i interoperacyjności funkcjonujących systemów, a tym samym spójnego Systemu Informacyjnego Państwa.**

Nie wdając się w szczegóły po 1990 roku można wyróżnić w Polsce cztery etapy informatyzacji pomiędzy którymi nie da się zarysować ostrych granic, gdyż nakładają się na siebie.

1. Etap informatyzacji spontanicznej (od 1990 r. do ok. 2000 r.) charakteryzujący się tym, że każda instytucja budowała rozwiązania w miarę swoich potrzeb i z reguły ograniczonych możliwości finansowych.
2. Etap informatyzacji nastawiony na harmonizację z wymaganiami Unii Europejskiej (od ok. 2000 r. do 2004 r.), i bardzo intensywnej budowy oraz rozwoju rozwiązań przy wykorzystaniu finansowania głównie z funduszy pomocy i pod nadzorem instytucji unijnych.
3. Etap po 2004 r. do 2011-2012 – dalszej harmonizacji z wymaganiami i inicjatywami unijnymi w warunkach członkostwa z podejmowanymi działaniami nastawionymi na rozwój narzędzi informatycznych w poszczególnych sektorach oraz nie do końca udanymi próbami koordynacji całokształtu działań związanych z informatyzacją na poziomie państwa.
4. Etap informatyzacji całościowej, który wykroczy zapewne poza rok 2020 i obejmie w uporządkowany sposób wszystkie istotne dziedziny funkcjonowania Państwa.

Co zrobić w perspektywie 2020?

Poniżej nakreślono ścieżkę, którą powinno dochodzić się od stanu w jakim znajdujemy się obecnie, czyli przed etapem informatyzacji całościowej do etapu, w którym osiągniemy spójność **Systemu Informacyjnego Państwa**. Kluczowa dla realnej zmiany na lepsze jest **koncentracja na obiegu informacji** oraz stworzenie takiego Systemu Informacyjnego Państwa, co będzie możliwe po:

- określeniu architektury logicznej Systemu Informacyjnego Państwa,
- dokonaniu uzgodnień międzyinstytucjonalnych w skali kraju tak, aby potwierdzenie /przyporządkowanie odpowiedzialności za funkcje/usługi publiczne było jednoznaczne,
- uwzględnieniu standardów i inicjatyw unijnych oraz organizacji międzynarodowych,
- przygotowaniu instrumentów prawnych o charakterze ogólnym np. dotyczących identyfikacji i autoryzacji użytkowników, czy regulujących zasady interoperacyjności bloków funkcjonalnych w ramach Systemu Informacyjnego Państwa, jak i tych służących wdrożeniu konkretnych rozwiązań dziedzinowych np. w systemie ochrony zdrowia, podatkach, edukacji itd.,
- zdefiniowaniu nowych projektów w obszarach, gdzie wymagana jest wysoka sprawność działania administracji, a obszary te nie zostały dotychczas objęte informatyzacją,
- zbudowaniu i utrwaleniu kompetencji w zakresie informatyzacji w instytucjach publicznych,
- zidentyfikowaniu luk w podstawowej infrastrukturze technicznej, przede wszystkim sieciowej i wyrównaniem zapóźnień, w celu umożliwienia świadczenia e-usług na obszarze całego kraju,
- przygotowaniu właścicieli obszarów biznesowych do przejęcia odpowiedzialności za informatyzację i zbudowanie przeświadczenia, że celem informatyzacji jest zaspokojenie na odpowiednim jakościowo poziomie potrzeb klientów (obywateli, przedsiębiorców, innych instytucji publicznych), a nie posiadanie nowoczesnego systemu informatycznego.

Może wydawać się, że tak określona perspektywa 2020 jest bardzo odległa, ale po dokonaniu rzetelnego całościowego przeglądu i realnej oceny stanu aktualnego, może okazać się, że na tak szeroko zakrojony program nie jest zbyt wiele czasu. Warto tutaj przyjrzeć się dokonaniom innych krajów o podobnej skali i dużych organizacji międzynarodowych oraz wykorzystać dobre praktyki. Należy sobie przy tym zdawać sprawę, że Polska jest dużym krajem i z tego względu wprowadzenie dużej zmiany o tak kompleksowym charakterze musi wymagać odpowiedniego okresu przygotowawczego, starannego planowania i dużego zaangażowania Interesariuszy.

Jako przykład takiego podejścia do budowy e-administracji może służyć Estonia, gdzie dzięki całościowemu, uporządkowanemu podejściu na przestrzeni ok. 10 lat zbudowany został sprawnie funkcjonujący system e-administracji. Kluczowymi elementami tego systemu są zasoby informacyjne – rejestry/bazy danych, współpracująca z nimi platforma systemowa (X-ROAD) obejmująca i integrująca podstawowe dziedziny, dostarczająca obecnie kilkaset usług elektronicznych oraz infrastruktura klucza publicznego (PKI) zapewniająca dostęp do usług. Każdy obywatel może uzyskać dostęp do usług, do których jest uprawniony za pomocą karty identyfikacyjnej (ID card). Przykład Estonii, po uwzględnieniu różnic wynikających ze skali, uwarunkowań geograficznych i infrastrukturalnych można wykorzystać, budując w Polsce System Informacyjny Państwa.

Mając świadomość, że podjętych zostało szereg projektów tylko częściowo wpisujących się w taką koncepcję oraz wiedzę o stwierdzonych defektach, w wielu projektach, szczególnie ePUAP oraz pl.ID, zaproponowano działania korygujące, dzięki którym możliwe będzie uzyskanie oczekiwanych korzyści. Podobnie działaniami korygującymi zostaną objęte, odpowiednio do sytuacji, także inne przedsięwzięcia.

5.1 KIERUNEK STRATEGICZNY – BUDOWA SYSTEMU INFORMACYJNEGO PAŃSTWA

Informatyzacja – cele i korzyści

Celem informatyzacji powinno być ułatwienie, uproszczenie funkcjonowania, bądź obsługa tych dziedzin życia, gdzie konieczna jest bezpośrednia relacja państwo–obywatel, przy zagwarantowaniu najlepszej relacji nakładów do wyników przetwarzania informacji.

Oznacza to zbudowanie takiego Systemu Informacyjnego Państwa oraz ułatwienie i uproszczenie funkcjonowania różnych funkcji państwa, dzięki którym korzyści uzyska możliwie najszerszy krąg interesariuszy.

O korzyściach wynikających z informatyzacji można mówić jedynie wówczas, gdy dokonuje się pomiaru efektów tego procesu i ich dynamiki. Warto zatem przywołać podstawowe cele informatyzacji i wynikające z nich korzyści. Oto najważniejsze z nich:

- zmniejszenie liczby dokumentów papierowych przy równoczesnym wzroście liczby zadań obsługiwanych elektronicznie, mierzone m.in. zmniejszeniem zużycia papieru na różnego rodzaju wnioski, zaświadczenia i inne dokumenty jak i skróceniem czasu obsługi poszczególnych procedur po stronie administracji,
- zwiększanie liczby i dostępności oferowanych usług w określonych dziedzinach, stosownie do przyjętych priorytetów, na poziomie instytucji i kraju wyrażające się oszczędnością czasu klientów urzędów,
- zmniejszenie liczby rejestrów danych o obywatelach i eliminacja powielających się informacji do niezbędnego poziomu pokrywającego potrzeby, pozwalające obniżyć koszt utrzymania danych w Systemie Informacyjnym Państwa,
- poprawa jakości danych pozwalająca uzyskać i utrzymać poziom wiarygodności/stopy błędu na wymaganym poziomie niższym kosztem,
- jednokrotne wprowadzanie danych do systemów publicznych, które przynosi oszczędność szeroko pojętych zasobów począwszy od liczby operatorów na wejściu do systemów po serwery i łącza,
- wspólne korzystanie, w różnym celu, z zasobów informacyjnych oraz danych referencyjnych zgromadzonych przez administrację państwową zapewniające jednoznaczność wykorzystywanych danych i oszczędność zasobów technicznych na przechowywanie i utrzymanie danych,
- zapewnienie możliwości świadczenia usług przez urząd niezależnie od lokalizacji przy wykorzystaniu, co do zasady, danych już dostępnych w systemach, bez angażowania zainteresowanego – klienta pozwalające zaoszczędzić czas interesantów i w sposób oczywisty ułatwić im życie,

- jednoznaczne określenie właścicieli danych w poszczególnych obszarach i przypisanie im obowiązku utrzymania zapewniające najprostszy i najbardziej skuteczny sposób utrzymania i aktualizacji danych. Liczba podmiotów uczestniczących w tym procesie jest zminimalizowana, co prowadzi do obniżenia kosztów, a równocześnie są one bezpośrednio zainteresowane utrzymaniem wysokiej jakości danych,
- standaryzacja i wdrożenie modelu identyfikacji i autentykacji użytkowników Systemu Informacyjnego Państwa umożliwiającego i zapewniającego powszechny i prosty dostęp do e-usług.

Tak funkcjonująca administracja cieszy się pozytywną oceną przez obywateli i przedsiębiorców oraz pracowników. Kompleksowe podejście do informatyzacji nie oznacza ani intencji, ani konieczności wspomagania wszystkich funkcji, gdyż uzyskanie i utrzymanie takiego stanu było by zbyt kosztowne. W każdej racjonalnie zarządzanej organizacji nie zakłada się z góry obsłużenia wszystkich funkcji, ale określa tzw. „głębokość” informatyzacji, co oznacza określenie funkcji priorytetowych, których obsłużenie przyniesie największe korzyści w stosunku do poniesionych nakładów. Korzyści należy przy tym rozpatrywać nie tylko w kategoriach oszczędności finansowych, jakie uzyska państwo, chociaż nie sposób ich pominąć, ale przede wszystkim zaoszczędzonego czasu i wysiłku przedsiębiorców i obywateli, co też daje się zwymiarować i wycenić.

Podjęcie całościowe – Informatyzacja Zintegrowana

Tylko w wyniku kompleksowej informatyzacji można dążyć do uzyskania efektywnego wspomagania narzędziami informatycznymi funkcji państwa względem obywateli, względem przedsiębiorców, względem instytucji międzynarodowych i innych państw oraz pomiędzy instytucjami publicznymi nawzajem, a także umożliwienia wzajemnych interakcji w pożądanym zakresie.

Z tego względu niezbędne jest w pierwszej kolejności określenie wszystkich obszarów działalności publicznej i zidentyfikowanie ich właścicieli instytucjonalnych. Możliwe będzie wówczas nakreślenie schematu architektury logicznej Systemu Informacyjnego Państwa. Za tym powinno iść określenie oraz skatalogowanie usług, jakie dostarczają poszczególne bloki funkcjonalne oraz usług poświadczonych, jeśli na tym etapie są znane.

Organizm państwa istnieje i funkcjonuje, więc zadanie o którym mowa powyżej polega zasadniczo na opisanu procesów występujących w rzeczywistości lub przewidywanych. W trakcie tych działań należy zdiagnozować występujące defekty. Wykonanie tych zadań powinno stanowić punkt wyjścia do uporządkowanej całościowej informatyzacji państwa i stopniowego poprawiania i optymalizacji procesów oraz dodawania nowych w przyszłości.

Oczywistym jest, że informatyzacją muszą być objęte podstawowe dziedziny działalności państwa, co doprowadzi do powstania rozwiązań sektorowych jak e-Zdrowie, e-Podatki, e-Szkoła, e-Sprawiedliwość, itd. Zakres informatyzacji każdej dziedziny będzie różny, odpowiedni do potrzeb, ale uwzględniający możliwości finansowania zarówno budowy rozwiązań, jak też ich utrzymania i rozwoju w przyszłości.

Całościowe podejście do informatyzacji powinno polegać na uczestnictwie wszystkich instytucji publicznych, których to dotyczy, w budowaniu, utrzymaniu i rozwoju Systemu Informacyjnego Państwa ze świadomością własnej roli i poczuciem odpowiedzialności za obsługiwaną funkcjonalność. Wówczas też możliwe jest sformułowanie kompletnych i spójnych zasad organizacyjnych i prawnych Systemu Informacyjnego.

Rozwój kompetencji

Duża część nieprawidłowości w informatyzacji różnych dziedzin działalności i realizacji poszczególnych projektów ma swoje źródło w nieprawidłowym przydziale ról. W szczególności dotyczy to przedsięwzięć, w których działy informatyki przejmują wszystkie role, w tym właściciela obszaru funkcjonalnego i użytkownika. To bierna postawa osób faktycznie odpowiedzialnych za dany obszar działalności państwa i brak inicjatywy w procesie informatyzacji prowadzi najczęściej do błędnego definiowania wymagań oraz uzasadnienia biznesowego, jak również przewymiarowania wymagań technicznych, a co za tym idzie i nadmiernych kosztów informatyzacji.

Niezbędne jest przygotowanie szeroko zakrojonego programu szkoleniowego dla menedżerów odpowiedzialnych w instytucjach państwowych za sprawność działania, wdrażanie postępu i nowoczesnych narzędzi. Chodzi przede wszystkim o to, aby zaszczepić świadomość w organizacjach uczestniczących w programie informatyzacji, iż o jakości programu (projektu) nie decyduje zaangażowanie informatyków, ale ekspertów z danej dziedziny, którzy posiadają wiedzę nt. celów, jakie stoją przed instytucją i które należy osiągnąć. Rozwój kompetencji powinien być osiągnięty także poprzez szkolenia z metodyki zarządzania projektami. W następstwie, ułatwia to świadome objęcie wiodącej roli w programie/projekcie informatyzacji przez ekspertów z danej dziedziny. Doświadczenie wskazuje, że informatyzacja prowadzona przez osoby posiadające wiedzę o procesach biznesowych, rozumiejące dogłębnie ich specyfikę najczęściej przynosi powodzenie i trwałe efekty.

Zbudowanie jednolitej płaszczyzny w zakresie kompetencji pozwoli nawiązywać efektywną współpracę pomiędzy instytucjami prowadzącą do budowy wspólnych rozwiązań i integracji systemów administracji państwowej, a tym samym podstawę informatyzacji w ujęciu kompleksowym. Uznając kluczową rolę ludzi w procesach informatyzacji, Minister Administracji i Cyfryzacji zdecydował o powołaniu pełnomocnika ds. rozwoju kompetencji cyfrowych w administracji oraz uruchomieniu projektu „Nowoczesne kadry polskiej teleinformatyki administracji publicznej, narzędzia wymiany doświadczeń i podnoszenia kompetencji”.

Neutralność technologiczna

Jedną z cech Systemu Informacyjnego Państwa powinno być w możliwie szerokim zakresie zachowanie neutralności technologicznej, czyli uniezależnienie od konkretnych rozwiązań technologicznych w zakresie sprzętu, oprogramowania, czy komunikacji.

Administracja powinna korzystać ze sprawdzonych, stabilnych i powszechnie dostępnych produktów o ugruntowanej opinii, gdyż umożliwia to dokonanie zakupu po cenach konkurencyjnych. Dodatkowo, stosunkowo łatwo jest znaleźć wówczas na rynku wsparcie, a tym samym uniknąć dyktatu cenowego producenta. Dobrą praktyką stosowaną przez administracje krajów wysoko rozwiniętych jest korzystanie równoległe z dwu, albo większej liczby technologii w danej dziedzinie, co pozwala zachować elastyczność, na wypadek konieczności wprowadzenia zmian w systemie.

W praktyce, całkowite uniezależnienie się od wybranej wcześniej technologii i polityki licencyjnej firm jest bardzo trudne, o ile w ogóle możliwe. Niemniej, należy dążyć do tego, żeby system był skonstruowany z komponentów możliwych do wymiany na inne, pochodzące od różnych producentów, bez konieczności przebudowy całej architektury. Ułatwione jest wówczas również zapewnienie interoperacyjności w obrębie środowiska informatycznego, co jest warunkiem efektywnej pracy systemu jako całości.

Jednym z istotnych aspektów neutralności technologicznej, który powinien być brany pod uwagę przez administrację jest umożliwienie korzystania z usług elektronicznych możliwie szerokiej grupie użytkowników zewnętrznych – klientów posługujących się różnymi urządzeniami, np. telefonem.

Zachowaniu neutralności technologicznej służy stosowanie standardów i norm dla poszczególnych klas rozwiązań, a w szczególności otwartych standardów, do których dostosowuje swoje produkty znaczna liczba producentów i dostawców rozwiązań.

Finansowy model utrzymania

Budowanie postępu i wprowadzanie ułatwień z wykorzystaniem narzędzi informatycznych odbywa się obecnie zgodnie z zasadą: „uzyskać więcej za mniej lub za tyle samo”. Oznacza to, że koszt funkcjonowania danej dziedziny działalności nie powinien być większy niż przed wprowadzeniem do użytku rozwiązania informatycznego. Stosowna analiza kosztów powinna być przeprowadzona z wyprzedzeniem, tak aby koszty utrzymania były oszacowane przed zbudowaniem narzędzi (systemu), co umożliwi zaplanowanie wydatków budżetowych związanych z eksploatacją. Wypracowanie finansowego modelu utrzymania każdego systemu umożliwia przygotowywanie perspektywicznych planów finansowych, co jest niezbędnym warunkiem zapewnienia ciągłości i bezpiecznego funkcjonowania systemu informacyjnego.

5.2 PLANY

Działania krótkoterminowe – perspektywa 3 miesięcy

– *mające nadać nowy kierunek działaniom instytucji zaangażowanych w budowę Systemu Informacyjnego państwa*

- przeniesienie akcentu z technologii na użytkownika – odbiorcę e-usług. Prezentacja i zaszczepienie nowego podejścia do budowy Systemu Informacyjnego państwa w komórkach organizacyjnych MAC i CPI oraz wewnętrzna dyskusja sposobu jej realizacji – w szczególności jeśli chodzi o określenie ram ścisłej współpracy z odbiorcami/użytkownikami rozwiązań – interesariuszami projektów nadzorowanych przez MAC,
- ustanowienie (odnowienie) ram współpracy z interesariuszami i prezentacje projektów 7 osi PO IG wraz z proponowanymi korektami celem uzyskania uwag i komentarzy – ePUAP jako projekt priorytetowy,
- zebranie i uporządkowanie uwag interesariuszy do projektów 7 osi POIG – ePUAP jako projekt priorytetowy,
- przygotowanie wdrożenia korekty dla projektu ePUAP uwzględniającego aspekty użytkowe, organizacyjne, techniczne i prawne,
- przegląd i analiza stosowanych w kraju modeli identyfikacji, uwierzytelniania i autoryzacji oraz wypracowanie standardu krajowego uwzględniającego możliwość adaptacji do standardu europejskiego, jeśli taki zostanie w przyszłości wypracowany (działanie już zainicjowane przez Komitet do spraw Cyfryzacji),
- przygotowanie warunków organizacyjnych do wypracowania modelu architektury logicznej Systemu Informacyjnego Państwa,
- weryfikacja „Założeń do ustawy o wykonywaniu zadań publicznych drogą elektroniczną”, przegląd uwarunkowań prawnych związanych z wdrożeniem systemów wytwarzanych w ramach projektów i podjęcie decyzji, co do sposobu wdrożenia regulacji niezbędnych do wdrożenia systemów – nowelizacja obecnie obowiązującej, czy przygotowanie i uchwalenie nowej ustawy,

- rozwój linii współpracy z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego w ramach projektów realizowanych w 8 osi priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Działania średnioterminowe – perspektywa końca 2012 r.

– służące wdrożeniu rozpoczętych projektów 7 osi POIG oraz zbudowaniu fundamentu dalszych działań strategicznych tj. nowego ładu informatyzacji państwa.

- wdrożenie projektu ePUAP z uwzględnieniem wypracowanych korekt,
- przygotowanie planów naprawczych dla pozostałych projektów, uwzględniających ich uspoźnienie i podjęcie wdrożenia (z wykorzystaniem doświadczeń z ePUAP),
- wprowadzenie zmian legislacyjnych umożliwiających wdrożenie prowadzonych ww. projektów,
- opracowanie (wstępnego) modelu architektury logicznej Systemu Informacyjnego Państwa zorientowanego na świadczenie e-usług,
- analiza wariantów i określenie sposobu zarządzania siecią teleinformatyczną administracji państwowej, optymalizacja kosztu jej funkcjonowania. Uwzględnienie potencjału technicznego w zakresie sieci teleinformatycznej różnych podmiotów,
- przygotowanie programu promocji modelu instytucji publicznej zarządzanej strategicznie (docelowo z modelowaniem i optymalizacją procesów biznesowych),
- opracowanie programu budowy kompetencji ICT w instytucjach publicznych,
- określenie zadań nowej perspektywy finansowej w spójnym ujęciu strategicznym,
- budowanie kompetencji cyfrowych po stronie odbiorców e-usług z wykorzystaniem programu Polska Cyfrowa,
- przygotowanie nowego Planu Informatyzacji Państwa, w zupełnie nowej formule, bardziej nastawionej na generalne cele i rozwój usług, niż poszczególne zadania informatyzacyjne o charakterze technicznym,
- przygotowanie strategicznych ram oraz zawartości nowego programu operacyjnego, na lata 2014–2020, skupionego na realizacji celów POLSKI CYFROWEJ, zgodnie z założeniami „Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „POLSKA 2030. Trzecia fala nowoczesności” oraz kierunkami ze „Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku”.

Działania długoterminowe – perspektywa 2013–2020

– służące zbudowaniu, wdrożeniu i w niezbędnym zakresie utrzymaniu Systemu Informacyjnego Państwa zorientowanego na świadczenie e-usług.

- wprowadzenie niezbędnych korekt w celu uspoźnienia budowanych rozwiązań i systemów w okresie najbliższych dwóch lat,
- wdrożenie programu budowy kompetencji ICT w instytucjach publicznych,
- wdrożenie nowej perspektywy finansowej – budowa spójnego Systemu Informacyjnego Państwa,
- opracowanie i podjęcie wdrożenia modelu architektury logicznej Systemu Informacyjnego Państwa we współpracy z głównymi właścicielami e-usług, w zakresie niezbędnym z punktu widzenia zarządzania oraz wdrożenie mechanizmów jego utrzymania,
- wprowadzenie nowego dowodu osobistego zapewniającego możliwość dostępu do wszystkich aktualnie dostępnych i planowanych usług,

- realizacja projektów zwiększających dostępność szerokopasmowego Internetu,
- tworzenie warunków dla realizacji przedsięwzięć cywilizacyjnych (np. „Cyfrowa Szkoła”, otwarte zasoby).

Działania o charakterze ciągłym

–służące utrzymaniu i rozwojowi Systemu Informacyjnego Państwa.

- przygotowywanie nowych wersji i aktualizacja Planu Informatyzacji Państwa,
- przygotowywanie i utrzymanie planu finansowego utrzymania Systemu Informacyjnego Państwa mające na celu zapewnienia niezagrożonej ciągłości e-usług,
- koordynacja działań związanych z budową Systemu Informacyjnego Państwa w zakresie zachowania jego spójności i stosowanych standardów,
- utrzymanie modelu Systemu Informacyjnego Państwa,
- koordynacja inicjatyw legislacyjnych w zakresie dotyczącym Systemu Informacyjnego Państwa,
- budowa bazy wiedzy i doświadczeń z procesu informatyzacji.

Zadania wymienione w poszczególnych kategoriach działań zostaną jednoznacznie przypisane poszczególnym aktorom procesu informatyzacji. Równocześnie, stosownie do potrzeb zostaną oni wyposażeni w instrumenty umożliwiające im skuteczne wywiązanie się z nałożonych zadań.

Warto podkreślić, że powodzenie programu informatyzacji, w wyniku którego powstanie spójny System Informacyjny Państwa zależy będzie od jakości uczestnictwa wszystkich zaangażowanych instytucji. Podejmowane działania nie mogą być wymuszone, ale uzgodnione i wypełniane w poczuciu przekonania o ich słuszności.

Dokumenty strategiczne i referencyjne

Poniżej została przedstawiona lista kluczowych dokumentów wytyczających kierunki i stanowiących podstawę do działań w programie informatyzacji i budowie Systemu Informacyjnego Państwa. Dokumenty te wyznaczają kierunki działań w zakresie informatyzacji i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, a tym samym stanowią o kryteriach przy podejmowaniu decyzji dotyczących realizacji bądź nie, konkretnych działań i projektów oraz odpowiednio wskaźników i mierników ich realizacji, jak również stosowanych standardów.

- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. W przygotowaniu jest ustawa o wykonywaniu zadań publicznych drogą elektroniczną, która w zamyśle ma zastąpić ww. ustawę,
- Plan Informatyzacji Państwa – w nowej formule tj. nakreślający cele i zadania oraz odpowiednio zaktualizowany,
- Krajowe Ramy Interoperacyjności/Europejskie Ramy Interoperacyjności,
- Europejska Agenda Cyfrowa,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Strategia Rozwoju Zasobów Ludzkich, Strategia Efektywności i Innowacyjności Gospodarki (w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym rozwoju sieci nowej generacji) oraz Strategia Sprawne Państwo,
- Europejski plan działań na rzecz administracji elektronicznej na lata 2011–2015,
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020* (średniookresowa),
- *Strategia Rozwoju Kraju Trzecia fala nowoczesności* (długookresowa).

6. NAJBLIŻSZE PLANOWANE ZMIANY LEGISLACYJNE ORAZ INNE DZIAŁANIA

Prawo Telekomunikacyjne

Nowelizacja Prawa Telekomunikacyjnego wprowadza przepisy, które będą lepiej chroniły prawa użytkowników. Nakłada jednocześnie nowe obowiązki na firmy świadczące usługi telekomunikacyjne.

Korzyści dla obywatela:

- Umowa na telefon czy Internet ma być przejrzysta, czytelna i zrozumiała; konsument musi być świadomy, co przedsiębiorca mu gwarantuje i jakie są ograniczenia w świadczeniu usługi telekomunikacyjnej.
- Jeśli korzystamy z Internetu przez komórkę, będziemy mogli żądać, by przedsiębiorca powiadamiał nas o wykorzystaniu limitu transferu danych. Nie będą nam więc groziły nieoczekiwane wysokie rachunki za korzystanie z Internetu.
- Nie będziemy zmuszani do podpisywania bardzo długich umów. Pierwsza umowa nie mogłaby być podpisana na dłużej niż dwa lata, a można by było też podpisać umowę na czas krótszy niż rok – to powinno zwiększyć konkurencję na rynku, bo przedsiębiorcy walczyliby o klienta.
- Dane o naszych połączeniach będą przechowywane o połowę krócej – okres tzw. retencji danych ulega skróceniu z 24 do 12 miesięcy. Ponadto większej kontroli zostanie poddane pozyskiwanie i przetwarzanie danych retencyjnych przez sądy, prokuratury i służby.

Dywidenda cyfrowa

Dzięki temu, że stopniowo przechodzimy na naziemną telewizję cyfrową:

- uzyskamy dostęp do bogatszej oferty programów telewizyjnych nadawanych w doskonałej jakości,
- jednocześnie łatwiej będzie o dostęp do szerokopasmowego Internetu – dostarczany on będzie właśnie na częstotliwościach zwalnianych przez telewizje analogowe (a także – częściowo – przez wojsko),
- poprawi się zwłaszcza sytuacja mieszkańców obszarów słabo zurbanizowanych, gdyż uwalnianą właśnie częstotliwość 800 MHz wymaga budowy tylko jednej trzeciej stacji bazowych w porównaniu do dotychczas używanego pasma 1800 MHz,
- pieniądze pochodzące z opłat za korzystanie z dodatkowych częstotliwości, zwolnionych po 2013 r. przez telewizję analogową, czyli tzw. dywidenda cyfrowa, mogą pójść na finansowanie cyfryzacji kraju, m.in. na rządowe programy, takie jak „Cyfrowa Szkoła”.

Ustawa o Świadczeniu Usług Drogą Elektroniczną

Projekt reguluje bardzo ważny obszar działalności gospodarczej – usługi, z których korzystamy przez Internet. Handel elektroniczny jest jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się kategorii usług społeczeństwa informacyjnego. Dzięki opracowywanej nowelizacji przepisy staną się bardziej precyzyjne i jasne dla przedsiębiorców i tych, którzy korzystają z ich usług. Jedną z najważniejszych zmian jest **uregulowanie procedury powiadomienia i wycofywania bezprawnych danych**, tzw. „*notice and takedown*”.

- Ci, którzy uważają, że w Internecie doszło do naruszenia ich dóbr osobistych, znajdą tu narzędzie do obrony – będą mogli zażądać od właściciela strony, aby te bezprawne dane zabrał.

- Właściciele stron otrzymają procedury postępowania, które wyraźnie określą ich obowiązki i odpowiedzialność.
- Wszystkim nam ustawa zagwarantuje, iż nie dojdzie do ograniczenia swobody wypowiedzi w Internecie, że nikt nie będzie musiał z własnej inicjatywy usuwać „podejrzanych” treści, w obawie np. przed naruszeniem praw autorskich (dziś można się tego obawiać z powodu nieprecyzyjnych zapisów obowiązującego prawa).

Karta (Praw i) Wolności w Internecie

Dziś przepisy wpływające na naszą wolność w Internecie są rozproszone, trudne w interpretacji, a skomplikowane słownictwo utrudnia zrozumienie, jakie prawa i wolności są zagwarantowane, a czego robić nie można.

Dlatego chcemy stworzyć Kartę (Praw i) Wolności użytkownika Internetu, w której jasno będzie zapisane, co już mamy zagwarantowane, a nad czym jeszcze trzeba się zastanawiać.

Karta będzie wynikiem prac Kongresu Wolności w Internecie, który zaczął się 5 marca.

- Karta (Praw i) Wolności jasnym i prostym językiem określi, co możemy robić w Internecie i jakie są granice interwencji państwa.
- Prace Kongresu nad Kartą pozwolą też zgłaszać propozycje dotyczące konkretnych inicjatyw legislacyjnych, nad którymi rząd i MAC już pracują
- W debacie możemy również zgłaszać propozycje innych koniecznych zmian w prawie, które lepiej pasują do cyfrowej rzeczywistości.

Otwarte zasoby

Polska jest na takim etapie modernizacji, że przy okazji cyfryzacji musimy rozmawiać o rozwoju, o kulturze, o kwestiach społecznych i cywilizacyjnych. Sektor gospodarki oparty na wykorzystaniu informacji w celu tworzenia nowych usług i rozwiązań staje się coraz istotniejszy.

W zeszłym roku otworzyliśmy dostęp do informacji publicznej (nowelizując Ustawę o dostępie do informacji publicznej). Teraz skoncentrujemy się na zapewnieniu szerokiego dostępu do zasobów nauki, kultury i edukacji będących w posiadaniu lub sfinansowanych przez podmioty publiczne. Zasoby te, przechowywane w różnych bazach i zbiorach, mają być stopniowo udostępniane w jednym centralnym punkcie.

Korzyści społeczne:

- dzięki zmianom będziemy mieli łatwy dostęp do dóbr nauki i kultury oraz różnych danych – jak najwięcej zasobów będzie w zasięgu komputera lub komórki,
- ci z nas, którzy (się) uczą i prowadzą badania, będą mogli korzystać m.in. z opracowań, statystyki, wyników badań prowadzonych przez określone instytucje oraz zasobów kultury i oświaty, w tym podręczników,
- każdy będzie miał otwarty i darmowy dostęp do dzieł będących naszym narodowym dziedzictwem (należą do nich choćby dzieła z archiwów TVP),
- artystom nowe rozwiązania będą gwarantować osobiste i majątkowe prawa autorskie. Otwieranie zasobów musi opierać się na konstrukcji, która – z takich czy innych źródeł – zapewni twórcy wynagrodzenie za dzieło, które stworzył.

Krajowe Ramy Interoperacyjności

Państwowe systemy teleinformatyczne i rejestry publiczne mają ze sobą płynnie współdziałać. W ten sposób zbudujemy narzędzie, które będzie nośnikiem informacji między państwem a obywatelami.

Zmieniane właśnie Rozporządzenie Rady Ministrów o Krajowych Ramach Interoperacyjności zakłada, że:

- Nie będziemy musieli biegać po urzędach po odpisy aktów, kopie dokumentów i zaświadczenia z różnych rejestrów. To urząd ma sobie załatwić potrzebne mu dane kontaktując się ze zintegrowanymi rejestrami. W przyszłości zaś (w perspektywie roku 2020) nie będziemy się kłopotać tym, czy nie upływa ważność jakiegoś naszego dokumentu – urząd, który tą informacją dysponuje, powinien nas o tym poinformować e-mailem albo SMS-em.
- Nasza prywatność będzie jednolicie chroniona niezależnie od tego, w jakim urzędzie zostawimy dane o sobie – rozporządzenie wprowadza bowiem te same standardy ochrony informacji dla wszystkich urzędów.
- Ci z nas, którzy są niepełnosprawni, zyskają gwarancję, że systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych umożliwią im dostęp do zasobów informacyjnych.
- Łatwiej będzie budować nowe systemy i usprawniać już działające dzięki centralnemu repozytorium interoperacyjności. Zawierać ono ma podstawowe informacje o strukturze rejestrów i sposobie dostępu do informacji zgromadzonej w tym rejestrze. Także obywatele i przedsiębiorcy będą mogli zgłaszać wnioski usprawniające współdziałanie systemów teleinformatycznych – dzięki temu wszyscy będziemy mieli gwarancję, że system będzie doskonały.

Wykonywanie zadań publicznych drogą elektroniczną

Celem informatyzacji państwa jest to, by świadczyło ono obywatelom usługi najwyższej jakości. Nie chodzi więc o sprzęt i oprogramowanie, ale o to, co dzięki nim będziemy mogli załatwić. Trwają prace nad zmianami, które mają doprowadzić m.in. do tego, że:

- łatwiej będzie składać wnioski urzędowe przez Internet, bo skrzynka podawcza systemu ePUAP, integrującego usługi administracji, w każdym urzędzie będzie wyglądała tak samo,
- szybciej będziemy dostawali decyzje – jeśli będą wystawiane za pomocą systemów rządowych i samorządowych, nie będą czekały na odręczny podpis urzędnika,
- powszechniejsze stanie się wnoszenie opłat za czynności administracyjne drogą elektroniczną. Technicznie możliwe jest to już dziś, dzięki systemowi ePUAP – problemem jest małe zainteresowanie administracji publicznej tą formą płatności. Dziś tylko ok. 120 podmiotów, głównie jednostek samorządu terytorialnego podpisało umowy z Krajową Izbą Rozliczeniową na płatności elektroniczne za pośrednictwem ePUAP,
- system uwierzytelniania się przed organami administracji publicznej (udowodnienie, że ja to ja) będzie łatwy, więcej – ten system da się wykorzystać także poza administracją – np. kandydaci na uczelnie i studentów z uczelnią będą mogli komunikować się wyłącznie drogą elektroniczną.

Centralny Wykaz Ubezpieczonych

Od 1 września placówki służby zdrowia będą mogły w Centralnym Wykazie Ubezpieczonych uzyskiwać elektroniczne potwierdzenie, że pacjent ma prawo do świadczenia zdrowotnego w ramach ubezpieczenia w NFZ.

Korzyści:

- wystarczy nam PESEL, by udowodnić prawo do świadczenia zdrowotnego. Nie trzeba będzie pamiętać o druku ZUS RMUA,
- jeśli nie da się potwierdzić naszego prawa do ubezpieczenia numerem PESEL (bo np. lekarz nie ma dostępu do Internetu), możemy przedstawić zaświadczenie (np. ZUS RMUA czy legitymację rencisty lub emeryta), ale także po prostu złożyć oświadczenie, że jesteśmy ubezpieczeni,
- lekarze nie będą musieli się martwić o to, czy NFZ nie zakwestionuje wystawionych mu rachunków, ani czy NFZ nie odmówi refundacji wystawionych przez lekarza recept.

7. KONKLUZJE

1. Utworzone Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji ma jasno określone cele. O rozwoju kraju można mówić, jeśli jednym z jego filarów jest sprawnie funkcjonujące państwo. Do tego potrzebne są jakościowe zmiany w administracji, związane z oczywistą, ale w praktyce trudno realizowalną, orientacją na obywatela we wszelkich działaniach. W nowoczesnej wersji tej orientacji państwo działać powinno nie tylko na rzecz obywatela, ale także razem z nim, zwiększając znaczenie uczestnictwa obywateli w procesach decyzji i zmian.

We współczesnej rzeczywistości jednym z kluczowych narzędzi dla takiej formuły działania państwa jest pełne wykorzystanie informatyzacji usprawniającej usługi, przepływ danych i informacji, otwarty dostęp do zasobów państwa w różnych dziedzinach. Czynnikiem wspierającym jest cyfryzacja w znaczeniu cywilizacyjnym, powiązany z nowymi formami życia publicznego, społecznego, przenikaniem się obiegów informacyjnych i treści w Sieci, do której dostęp staje się jednym z najważniejszych obecnie mierników równości szans.

2. Tworzenie nowego resortu to nie tylko wysiłek organizacyjny i logistyczny, czy wyłącznie budowanie nowych narzędzi rządowej kooperacji w obszarze informatyzacji i cyfryzacji. To również racjonalne wykorzystanie dotychczasowego dorobku w tych dziedzinach. Już od początku było jasne, że trzeba będzie zwiększyć wysiłki na rzecz realizacji projektów, które przestały się mieścić we wcześniej zarysowanych harmonogramach. Zrozumiałe było, iż w celu rzetelnej oceny projektów i ich efektów, dobrze byłoby móc oceniać je etapami, z otwartością na korekty dopasowujące rozwiązania do zmieniających się warunków i rzeczywistości.

Ważne było i jest także, aby dobrze wykorzystywać środki z UE, nie marnując ich, i nie wydając pieniędzy na zadania już wcześniej zrealizowane, czy niemożliwe do realizacji w określonych warunkach. Jednym z fundamentalnych oczekiwań było to, by uspołnić projekty i wdrażane poprzez nie systemy w taki sposób, by spełnić wymogi porozumiewania się, współpracy, technicznie mówiąc – interoperacyjności. A jedną z najważniejszych spraw okazała się ocena przejrzystości prowadzonych projektów, realizowanych przetargów – tak, by badane obecnie przez CBA i prokuraturę nieprawidłowości wyeliminować w sensie systemowym na przyszłość. Dlatego tworząc nowe ministerstwo, trzeba było dokonać bilansu otwarcia.

3. Przygotowując bilans otwarcia, trzeba było jednak stanąć w obliczu szerszych i głębszych, o wiele bardziej znaczących wyzwań, niż tylko porządkowanie prowadzonych projektów. Okazało się bowiem, iż źródłem słabości jest sama koncepcja informatyzacji, albo w ogóle jej brak. Chaotycznie i „silosowo” prowadzone działania, brak współpracy w celu uniknięcia powielania się rozwiązań, swoisty prymat nastawienia typu „hardware” nad modelem zorientowanym na przyjazne dla użytkowników aplikacje – generowały patologie w decyzjach oraz słabości w osiąganiu rezultatów.

To oznacza, iż nie wystarcza już samo dokonanie korekt w prowadzonych zadaniach, lepsza koordynacja w ich zarządzaniu (choć to w oczywisty sposób trzeba zrobić). Ale że niezbędna jest całościowa zmiana podejścia do celów informatyzacyjnych i cyfryzacyjnych. Pokazała to również debata na temat ACTA, przesuując myślenie w Polsce na temat roli Sieci we współczesnym społeczeństwie, gospodarce, państwie o kilka lat do przodu. W przedstawianym raporcie dokonujemy więc zarówno oceny, bilansu części z obszarów procesów cyfryzacyjnych, jak i formułujemy rekomendacje o charakterze strategicznym, do wykorzystania już „od dzisiaj”, żeby „jutro” zaczęły naprawdę funkcjonować.

4. Raport „Państwo 2.0” jest początkiem drogi. Rekomendujemy w nim korekty niezbędne w realizowanych projektach, nawet wówczas, gdy będzie to wymagało zmian legislacyjnych, czy odwagi w podejmowaniu trudnych decyzji. Zarazem jednak pokazujemy, jaką drogą należy pójść, by w dziedzinie informatyzacji i cyfryzacji sprawy „nie stały na głowie”. I żeby budując zrozumiałą, użyteczny dla obywateli system informacyjny państwa, poprawić jakość jego funkcjonowania, a równocześnie stworzyć warunki dla uruchomienia potencjału cyfryzacyjnego Polaków.

To są zadania, których pełną realizację w oparciu np. o środki europejskie chcielibyśmy rozpocząć w następnym okresie programowania (2014–2020), przygotowując kompleksowy program operacyjny Polska Cyfrowa. W tytule raportu zawarte jest określenie „nowy start”. Jeżeli bowiem chcemy, by Polska przesunęła się w rankingach związanych z szeroko pojmowaną cyfryzacją, od dostępności szybkiego Internetu poczynając, przez efektywne usługi e-administracji, na modelu otwartego rządu, konsultacjach online i dostępie do otwartych zasobów kończąc, to trzeba działać w nowy sposób i z nową energią.

Nowy start zatem – jest nie tylko koniecznością, jest szansą, której nie wolno zmarnować.